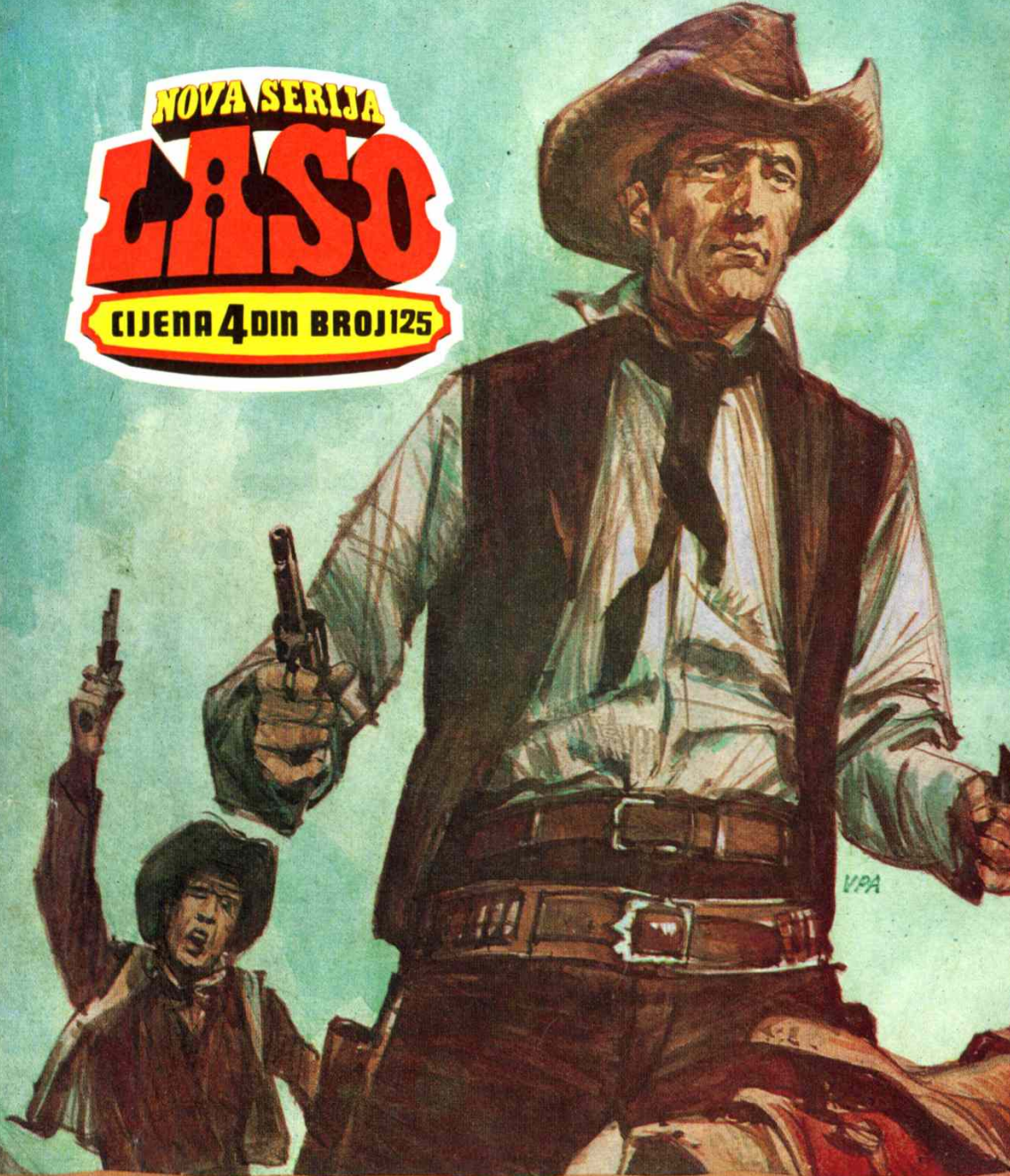

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 4 DIN BROJ 25

BEZIMENI BORAC

Jonny Pegg

Bezimeni borac

»Laso« Nova serija 1976:

Jonny Pegg: BEZIMENI BORAC

Naslov originala: DER KÄMPFER OHNE NAME

(Copyright: Bestel-Verlag, Gustav H. Lübke, Bergisch Gladbach)

Recenzija: Slava Ogrizović, književnica

Prijevod: Dragica Živković, književni prevodilac

«Laso» — Izdavač OOUR izdavačke djelatnosti «Vjesnik», Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković —
— Tisak: OOUR novinsko-revizorska štamparija i OOUR FMG «Vjesnik»,
Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1976.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA,
Zagreb

Cijena 4 d. Za inozemstvo: DM 1,60; ASCH 8; SFRS 1; HFL 1,30

Osiobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za
prosvjetu kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/2 — 1973 od 26. XI 1973.

Metak koji ga je trebao ubiti izbrisao je njegovo sjećanje. Znao je još samo da je brz na revolveru i da ima ljudi koji bez milosti žele njegovu smrt. Probudio se osamljen i nemiran i odmah poželio što prije pronaći svoje opasne protivnike i istražiti svoju prošlost.

Ovo je priča o tom čovjeku zabilježena prema njegovu kazivanju...

I

Četiri su muškarca vrebala na mene u Chugwateru. Željeli su moju smrt. Zla ne sluteći, jahao sam u taj prašnjavi gradić govedara na jugu Wyominga.

Glavna je ulica bila prazna i tiha u podnevnoj vrućini. Okrenuh umornog konja prema pročelju prvog saluna i kroz jednolični topot konjskih kopita začuh divlji promukli glas:

— Evo ga!

Zatim se sve brzo odigralo.

Iza ugla kuće, kao sjena skoči pred mene visoki ridokosi muškarac. U podignutoj ruci držao je otkoćeni revolver.

Istovremeno čula se lupa čizama na suprotnom nogostupu. Neki bljedunja-

vi momak skoči preko ograde na cestu. Iza sebe začuh šumove. Netko pobjedonosno zaviče:

— Imamo ga!

Nije preostalo vremena da se okrenem. Odlučili su da mi ne pruže nikakvu priliku. Izvukao sam kolt toliko brzo koliko je to bilo moguće i istovremeno povukao svom snagom uzde.

Konj se propeo. Iz oružja ridokosog momka pojavi se bljesak. Metak pogodi mog konja usred grudi. Životinja se počne okretati, prodorno njišteći, zatim bješe pogođena još jednim metkom koji je doletio s druge strane nogostupa.

Pokušah se izvući iz sedla, ali me pogodi metak u leđa.

Osjetio sam bol koja je žarila. Poretio sam u zrak i pao u gusti oblak prašine. Kao iz velike daljine dopirali su do mene glasovi i bat čizama. Primijetio sam da još uvijek grčevito držim u ruci revolver. Stisnutih zubi okrenuo sam se na bok. Konj je mirno i nepomično ležao uz trijem saluna. Vidio sam kako mi prilaze muškarci s otkoćenim revolverima.

Nikada ranije nisam vidio te momke, ali bili su opsjednuti željom da me ubiju. U meni su buktili bijes i očajanje od bolova. Shvatio sam da sam izgubljen, ali sam unatoč tome skupio

svu preostalu snagu da podignem kolt. Laktovima sam se podbočio u prašinu, obim rukama čvrsto držao teški kolt i oprezno naciljao.

Upravo kad sam opalio ponovo su me pogodili. Jedan od momaka koji mi je bio najbliže, najednom se ukočio i začuđeno zagledao u mene. Spustio je ruku u kojoj je držao revolver i zatim se srušio. Svuda je bilo krvi, na mojoj košulji i kaputu. U glavi mi je još jače odzvanjao bat čizama.

Sa strane su mi se približavali rido-kosi i još neki momak, koji mi također nije bio poznat. Razbojnik koji mi je bio bliže podigne revolver do visine mojih očiju i opali prema mojoj glavi, hladnokrvno i nemilosrdno.

Celo mi se orosilo znojem. Želio sam samo nestati sa ove vruće ceste. Prstima sam se hvatao za pijesak, kako bih dopузao do saluna.

S druge strane ulice netko hrapavim glasom zaviče:

— Do đavola, Wade, završi već jednom s njim!

Istovremeno prasnu dva hica. Učinilo mi se da me je po glavi udario neki željezni predmet. Za trenutak nisam ništa vidio... sve je bilo izbrisano: vruća ulica, divlja lica ruke s revolverima, fijukanje metaka. Na oči mi je pao mrak. Nisam više ništa znao.

Pred očima mi se ljuljala bijela koprana. Kroz nju se pojavilo žensko lice i sve se više približavalo. Gledale su me ozbiljne oči, velike i nježnozele- ne. Lijepo oblikovana usta micala su se, ali nisam čuo nijednu riječ.

Nešto tvrdo dodirnulo mi je usta, u grlo mi se slijevala hladna tekućina. Zatim se žensko lice ponovo polagano udaljilo; činilo mi se kao da se izgubilo u gustoj magli.

Nisam znao da li je to san ili java, ali nešto se u meni bunilo protiv toga da budem sam u tom čudnovatom, nestvarnom stanju. Ispružio sam ruke i odmah osjetio bol, divlju i nemilosrdnu. Začuh neki hrapavi krik; tek sam poslije shvatio da je taj krik bio moj vlastiti.

Ne znam koliko je vremena bilo prošlo, kada začuh kraj sebe neke glasove. Isprva je to bilo nalik mumljanju, a tada sam čuo kako neki muškarac govori: — Mislim, da je najgore prošlo. Ima snažnu prirodu, poput divlje mačke. Prije nekoliko dana ne bih dao ni centa za njegov život.

Nježniji glas reče:

— Pogledajte, doktore, mislim da se budi iz nesvjestice.

Otvorio sam oči. Prvo što sam ugledao bilo je opet ono usko lice s jasnim zelenim očima. Zlatasta kosa sjala je na sunčevoj svjetlosti. Ovoga sam puta sve jasno vidio, ne više kao kroz mlječnu maglu. Nije to bio san. Ležao sam na mekom krevetu, a žena je smiješeći se bila sagnuta nada mnom.

— No, mister! Da li vam je bilo dovoljno dva tjedna spavanja?

— Dva tjedna?! — Moj glas je zvučao kao kreštanje. — Nebesa! Gdje sam? Što se dogodilo?

U mojoj je glavi bila zbrka. Htio sam se uspraviti, ali bolovi su bili jači.

Žena me nježno ali odlučno polegne natrag na jastuke.

— Ležite sasvim mirno. Potreban vam je mir. Zar ne, doktore?

Sjedokosi muškarac s bradom i debelim naočarima priđe.

— Tako je, gospodine! Samo polagano. Ovdje ste dobro zbrinuti. Gospodi- ca Wayne brine o vama.

— Ne razumijem...

— Bili ste napadnuti — reče mlada žena ozbiljno. — Upravo pred salunom. Razbojnici su mislili da ste mrtvi.

— Nikakvo čudo! — mrmljao je liječnik žmirajući očima ispod naočari. — Izvadio sam iz vas tri metka, a četvrti vas je dohvatio u glavu. Netko drugi bi već davno ležao šest stopa duboko pod zemljom. Gospodica Wayne vrsna je njegovateljica. Dala vas je prenijeti u svoju sobu, ovdje u hotelu »Cattlemen«. Zaista ne znam kako bih sve to izveo bez nje. — Okrene se prema mladoj ženi i duboko nakloni.

— Zao mi je — mlitavo sam zakriještao. — Mora da sam vas dobrano izmučio. Možda biste me sada mogli negdje drugdje...

— Mladiću, ne brbljajte gluposti! — oštro me prekine liječnik. — Budite sretni da se gospodica brine o vama. Zaista ne znam gdje bih vas smjestio. Morat ćete još neko vrijeme ostati ovdje.

— Ali...

— Zaista mi nije teško — naglo će mlada žena. — Za vrijeme građanskog rata radila sam u bolnici u Alabami. Uistinu mi niste na teret.

Njezin nježan glas i smijehak umiriše me. Nestalo je onog nelagodnog osjećaja da ležim bespomoćno poput dojenčeta u sobi strane žene.

Ona nastavi:

— Morate sada pojesti juhu. Čitavo vrijeme dok ste bili u polusvijesti pili ste samo malo tekućine.

Izšla je iz sobe i malo zatim vratila se sa zdjelom vruće okrepljujuće juhe. Bio sam preslab da držim žlicu, pa me hranila kao malo dijete. Liječnik je stajao naslonjen na podnožje kreveta.

— Ne bih želio biti znatiželjan, ali

ipak me zanima zašto su vas ona četiri momka htjela raskomadati mecima.

Ponovno sam u ušima čuo revolver-ske pucnje i vidio kako mi se približavaju ona četiri razbojnika. Odmah sam izgubio želju za jelom i spustio glavu na jastuk.

— I sam bih to želio znati.

Liječnik se približi uzglavlju, a gospodica Wayne ustane s ruba kreveta i iznese zdjelu.

— Mora postojati za to neki razlog, gospodine... pa, zapravo ne znam ni vaše ime...

— Da. — Umorno sam se nasmiješio — nisam imao prilike niti se predstaviti, zar ne? Ja sam... — Zašutio sam, osjetivši kako neka ledena ruka pritišće moje srce.

Liječnik se nadvije nad mene, jer je promjena na mom licu bila vidljiva.

— Što vam je?

Prstima sam gnječio pokrivač. Zatvorio sam oči i pokušao se sjetiti. Vidio sam pred sobom grad Chugwater, glavnu ulicu, salun, zatim razbojnike i okršaj... sve sam točno vidio. Ali, prije? Buljio sam u liječnika.

— Ne znam, doktore. Ničega se ne sjećam!

On podigne obrve. Pokraj njega ponovo je stajala gospodica Wayne. Pogledavali su se, a ja sam ponovo očajnički pokušavao prodrijeti u tamu svog mozga. Glava me je opet zaboljela. Postao sam još umorniji.

— Još dugo nećete sasvim ozdraviti. Ležite i pokušajte zaspiti, za sada nema za vas boljega lijeka — prošapta liječnik. — Sutra ću opet doći, pa ćemo dalje razgovarati. — Uzme šešir, pozdravi i izađe iz sobe.

Mlada me je žena ozbiljno promatrala. Teško sam disao.

— Sve je kao izbrisano. Sjećam se samo borbe, a onoga što je bilo prije...

— Nemojte se uzbuđivati. Spavajte, kao što je savjetovao liječnik.

— Spavati? Ne mogu, prije nego što saznam...

— Možete! — Smješkala se. — Morate samo htjeti. — Privukla je stolac uz krevet, sjela i počela čitati neku knjigu.

Njezina blizina mi je godila. Mjerio sam je postrance ispod oka i pri tom zaboravio brige. Nije bila samo lijepa, nego i mila. U kutevima njenih usana vidio se trag gorčine.

Mora da je osjetila moj pogled, jer je pogledala prema meni. Ništa nije rekla, samo me mirno promatrala. Zbunjen, malo sam okrenuo glavu i zatvorio oči kao da spavam. Ponovo sam postao svjestan svoje nemoći. Spavao sam kao u polusnu.

Liječnik je došao drugog dana, kao što je obećao, promijenio mi je zavoj na glavi i pregledao rane na ramenu, nozi i boku. Bio je zadovoljan. Kada je dovršio zastao je pokraj kreveta, sa šeširom u ruci, popravio naočari i tiho upitao:

— Dakle?

Znao sam što misli i zaniijekao glavom.

— Ništa doktore! Sjećam se samo borbe, sve je drugo izbrisano. Ne znam čak ni svoje ime.

— Za to ima još vremena. Ne smijete se uzbuđivati. Sasvim mirno nastojte se sjetiti. Ovamo, u Chugwater, stigli ste 15. lipnja. Došli ste s istoka, dakle iz Nebraske. Nastojte zaboraviti razbojнике i pokušajte se sjetiti odakle ste došli i kamo ste krenuli.

Naprezao sam se, a on je strpljivo čekao. Uхватила me je panika. Nastojao sam da se ne uzbuđujem, da se

smirim i koncentriram, a čelo mi se orosilo znojem.

— Ne! — naposljetku sam promuklo prošaptao. — Nikako se ne mogu sjetiti.

— Doktore — reče gospodica Wayne naglo — možda je još prerano. Treba mu još vremena.

Nije odgovorio. Pogleda me, a u njegovim očima vidio sam da nije prerano. Zaboravio sam da sam slab i pokušao sjesti u krevetu.

— Doktore! Mislite li da će uvijek ostati tako?

Zavrtjelo mi se u glavi, postalo mučno. Zaljuljao sam se i pao natrag na jastuke.

— Pričekajte! — reče on grubo. — Još nismo sve pokušali.

Njegovi su koraci odzvanjali. Vratio se s tamnim opasačem punim metaka, na kojem je u kožnatim koricama visio težak kolt.

— Vaš revolver? — upitao je i opasač i kolt bacio na moj krevet.

— Takvo oružje imaju samo brzi revolveraši, zar ne? Jedan od vaših neprijatelja ovim vam je pucao po srijedi srca, premda ste već pogođeni ležali u prašini.

Opipao sam opasač i izvukao kolt. Hladno i glatko željezo ležalo mi je u ruci. Oružje mi je bilo poznato. Otvario sam bubanj. Nedostajao je jedan metak. Nadomjestio sam ga novim iz opasača, okrenuo bubanj i ostavio ga da miruje.

— Vidim da niste zaboravili kako se postupa s takvom stvari! — zadovoljno reče liječnik. — Otkad imate taj kolt?

— Od... — ušutio sam, spustio revolver i zagledao se u namršteno liječničko lice. — Ne znam.

Na njegovom licu vidjelo se razočaranje.

— Ne znate ni kada ste iz njega posljednji put pucali, prije u Chugwateru?

— Ne znam.

— Dobro pogledajte oružje.

— Besmisleno, doktore! — Stavio sam revolver natrag u korice i zajedno s opasacem pružio ga sugovorniku.

Pokušao me ispitivati i o nekim drugim stvarima, na primjer za moga konja. Znao sam da sam dojahao u grad na smeđem konju, sjećao sam se i kako je pao pogođen metkom razbojnika. Ali odakle mi taj konj, gdje sam ga posljednji put nahranio i tako dalje, sve to bilo je za mene zagonetka. Čak i kad mi je liječnik točno opisao njegov žig, nisam s time ništa mogao započeti.

Čitavo to vrijeme gospođica Wayne je stajala uz podnožje kreveta i nježnim rukama grčevito stiskala izrezbarenu ukrasnu kuglu kreveta.

Naposlijetku liječnik promrmlja:

— No dobro, pokušat ćemo drugi puta. Moram poći. Trgovčeva žena očekuje bebu.

— Doktore! — Moj ga je uzvrik zaustavio na vratima. Stao je i malo podigao ramena čekajući.

— Vi nemate više nade, zar ne? Kažite iskreno!

Promatrao je vrške svojih cipela a ja sam čekao stisnutih usnica. Nervozno je namještao naočari. Prošlo je nekoliko sekundi dok je progovorio promuklim glasom.

— Svi znaci govore o amneziji.

— Što je to?

— Poremećaj svijesti. Gubljenje sjećanja. Često se događa prilikom nesreća. U vašem slučaju to je prouzrokovao metak koji vas je pogodio u glavu.

— Koliko dugo traje?

— Različito, ponekad oko tri tjedna no može i ... — slegne ramenima i stavi ruku na kvaku.

— Vi se bojite da bi to moglo zauvijek ostati, zar ne? — promuklo sam upitao.

On proguta slinu. Adamova jabučica skakala mu je gore-dolje.

— Nemojte to tako tragično shvatiti, Nebraska. — Jednostavno me nazvao po državi iz koje sam, vjerojatno, dojahao u Chugwater. — Spasili ste goli život, a to je najvažnije. — Klimne mi, a odmah zatim zatvore se vrata iza njega.

U sobi je bilo tiho. Nepomično sam ležao i zurio u bijeli strop. Nisam mogao ni na šta misliti.

— On je u pravu. — Žena sjedne pored mene — Vi živite, a to ipak nešto vrijedi.

— Možda bi smrt bila bolje nego ovo. Čovjek bez imena, bez prošlosti. Čovjek koji samo zna da umije dobro baratati revolverom i da postoje ljudi koji bi ga željeli vidjeti mrtvog. Kakav je to život!? Moram pronaći momke koji su me napali, samo mi oni mogu pomoći.

Ta me misao zaokupila. Htio sam ustati, ali osjećao sam se kao da me je netko iscijedio. Iz svih pora izbijao mi je znoj.

— Ne pretjerujte! Mnogi bi ljudi bili sretni da mogu život početi iz početka.

— Znam na što mislite: možda moja prošlost nije vrijedna da je znam. Možda ću se sukobiti sa stvarima za koje bi bilo bolje da ih zaboravim. Ali, možda negdje postoje prijatelji koji me čekaju. Možda rođaci... ne, naprosto se ne može tek tako spaliti sve mostove iza sebe. Kad budem opet mogao stajati na nogama, lupit ću konja i potražiti one koji su svojim

revolverima pucali u mene. Možete li to razumjeti, gospođice Wayne?

— Mogu! — odgovorila je tiho. — Razumijem, vas. Ali, nemojte me više tako nazivati; zovite me Bonny. Pristajete li, Nebraska?

II

Toliko sam se oporavio da sam ustao iz kreveta. Poduprt od Bonny, odšepesao sam do zrcala. Pomislio sam da gledam stranca. Tamne su mi oči upale, bio sam visok, mršav i koščat kao ostarjeli vuk. I sada sam se kao i toliko puta posljednjih dana, upitao: tko sam, ja, zapravo? Odakle dolazim? Zašto su me napali tu u Chugwateru? Bilo je i mnogo drugih pitanja na koja nisam znao odgovora.

— Hajde, Nebraska, šetajmo malo — reče Bonny. — Kretanje je potrebno da bi vam mišići ponovo ojačali.

Između nas javila se tiha povjerljivost. Bonny je stanovala u sobi do moje. O njoj nisam znao ništa više osim imena i da je ovdje na proputovanju.

Začulo se oštro kucanje na vratima, a odmah zatim i lupa. Bonny poviče:

— Samo izvolite, doktore! Pogledajte naš štićenik napreduje!

Ali, nije bio liječnik. U sobu je ušao vitak muškarac. Zalupio je vratima i zagledao se u nas s mržnjom. Bio je odjeven u crno odijelo i sniježnobijelu svilenu košulju, a oko vrata bila mu je svezana baršunasta vrpca. Desna ruka bila mu je sakrivena ispod kaputa, gdje se tkanina nadigla pa su se vidjeli obrisi revolvera. Osjetio sam kako se Bonny prestrašeno trgla. Probljedila je poput kreča.

Stranac, koji je izgledao kao profesionalni kockar, ljutito zareži:

— Skloni se od njega, Bonny!

— Jack! — muklo je kriknula. — Nebesa, ostavi revolver! On je bolestan čovjek!

— Dalje od njega! — Ponovio je divlje. — Ili želiš da te moj metak zahvati?

Obavila je ruke oko moga vrata i čvrsto me držala. Sakupio sam svu snagu i odgurnuo je. Teturajući, stajao sam u sredini sobe.

— Zar se nećete prvo predstaviti, gospodine?

Neznanac mi pride i unese mi revolver u lice.

— Jack! — prodorno vrisne Bonny.

Zelio sam stići do stola gdje je ležao moj opasač s revolverom. Načinio sam jedan korak, no koljena mi kleknuse. Jedva sam se dovukao do kreveta. Jack me promatrao pogledom punim mržnje, uperivši cijev revolvera u moju glavu.

— Napolje odavde! — promuklo je zapovijedio. — Samo ti to može spasiti život! Odmah!

— Zar ne vidiš kako je slab, Jack? — Bonny ga uhvati za ruku. — Bio je teško ranjen. Netko se morao brinuti za njega. Ne smiješ pomisliti...

— Tako smo se i mi upoznali, zar ne? Onda, u Alabami. To je bilo davno, Bonny, ali ja to nikada neću zaboraviti. Zar uvijek moraš glumiti njegovateljicu? Čini se da je bilo krajnje vrijeme da dođem.

— Došao si uzalud, Jack!

— Tako?

Okrenuo se od mene i nacerio prema Bonny. No, ona nije poniknula glavom pod njegovim zastrašujućim pogledom.

— Jack, neću ti se više nikada vratiti!

— Brzopleta si, Bonny. Preuranjeno zaključuješ. Zar misliš da sam prešao tako daleki put od Omaha da bih od tebe dobio košaru? Nećemo tako, moja draga! Tako se ne igra s Jackom Rigdonom, a ti to dobro znaš! Ako želiš spriječiti da ovom strašilu utjeram metak među rebra, onda se odmah spakuj i pođi sa mnom. Jesi li čula!

— Neću, Jack! Zar ne uviđaš kako je to besmisleno? Ne želim više ništa znati o tebi. Želim biti slobodna. Odlazi, Jack!

— Ne idem bez tebe!

— Ti si lud! Odlazi, Jack, ili ću zvat i u pomoć.

On se bezobrazno cerekao.

— Samo viči! Htio bih vidjeti tog momka koji bi mi se usudio približiti kada držim prst na okidaču! Draga Bonny, točno sam o svemu obaviješten. U ovom gnijezdu nema šerifa niti bilo koga tko bi me mogao spriječiti u mom naumu! Dakle?

— Ti si hulja, Jack!

Gledala ga je zaprepašteno svojim velikim zelenim očima. U njenim očima vidio sam očaj i to sam jedva podnosio. Nekako sam uspio ustati s kreveta. Nedostajalo mi je snage da išta kažem i bez riječi sam se bacio na nje, opsjednut mislju da nekako pomognem ovoj očajnoj mladoj ženi koja je za mene tako mnogo učinila.

Prokleo je. Obavio sam ga rukama i pokušao oboriti. U tijelo mi je utjerao cijev revolvera. Bol je bila paklenska. Hvatao sam zrak, a onda se sklopčao pred njegovim nogama. Približio mi se, a ja sam se okrenuo. Rađe, koje su jedva zacijelile, peklo su poput žeravice. Čuo sam kako je iznad mene otkočio revolver.

— Njegov život visi o niti, Bonny! Ti znaš da se ne šalim!

— Dobro, Jack, učinit ću što želiš. — Njezine su ruke beživotno pale, a u glasu se osjetila zdvojnost. Umorno se okrenula prema ormaru, a on ju je pratio grabežljivim pogledom.

Ponovno sam se okrenuo i dokotrljao do njegovih nogu. Obavio sam ih svom snagom obim rukama i povukao ga. Izgubio je ravnotežu. Pri padu je prevrnuo stolicu. Bonnyjini kruci pomiješali su se s lupom. Jack Rigdon divlje je kleo. Pokušao je ustati, uperiti u mene revolver no ja sam se daščući od napora bacio na njegovu desnicu i pritisnuo je o pod.

— Bonny, kolt! — očajnički sam povikao.

Slobodnom rukom Jack Rigdon me nekoliko puta udario i oslobodio se.

— Prokleti nitkove! Sada ćeš...

Bonny je bila sabrana. Pritisnula mu je među lopatice cijev mog kolta i rekla:

— Skloni revolver, Jack!

Divlje ju je gledao preko ramena.

— Do vraga! Ta, nećeš valjda na mene pucati, Bonny?! Predugo smo bili zajedno da bi...

— Za mene je to gotovo, Jack! Nemoj me potcijeniti!

— Prokletstvo, Bonny, ti ćeš ...

Prekinuo ga je metalni zveket. Bonny je stajala na mjestu kao okamenjena. U tom sam se času teškom mukom uspravio na koljena, i pridržavajući se za noge kreveta. Rigdon ispusti revolver. Tek se tada Bonny od njega odmakne.

— Jack, idi!

On se polagano okrene sasvim prema njoj. Njegove su se šake stiskale, a iz njegovih očiju sijevala je vatra.

— Da li ti je jasno da time nismo završili, Bonny? Ja ću se vratiti! Bez tebe neću otići iz Chugwatera!

— Samo gubiš vrijeme!

— Ja tako ne mislim! — mrmljao je stisnutih usnica. — Dosada sam uvijek postigao sve što sam zaželio. Budi pametna, Bonny; inače ću teško zaboraviti da si me u Omahi napustila.

— Prestani, Jack, i napokon izidi! — Koltom je pokazala vrata.

Pošao je, mrko je gledajući.

— Dajem ti rok! Što god pokušaš poduzeti protiv mene, neće ti uspjeti! Nisi dovoljno daleko pobjegla od mene, Bonny; to je bila greška koju ne možeš više popraviti. — Prijeteći se nasmije. — A ti ćeš ovo... — prodorno me je pogledao — još i te kako gorko okajati, i to vrlo brzo! Ova žena pripada meni! Niti jedan drugi, muškarac nema što tražiti u njezinoj blizini. Dobro o tome razmisli prije no što te podučim vrućim olovom!

Izišao je. Njegovi su se koraci brzo udaljavali hodnikom. Još uvijek sam klečao; naprosto nisam imao snage da ustanem. Bonny je zurila u vrata koja su se zatvorila za Rigdomom. Najednom je počela drhtati. Ispustila je iz ruke teški revolver, koji je pao na pod, okrenula se i prišla mi.

— Nebraska, da li vas je jako pozlijedio?

Klečala je pored mene, uzela je moje lice u svoje ruke i zabrinuto me promatrala.

— Već mi je dobro — promrmljao sam. — Samo sam malo ošamućen. Pomozite mi da ustanem.

Kad sam se osovio, pred očima mi je bilo sve crno. Sabrao sam se tek kad sam ležao u krevetu. Bonny mi je s oznojenog čela odstranila alijepljeni

čuperak kose. Uhvatio sam je za ruku. Poniknula je pogledom.

— Strašno mi je žao, Nebraska.

— To je bila moja krivnja, Bonny. Vi biste već davno otputovali iz Chugwatera da se niste zbog mene zadržali, i on vas ne bi nikada stigao.

— Nemojte tako govoriti! — uskliknula je strastveno, a onda se nenadano sagne i poljubi me u usta. Brzo se htjela okrenuti. Čvrsto sam je držao. Obrazi su joj se zarumenili.

— Bonny! — prošaptao sam, ponovo je privukao k sebi i poljubio. Njezine su usnice bile slatke, njeno gipko, vitko tijelo toplo se privilo uz mene. Rigdon je bio zaboravljen.

Po prvi puta zaboravio sam svoju zlu sudbinu.

Sjela je pokraj mene, držeći me za ruku, i pričala o Rigdonu. Upoznala ga je posljednje godine rata, u lazaretu u Alabami, mladog naočitog poručnika armije Juga. Zadobio je njenu naklonost, ali ratni vihor ponovo ih je razdvojio. Tri godine kasnije srela ga je na jednom parobrodu što je plovio Mississippijem, kao kockara koji se uzdržavao kockanjem. Nagovorio ju je da ostane s njim. Kako je bila bez igdje ikoga, pristala je. Putovali su na zapad, od jednog grada do drugog. I tek je tada upoznala njegov pravi značaj: propalog, pohlepnog čovjeka, koji ni za koga nije ništa osjećao osim za sebe.

Varao je na kartama, kretao se u sumnjivim društvima, a ona mu je služila samo kao mamac za muškarce kojima bi pri pokeru, farou ili crnom-Jacku izvukao novac iz džepa. Htjela ga je napustiti. Nije je puštao. Između njih dolazilo je do mučnih prizora i tada bi on bez razmišljanja primjenjivao silu. Dva puta ga je htje-

la prijaviti. Oba puta na vrijeme je napustio grad, prije no što se šerif mogao umiješati. Postupao je s njom kao sa zarobljenicom, no ipak joj je u Omahi uspjelo uhvatiti poštansku kočiju i pobjeći.

Otputovala je bez cilja, gonjena željom da ode što je moguće dalje od Ridgona, i tako dospjela u Chugwater. Prije no što je stigla druga poštanska kočija zbio se napad na mene. U Chugwateru nitko nije ni pomislio na to da gubi vrijeme s napola mrtvim strancem, no ona naprosto nije bila kadra postupiti tako kao da se nje to ne tiče. »Pokupila« me s ulice i prenijela k sebi. Nadala se da će se Jack Ridgon naprosto pomiriti s njenim nestankom. Ali, nije!

— Ne smijemo gubiti vrijeme, Nebraska! — rekla je gotovo bez daha. — Jack će upotrijebiti revolver. Za dva sata će zanočiti. Liječnik nam može pribaviti kola i konja. Moramo još ove noći nestati iz Chugwatera. Jack neće s time računati, jer poštanska kočija dolazi tek sutra. Otići ćemo na jug... bilo kuda, u Arizonu, Meksiko ili Teksas,... samo daleko, gdje nas Jack neće pronaći. Zajedno ćemo početi novi život!

Šutio sam. Ona ispusti moju ruku.

— Nebreska, da li si me uopće slušao?

Podigao sam se, spustio noge na pod i ustao. Ponovo me obuzela slabost.

— Nebraska. — Ona brzo ustane — Što ti je?

— Zao mi je, Bonny — promrmljao sam, izbjegavajući njen pogled. — Morat ćeš sama otići.

Ona se načas snuždi, njene zelene oči napune se suzama, ali tada se sabere.

— Razumijem!

— Bonnō, slušaj me! — Uhvatio sam je za ramena. — Ne smiješ pomisliti...

— Ne, Nebraska — gorko se nasmiješila; bio je to smiješak koji je parao srce. — Ti mi ništa ne duguješ! Ja nisam to učinila da bih te vezala uz sebe.

— Pričaš gluposti, Bonny! — Privukao sam je k sebi. — Ja ne vidim drugog izlaza. Ti se moraš skloniti na sigurno, kako bi pobjegla od Ridgona, a mene pak čekaju zlikovci koji me žele ubiti. Moram saznati istinu o sebi prije nego počnem iz početka. Drugačije ne ide. Ja... ja ne bih želio da imaš muža kojeg možda progoni zakon...

— U to ne vjerujem! Ali, unatoč tome, ja bih te voljela.

— Ima raznih drugih mogućnosti. — Glas mi je bio promukao. — Možda negdje čeka neka žena na povratak svog muža...

Ona stavi ruku na usta. Osjećao sam kako mi se steže grlo.

— Da, uviđam da si u pravu! Ali, Ridgon je ovdje, a ti ne možeš ni zamisliti kako taj čovjek može mrziti. Neću te napustiti dok ti...

— Moraš otići! Ne želim da zbog mene ponovo padneš u ruke toj varalici. Ja još nisam dovoljno jak da bih ti mogao biti od pomoći, Bonny. Želim da još danas napustiš Chugwater!

— Nebraska, za ime božje...

— Idi, preklinjem te!

— Oproštaj zauvijek, zar ne? — Njezine su oči bile vlažne.

— Ako bude sve u redu, Bonny, ja ću te pronaći. Obećajem ti! — Teško sam govorio, njen pogled me razoružavao.

— Ali, kada? — reče potišteno. — Zar zaista vjeruješ u to, Nebraska?

Nije čekala moj odgovor. Obavije bijele, nježne ruke oko moga vrata i

nježno me poljubi. Sekundu kasnije bio sam sâm u osvijetljenoj sobi i osluškivao njene korake kako se udaljuju. Neka vrata zalupiše i 'sve postade mirno. U sobi se osjećao miris njenog parfema. Doteturao sam do kreveta i naprosto se bacio na nj.

Slijedećeg dana uzbuđeno nahrupi u moju sobu liječnik.

— Nebraska — reče a da nije ni pozdravio — znam da vam je potrebno najmanje još tjedan dana mirovanja, ali ne mogu vam ništa drugo savjetovati nego da odmah odete iz grada ako vam je život mio! — Velikim šarenim rupčićem brisao je znoj sa čela.

— Što se dogodilo? — Pomislio sam odmah na Rigdona.

— Jedan od onih momaka koji su vas napali vratio se u grad. Samo je pitanje vremena dok ne sazna da još živite. Što će se zatim dogoditi, vjerovatno možete zamisliti.

Najednom me obuze vrućina. Jednim pokretom ustanem, priđem liječniku i uhvatim ga za skute kaputa. Mora da je moje lice strašno izgledalo, jer me je preneraženo pogledao.

— Da li je to istina? — promuklo sam prositkao.

— Već je jedan sat u salunu »Star of Wyoming«. Nebraska, valjda ne misliš da mi je do šale?

Požurio sam do stola gdje je bio moj opasač s revolverom, a on me je slijedio. — Nebraska, što namjeravate?

— Još pitate? — Odmjeravo sam u ruci opasač s revolverom i rekao: — Neću valjda čekati da on mene potraži. Idem u »Star of Wyoming«.

— Ludost! — liječnik je jedva hvatao zrak.

— Kakav je to momak? — Mirno sam opasao opasač. — Kako izgleda?

— Zove se Wade Olson. Snažan muškarac, srednje visine i crnokos, s ožiljkom na bradi.

Odmah sam znao tko je to. Ponovo sam vidio pred sobom jasno to lice: divlje, okrutno, obavijeno dimom baruta. Svaka minuta bila mi je urezana u sjećanje. Zar će me to zauvijek pratiti u mom novom životu? Tankim remenčićima čvrsto sam oko bedra zavezao korice revolvera i ispitao da li su dobro pričvršćene. U meni se probudilo staro povjerenje prema mom oružju; bio je to jedini osjećaj koji mi je preostao iz prošlosti i koji me obuzeo novim sumnjama.

— Nebraska! — žustro će liječnik — ne smijete to učiniti! Zar mislite da sam se zato toliko trudio oko vas da bih sad mirno gledao kako srljate u propast?

— Ja sam to znam da je to prilika koju ne smijem propustiti!

— Prilika da na najbrži način stignete u pakao, prokletstvo! Ta, ne možete čvrsto ni stajati! Slušajte...

Nabio sam na glavu sivi kaubojski šešir, kojeg mi je Bonny nabavila.

— Nemojte se više truditi da me odvratite od mog nauma, doktore! Hvala za sve! — Odgurnuo sam ga i krenuo prema vratima.

— Nebraska! — zaviče on očajno.

— Što još želite? — Ruka mi je već bila na kvaki. — Nadam se da ste novac za liječenje primili!

Namjerno sam bio grub i to je djelovalo. Njegova ispružena ruka se spustila. Zaklimao je glavom i promrmljao:

— Luđak! Prokleti samoubojica!

Prešao sam prag. Dosad sam bio načinio samo nekoliko koraka po sobi i smatrao sam da sam već dovoljno ojačao, no kad sam sišao u hotelsko predvorje, bio sam već drugog mišlje-

nja. Znoj mi je tekao u potocima, sljepoočnice su me boljale, postalo mi je mučno. Poželih da sam u krevetu. Da, liječnik je bio u pravu kad je rekao da sam ludak.

Ali, tada se sjetih Wadea Olsona, koji u »Star of Wyomingu« vjerojatno ispija viski slaveći moju smrt. Nekoliko sekundi sam zastao na osunčanom trijemu pred hotelom, a zatim odmjerenim koracima krenuh prema lokalu »Star of Wyominge«.

Ljudi su zastajkiivali na drvenom nogostupu i gledali u mene kao u sablast. Pred otvorenim vratima kuća ljudi su se došaptavali, ali ja nisam ni na što obraćao pažnju. Činila mi se ogromnom razdaljina do saluna. Pri svakom koraku osjećao sam kako mi ponestaje snage. Ali, povratka nije bilo. Sada je tu moja velika prilika, koju nisam htio propustiti.

Sunce je pržilo. Uz ogradu saluna bio je privezan jedan jedini prašnjavi konj. Vjerojatno je bio njegov. Iz navlake o sedlu stršao je kundak vinčesterke.

Dok sam se uspinjao onih nekoliko stuba do saluna čuo sam kako unutra neki hrapavi glas govori:

— Zar je to sve? To ti nazivaš dobrim pićem?! Ne, moj dragi, pozvao sam te na bocu viskija i zahtijevam da svoj dio ispiješ, do posljednje kapljice. Hajde, prijatelju, ne ustručavaj se! Ispij to, ne prenemažući se! Dobro će ti doći, budi siguran! — Začuo se pakostan smijeh.

Na to je odgovorio čudan, ukočeni glas.

— Ne, hvala. Zao mi je, ja nisam pijanac.

Način govora bio je takav da je ovdje, među grubim muškarcima na Zapadu, svučao čudno.

Smijeh prvog govornika postao je glasniji.

— Zao mi je! — oponašao je sugovornika. — Nemoj ti ništa žaliti, nego ispij taj divan viski, jer nerado pijem sam. Ajde, mister, pij! Pokaži što umiješ!

Vrebao sam iza poluotvorenih pokretnih vrata saluna. U velikoj prostoriji s mnogo stolova i stolica bila su samo tri muškarca. Jedan je bio vlasnik saluna, koji se bojažljivo povukao sve do kraja tezge. Drugi je, vjerojatno, bio Olson; čovjek u prašnjavom jahaćem odijelu s revolverom na desnoj strani bio mi je napola okrenut leđima.

Treći zaista nije pristajao ovamo, u ovaj salon u gradiću govedara bogu za leđima.

Muškarac je bio visok, mršav, koštastog lica obraslog nježnom bradom. Na njegovoj glavi bio je okrugli šešir »Derby«, smiješan u ovoj okolini. A tek njegovo odijelo! Bilo je od sivog sukna, s velikim kockastim rupcem u džepu. Uz to je nosio visoki sniježnobijeli uškrobljeni ovratnik i čizme na vezivanje s bijelim gamašama.

Svakom bi pravom čovjeku sa Zapada ovaj momak izgledao kao karikatura što je iskočila iz nekog šaljivog lista.

Olson je gurnuo polupraznu trbušastu bocu s pićem prema njemu.

— Još uvijek čekam! — promrmljao je prijeteci.

Momak s kockastim rupcem zbunjeno se smješкао.

— Možda idući puta. Zahvaljujem se na pozivu.

Već bi se na sam način njegova govora svakom zapadnjaku prevrnuo želudac. Kad se taj džentlemen htio udaljiti od tezge, Olson ga brzo agrabl sa

ruku, a drugom mu rukom gurne bocu s viskijem na usta.

— Pij! — prijeteći usklikne — ili ćeš požaliti!

— Molim vas! Kako to sa mnom razgovarate!? — Njegova obrana bila je smiješna. Istodobno, oduzme sugovorniku bocu iz ruke.

Olson se udaljio dva, tri koraka, a u slijedećem trenutku izvuče revolver.

— Možda ti je draži komadić olova... — Divlje se nacerio i opalio.

Metak se zabio u daske, tik pred noge ove čudnovate prilike. Čovjek prestrašeno odskoči.

— Nemoj ispustiti bocu! — zaprijeti Olson. — Pij!

— No, dobro, još gutljajčić! — Opet se smijao onim čudnim smiješkom i srknuo. Bio je to doista gutljajčić.

— Pomalo mi ideš na živce, prijatelju! — Olson klimaše glavom. — Hajde, pij dalje! Ispij to! Do dna!

— Ta, valjda to ne mislite ozbiljno, mister!? Ja...

Olson ponovo opali, a metak odgurne mršavkov šešir prema zatiljku. Čovjek je stajao kao gromom ošinut.

— Do dna! — ponovi Olson cerekajući se — ili ću ti napraviti rupu u trbuhu. Dajem ti riječ!

Mršavko zatvori oči, prinese bocu usnama i počne piti. Olson se divljački smijao. Čekao sam samo na to da mršavko odloži bocu. Ali, on je pio i pio. Olson je samo promatrao, češkajući se po zatiljku. Boca se sve više praznila. Mršavko je prestao piti tek kad je bila sasvim prazna. Tada je naprosto ispusti, otvori oči i počne hvatati zrak.

— Dobro si to učinio! — cerekao se Olson. — Bravo, dobar si ti momak! E, hoću vidjeti koliko još možeš podnije-

ti! Hej, barmenu, zar ne čuješ! Još jednu bocu iste vrste!

Vlasnik saluna posluša bez riječi i ponovo se brzo povuče.

— Počni! — zapovijedi Olson.

Mršavko je čitavo vrijeme staklenim pogledom zurio u bocu s zlatno-žućkastom tekućinom. Tada okrene svoje crveno lice prema Olsonu.

— Ne! — Jezik mu se pijano petljao. — Sir Gordon Bellingham iz stare Engleske nije ispičutura! Dosta je! Poštovani gospodine, silno me je radovalo što sam vas upoznao! Sada, na žalost, moram...

— Pij! Zar si zaboravio moju lijepu pucaljku?

Zamahao mu je pred nosom revolverom teškog kalibra. Sir Gordon Bellingham prevrtao je očima i smeteno prošaptao:

— Oprostite! — Jezik mu se zaplitao i on stavi ruku na usta. Ponovo je uzeo bocu, ispitivački je pogledao i promucao: — Ne, nikada nitko nije rekao da je sir Gordon pijanica! Ja... — Zaškiljio je prema Olsonovom revolveru i počeo piti. Nakon nekoliko gutljaja iscrpljeno prekine.

— Nastavi! — zapovijedao je neumoljivo Olson. — Pij dalje!

Englez je piljio u njega staklenim pogledom, ništa više ne shvaćajući. Supijano se nasmijao, sav crven u licu i propetljao:

— Hej, stari prijatelju, još ste ovdje? — Teturajući približavao se Olsonu. — Divna kapljica! Samo pogledajte! Želite li gutljaj? — Stavio je ruku oko Olsonovih ramena i sretno se smješkao.

Olson ga grubo odgurne prema tezi. Boca padne na pod i razbije se.

— Ah, kakva šteta! — mrmljao je sir Gordon. — Suviše ste nagli, momče.

— Budalo! — ljubito poviče Olson i počne pucati. Meci su se zabijali u daske pod Englezovim nogama. Sir Gordon je smeteno buljio u iverje koje je poskakivalo.

— Pleši! — ljutito je povikao Olson. — Skači, nosorogu, inače ću ti prostrijeliti palce!

— Što ste rekli? — Sir Gordon stavi ruku na uho. — Ne razumijem ništa. Ovdje je tako bučno!

Olson spremi revolver, zgrabi sugorovnika za kaput i povuče ga k sebi.

— Ti moraš...

— Sada je dosta! — rekao sam i rastvorio vrata.

Olson se počeo okretati na mjestu poput divlje mačke.

— Neka se nitko ne miješa, inače...

Riječ mu je zapela u grlu, jer me prepoznao, a s lica mu nestade boje. Odmah je spustio ruku prema revolveru, uskliknuvši:

— Grom i pakao! Zar si još uvijek živ, prokletniče?

— Možda razgovaraš s mojim duhom! — hladno sam odgovorio. — Isprobaj.

Od trenutka kad sam mu pogledao u oči, koje su treperile, nestalo je moje iscrpljenosti; bio sam sasvim miran i sabran. Stajao sam široko raširenih nogu, a moja je ruka također posegla za drškom kolta.

— Malo si se precijenio! — Pogledom me vrebao. — Što nam onda nije uspjealo, lako ću nadoknaditi!

— Zašto me progonite?

— Zar to ne znaš?

— Ne znam!

— Tada nećeš nikada ni saznati! — usklikne divlje i desnicom brzo izvuče revolver.

Činilo se kao da mu je oružje samo skočilo u ruku. Željezo je zasjalo i

tako se brzo podiglo da više nisam vidio nikakvu šansu za sebe. Iza teze se začuo zaprepašteni povik vlasnika saluna. U trenutku kada sam ugledao crno oko Olsonove revolverске cijevi, osjetih u ruci vlastiti revolver.

Crveni plamičak bljesnuo je iz okruglog oblačića baruta i Olsonov gornji dio tijela zatetura. Razbojnik se držao za tezu. I njegov je revolver opalio, ali metak je prošišao pokraj mene. No, na Olsonovoj košulji pojavi se tamnocrvena mrlja. Tada mu noge otkažu i on se skljoka na pod, ispustivši revolver.

Nekoliko trenutaka stajao sam nepomično. Prasak hica još je bolno odjekivao u mojim ušima. Negdje u mojoj podsvijesti sjećao sam se proteklih trenutaka, kad je svašta bilo moguće. Jednog trenutka očajnički sam se nadao da ću probiti barijeru svoje svijesti, ali tog osjećaja odmah je nestalo.

Dok sam revolver vraćao u korice, postadoh svjestan da sam doista brz na revolveru.

Olson je ležao na podu i stenjao, s rukama na prsima. Ubrzo se na njegovu okrutnom licu pojavilo voštano bljedilo.

Englez me je promatrao razrogačenih očiju i neprekidno bezglasno pomicao usnicama, sav zelen u licu. Naposljetku stavi jednu ruku na vrat i otetura napolje.

Klečao sam pokraj Wadea Olsona, u čijim se očima još vidjela mržnja.

— Brz si momak! — šaputao je promuklo — ali na kraju ćeš dolijati.

Znao je da neće dugo živjeti. To sam i ja vidio i ta me spoznaja natjerala da mu se što prije obratim.

— Olstone, zašto me ti i tvoji prijatelji progonite? Moraš mi reći kako se zovem. Čuješ li, Olstone? Tko sam ja?

— Sta to znači? — proštenjao je. — Zar si poludio, čovječe?!

Zgrabio sam ga za ramena, obuzet očajanjem, jer sam shvatio koliko su dragocjene preostale sekunde.

— Moje ime, Olsons! Izgubio sam pamćenje! Ti mi ga moraš reći!

Unatoč bolova počeo se ceriti.

— Prokletstvo, pa to je divno! Tako nešto nisam još nikada čuo! Ta to je najbolja šala, koju...

— Olsons, govori već jednom!

Njegov smijeh utihnu. Grčevito je kašljao. Na usnicama mu se pojavila krv. Zatvorio je oči i glasno stenjao. Tijelo mu se savijalo od bolova.

— Kaži moje ime, Olsons! Reci mi! — Bio sam tik pred ciljem i strašno sam se bojao da ipak neću saznati svoje ime. Potresao sam ga. Opet je otvorio oči i odsutno me gledao. Nisam znao da li još uopće shvaća što se zbiva.

— Kakvi bolovi! — tromo je stenjao. — Peče kao žeravica! Mislim da ću umrijeti. Buck, jesi li ovdje? Moraš mi pomoći, ne smiješ me ostaviti na cjedilu, Buck...

— Buck? Tko je Buck?

— Što je to sa mnom? Moj bože! — Olsonov je pogled postao jasniji. — Tako mi je odjednom hladno! Ja...

— Tko je Buck? — ponovo sam nava-ljivao.

— Bronco Buck! — mrmljao je nera-zumljivo. — Bio je s nama kada smo te napali. Ima malu farmu u dolini uz rijeku Powder. Onaj drugi, onaj rido-kos, je Red Jackson. Ne razumijem kako si preživio. Napunili smo te do-bro olovom, ali... Ah, sve mi je hladni-je! Zašto?

— Olsons, još uvijek nisi rekao moje ime!

— Tvoje ime? Bolje da... — Duboko je uzdahnuo, zatvorio oči i otkotrljao se ustranu.

— Olsons! — povikao sam.

Tada primijetih da više ne diše. Sti-sak moje ruke popusti. Dok sam zurio u voštano-blijedo lice, obuzeo me neki nelagodan osjećaj. Preda mnom je le-žao mrtvac, ubijen mojim metkom. Bila je to svakako samoobrana. Ali, da li je on bio prvi? Sve je išlo suviše glatko i jednostavno. Mora da imam u tome veliko iskustvo. Kada sam napu-štao hotel »Cattlemen«, bio sam pun nade da ću napokon sve saznati. Zbog toga sam stavio život na kocku i pla-tio sam cijenu barutom! Uzalud!

Tek sam bio na početku svoga puta. Bronco Buck! Ime mi je zvučalo u uši-ma. On mora da je bio s Olsonom. Sli-jedeći moj cilj bio mi je poznat. Ne smijem gubiti vrijeme u razmišljanju. Moram gledati naprijed u budućnost.

Podigao sam se i iza tezge ugledao vlasnika saluna. Bio je nekako čudno ukočen, a pogled mu bješe uperen ne-kamo iza mojih leđa. Činilo mi se kao da osjećam dah opasnosti, a onda za-čuo kreštavi glas:

— Vidim da si već kadar spasavati sam svoju kožu, Nebraska! Dobro, po-kušaj još jedanputa! Hajd' okreni se. pasji sine, i povuci!

III

Sasvim lagano se okrenem i spustim ruke niz tijelo. Ponovo se pojavila sta-ra slabost. Boljela me glava, teško sam disao. Dobro sam poznavao taj glas.

Jack Rigdon stajao je preda mnom raširenih nogu i malo pogrbljen, a nje-

gova grabežljivo savijena ruka bila je spremna na munjevito reagiranje.

— No, što još čekaš, Nebraska?

Iza njega zalupila su se pomična vrata. Muškarci su upali unutra, ali odmah su se postavili slijeva i zdesna, uz zidove. Glasovi utihnuše.

Jedva sam se održavao na nogama. Borba s Wadeom Olsonom iscrpjela je sve moje snage. Ovoga puta sigurno neću stići ni izvući kolt iz korica prije no što on opali. Pa ipak, nisam se bojao. I suviše sam se dobro sjećao što mi je Bonny pričala o ovom kockaru.

— Samo naprijed, Rigdon! — rekao posprdno. — Pucaj! Što god pokušaš, Bonny ti se neće vratiti! Ona je odavno otputovala iz grada.

Očekivao sam da će mu oči bijesno zasjati... kad izgubi živce, to će mi dati bar dijelić šanse... ali on je bio miran i hladan.

— Varaš se, Nebraska! Prije pet minuta vidio sam je u hotelu! Ovdje sam zato da bih se s tobom za nju borio! — Govorio je polagano, naglašeno, a svaka je riječ odavala njegovu veliku mržnju.

— Lažeš!

— Znaš dobro da govorim istinu. Vidim na tebi! — Smješkao se. — I isto tako dobro znaš da joj više ne možeš pomoći! Već si sada gotovo mrtav!

Koraknuo sam prema njemu i istog trenutka morao se prihvatiti za naslon stolice, kako ne bih pao.

— Prste k sebi od nje, kockaru! Ona ne želi znati za tebe!

— Čekam da potegneš, Nebraska! Pođuku ostavi za sebe!

Oteturao sam od stolice i stavio ruku na dršku revolvera.

U tom trenutku u salun uđe Bonny i krenu prema meni.

— Ne, Nebraska, ne čini toga! On će te ubiti! — Dok mi je obavijala ruke oko vrata, bakrenocrvena kosa zasjala je na slabom suncu što je prodiralo u salun.

— Bonny — mrmljao sam zdvojno — zašto me nisi poslušala? Zašto nisi pobjegla?

— Nisam te mogla ostaviti. Jack, odlazi i ostavi ga na miru! Nije nikakva umjetnost pucati na bolesnika!

— Bolesnog? — izrugivao se. — Maločas je taj bolesnik poslao na onaj svijet prekaljenog revolveraša! On se samo plaši, to je sve. Sada se pokušava na ovako kukavički način izvući. Nebraska, ti veliki heroju, kažem ti posljednji puta: brani se jer ću inače okinuti i neću ti dati priliku da se braniš!

— To bi bilo ubojstvo, Jack! Za to bi te objesili! — zaviče Bonny.

— Tko? — On se na silu nasmije. — Zar misliš da u ovom gradu ima netko tko se može sa mnom ogledati? Draga, zar si zaboravila koliko sam brz?

— Znam da si bezobrazna hulja, Jack!

— Hvala na komplimentu, moja damo! Samo, to neće pomoći tvom dragom gospodinu Nebraski! Hej, ti veliki revolverašu, koliko ćeš se još sakrivati iza suknje?

Teškom mukom oslobodio sam se Bonny.

— Ako to baš tako silno želiš, Rigdon, ja sam spreman!

Bonny se postavi između nas, a Rigdon odmah usklikne: — Prokletstvo! Ne pravi se luda! Makni se ispred cija.

Nije se pomakla.

— Učini kako ti kaže, Bonny! Jednom to mora završiti!

— Neću te dopustiti! Jack, ako pucaš u njega, pogodiš ćeš mene.

Kockar prekune, pa teškim korakom i smrknuta lica krene prema njoj.

U to se u redovima muškaraca uz zid saluna začulo prijetee mrmljanje. Ljudi nisu ni pomišljali da se umiješaju u borbu između dva stranca, ali kad je posrijedi žena, neće ostati samo promatrači. Tako je to bilo uobičajeno na Zapadu.

Rigdon zastahe, lica izobličena od ljutine.

Najednom, noge mi otkazu i ja se srušim na koljena. Pogled mi se zamaglio. Bonny mi je htjela priskočiti, ali Rigdon prodorno zaviče:

— Postoji samo jedan put da ga spasiš, Bonny! Odmah spakuj svoje stvari i pođi sa mnom.

— Ne! — zavapim. — Ne slušaj ga, Bonny!

Ona spusti glavu. Ruke je grčila na prsima. Pramen njezine svilenkaste kose pao joj je na čelo. Lice joj je bilo samrtnički blijedo.

— To je moja posljednja ponuda! — hladno je dalje govorio Rigdon. — Time ćeš si uštedjeti mnogo jada. Zar ne misliš i ti tako?

Pridržao sam se za rub stola i, teško dišući, uspravio. — Zar nema u tebi ni trunke pristojnosti, nitkove? Ne brini, Bonny, ja ću ga udesiti!

Jack Rigdon se nadmeno smješkao, a ja sam ga divlje gledao.

— Ako si muškarac, kockaru, dat ćeš mi sat vremena! Sat vremena da se malo oporavim!

Promatrao me s isčekivanjem. Zluradi osmijeh pojavi se na njegovim tankim usnicama.

— Dobro! — reče s omalovažavanjem i siguran u sebe. — Bit ću velikodušan, Nebraska, premda to ne zaslužu-

ješ! Za jedan sat čekat ću te u glavnoj ulici! Živjet ćeš još jedan sat!

Okrenuo se i izišao. Za njim su se ljuljala pokretna vrata, a teški koraci udaljavali su se preko stuba trijema.

Iscrpljen, bacio sam se na najbližu stolicu. Muškarci iz Chugwatera prigušeno su i uzbuđeno razgovarali. Osjećao sam njihove bojažljive i samilosne poglede. Ali, ni jedan mi se nije približio; naprotiv, jedan za drugim izlazio su iz saluna.

— Viski, molim! — zatražio sam jedva dišući.

Kada sam pružio ruku za čašom, ona je drhtala.

Bonnyjini prsti uhvatili su me na jednom za ramena.

— Ne želim, Nebraska, da se za mene žrtvuješ. To je besmisleno!

— Pobijedio sam Wadea Olsona. Možda mi još jednom uspije. Za jedan sat bit će mi dobro.

— To nije istina! Sasvim si iscrpljen. To i sam znaš! Jauka nije još nikada nitko pobijedio u pucnjavi revolverom! To mnogo znači! Ne smiješ mu se prepustiti na milost i nemilost, Nebraska!

— Zar tražiš da pobjegnem pred njim? Ili da ga molim za milost? — rekoh nabusito. Ispio sam piće u jednom gutljaju.

— Znam — mrmljala je tiho — da ti je bilo teško moliti za odgodu. Učinilo si to zbog mene!

— Nemoj više gubiti vrijeme, Bonny. Jedan sat nije mnogo, ali možda će ti biti dovoljno da umakneš Jacku Rigdonu. Možda... No, može se dogoditi da ga neću moći zaustaviti! Nastoj iskoristiti taj sat da se udaljiš što više od Chugwara! Idi, Bonny, iskoristi to vrijeme!

Ustala je, nekako me čudno pogledala i ogorčeno rekla:

— Da, možda si u pravu! Moram to vrijeme iskoristiti! — Poljubi me u čelo i prošapuće: — Nebraska, ništa toliko ne želim nego da te jednog dana opet vidim zdravog i sretnog!

Dok je izlazila suknja oko nje se vijorila.

— Molim još jedno piće! — zatražio sam od vlasnika saluna.

Iznad police s bocama iza tezge visio je sat. Gledao sam kao prikovan u kazaljke koje su se pomicala, naizgled sve brže. Vlasnik saluna poslužio me šutke i brzo, kao da ne može dočekati da što prije nestane iz moje blizine. Građani Chugwatera iznijeli su Olsona iz saluna.

Nakon pola sata odmora ustao sam i šetao amo-tamo uz tezgu. Vlasnik je stavio pred mene bocu i čašu i nakon nekoliko nerazumljivih riječi isprike nestao u kuhinju, ali ja nisam više pio. Nastojao sam se koncentrirati na predstojeću borbu s Rigdom; osjećao sam se dovoljno svježim da se suprotstavim tom opasnom čovjeku, željom osвете.

Napolju je poštanska kočija podigla prašinu, a nakon toga glavna je ulica sasvim opustjela. Raširenih nogu stao sam pored tezge i uvježbavao izvlačenje revolvera. Oružje mi je bilo teško. Umjesto da sve brže izvlačim, svaki puta sam to radio polaganije. Pokreti su me umarali. Otišao sam ponovo do stola i sjeo. Uvidio sam da sve to nema smisla. Stat ću nasuprot Ridgonu i umrijet ću. Bronco Buck i Red Jackson ne moraju me se više bojati. Jedino što mi je preostalo bila je nada da će Bonny uspjeti zauvijek pobjeći od Rigdona; bila je to slaba nada, ali želio sam u nju vjerovati.

Sada sam još samo čekao da prođe vrijeme. Sat je brzo prošao. Napolju je još bila mrtva tišina. Vrućina je treperila preko krovova. Vlasnik saluna se nije pojavljivao. Bacio sam nekoliko novčića na tezgu i izašao iz saluna.

Nadaleko nije bilo nikoga. Tko bi se i zadržavao na takvoj vrućini. Ali, nisam opazio ni Rigdona. Umorno sam izašao na nogostup. Pet minuta je prošlo, a ništa se nije dogodilo. Mrzovoljan, uputio sam se prema hotelu »Cattlemen«. Mlad, vitki portir odmah napusti svoje mjesto i brzim koracima uputi prema meni.

— Pismo za vas, Nebraska!

Nisam ga uopće čuo, već sam upitao:

— Gdje je Rigdon?

— Zar ne znate? Prije pola sata otputovao je poštanskom kočijom, zajedno s miss Wayne.

Sada me je pismo pržilo po prstima. Nisam više ni čuo ni vidio što se oko mene zbiva. Dršćućom rukom otvorio sam omotnicu. Odmah sam znao da ga je napisala Bonny.

Jedva sam mogao čitati; naknadno sam se mogao samo prisjetiti smisla onoga što je bilo napisano. Molila me za oproštaj. Pisala je da ne može dopustiti moju žrtvu, da ne bi mogla podnijeti da me vidi mrtvog. Sve ostalo bolje je od toga. I tako se odlučila vratiti Jacku. Neka je ne tražim, neka je pokušam zaboraviti.

Oteturao sam stubama do svoje sobe na katu. Tamo sam proveo pola dana. Liječnik se samo pojavio na vratima, ali se odmah povukao, bez ijedne jedine riječi; vjerojatno ga je prestrašio moj izgled.

Kad je sunce zašlo, otišao sam u staju za iznajmljivanje i jeftino kupio Olsonova konja i njegovu vinčesterku.

Nisam razmišljao o tome da li ću već sada biti kadar poći na put. Znao sam samo jedno: ne mogu više izdržati u Chugwateru, gdje me sve podsjeća na Bonny, koju više nikada neću vidjeti!

Prisiljavao sam se da mislim samo na svoj zadatak: na razbojnika Bronco Bucka koji se nalazi na nekoj farmi u dolini rijeke Powder i koji bi mogao rasvijetliti moju prošlost.

Kada sam potjerao konja na ulicu, najednom se pokraj mene stvorio sir Gordon Bellingham, sasvim trijezan. Zbunjeno je skinuo šešir na pozdrav. — Dobar dan! — Nisam bio raspoložen za dugi razgovor.

— Dozvolite, gospodine — reče na svoj ukočeni, prijazan način — da vam se zahvalim! Možda ste mi čak i život spasili. Jako mi je žao što ste zbog mene bili u opasnosti.

Morao sam se nasmijati kada sam se sjetio koju je količinu viskija morao ovaj smiješni momak ispiti, a ipak je ostao na nogama.

— Ne brinite zbog toga! — nehajno sam odmahnuo rukom. — S Olsonom sam imao još neke stare račune, nije to bilo zbog vas.

— Unatoč tome sam vam zahvalan. Veselit će me ako ikada budem u mogućnosti da vam se bar malo odužim.

— Hm — mrmljao sam — bolje bi bilo da što prije napustite ovaj kraj.

— Zašto? — iznenađeno je upitao. — Nalazim da je ova zemlja predivna. Tu i tamo malo pregrubo ponašanje, ali kao stvorena za mene, da živim onako kako mi se sviđa.

Sada sam ja njega iznenađeno pogledao. On je to doista i mislio. Njegove su oči sjale dok se približavao mojem konju.

— Da vam kažem u povjerenju, gospodine Nebraska, dobio sam veliko

nasljedstvo. Nadošao sam na sjajnu zamisao: da ovdje negdje na Zapadu osnujem veliko poduzeće. Slobodan prolaz za neustrašive, zar ne? Tako se ovdje kaže! Rekao sam da je to kao stvoreno za mene. Nadam se da neću nikada otići iz ove zemlje! — Njegovi su obrazi gorjeli od uzbuđenja.

— No, onda vam želim mnogo uspjeha! I mnogo zadovoljstva!

Podbo sam konja. Kada sam se okrenuo, on je još uvijek stajao na istom mjestu, u svojim smiješnim čizmama, s bijelim gamašama i tvrdim okovratnikom, i mahao mi je okruglim šeširrom. Nisam ni slutio da neće proći mnogo vremena i da ću ga ponovo sreći.

Moj cilj bila su brda na sjeveru. Iza njih bila je dolina rijeke Powder. Tamo će moj revolver opet progovoriti.

IV

Iza mene ostali su pošumljeni obronci. Jahao sam prema malom brežuljku obraslom grmljem i dvorištu neke zapuštene farme. Kada je utihnuo topot moga konja, sve je bilo tiho. Ništa nije ukazivalo na to da se osim mene u blizini nalazi još neko živo biće. Umoran i iscrpljen od dugog jahanja htio sam sjahati kad ugledah nejasno svjetlucanje metala s prozorskog okna pokraj glavnih vrata kuće.

Imao sam toliko prisutnosti duha da sam se brzo nagnuo na jednu stranu. Vidio sam bljesak, osjetio fijuk metka, koji mi je prošao pokraj sljepoočice, i čuo pucanj puške. Moj se konj naglo trgnuo prema naprijed i još se više približio pljesnivoj farmerskoj kući.

Klizao sam postrance sa sedla na zemlju, svom težinom pao na utabanu ilovaču i ostao nepomično ležati, licem okrenutim zemlji.

Nigdje zaklona. Revolver mi je još uvijek bio u koricama. Mogao sam se jedino nadati da će moja varka upaliti.

Jeka hica odzvanjala je dolinom. Ništa se više nije pomaklo. Sunce je bilo još visoko na obzorju i tjeralo mi znoj na čelo. Čekao sam. Čekanje mi se učinilo beskrajnim, dok su se napokon vrata uz škripu otvorila. Nakon toga prošlo je još dosta vremena da se nije ništa čulo. Činilo mi se kao da osjećam nekog tko me promatra. Iskušenje da samo na čas podignem glavu i hitno pogledam bilo je veliko, ali i suviše riskantno. Prisiljavao sam se da i dalje nepomično ležim na zemlji. I najmanja greška mogle me stajati glave.

Tada se, polako i nesigurno, počnu približavati koraci. Pretpostavljao sam da je cijev puške još uvijek uperena u moju glavu. Grlo mi se osušilo. Ovdje, u dolini rijeke Powder postojao je samo jedan čovjek koji bi imao razloga da puca u mene bez ikakvog upozorenja. Bronco Buck! Nisam se nadao da ću ga tako brzo naći.

Mišići na licu su mi se zgrčili. Sve mi je teže bilo ostati nepomičnim. Znoj mi je grizao oči. Koraci su mi se već sasvim približili, onda se čovjek zaustavi. Suštala je tkanina. U blizini je nemirno njuškao moj konj. Tada sam osjetio snažan udarac puščane cijevi u slabine. Moj protivnik htio me okrenuti.

Dok sam danima putovao pustom dolinom gotovo sam se sasvim oporavio i sada sam reagirao brzo poput munje. Okrenuo sam se poput opruge i rukama zgrabio cijev puške. U pravi

čas! Upravo je opalila. Metal se zabio pored mene u zemlju. Uz prasak puške čuo se ženski krik.

Primijetio sam kako je pušku ispustila iz ruke i odmah sam je odbacio, pa ustao. Bila je tik uz mene. Čuo sam njeno ubrzano disanje. Kosa joj je bila razbarušena. Vidjelo se da je još mlada, iako je njeno lice nosilo pečat teškog rada, siromaštva i odricanja.

Prije no što sam išta mogao reći, otrgla se i pošla prema pušci. Stigao sam je još uhvatiti za ruku i grubo je odvuкао natrag.

Bijesno je dahtala. U njenim očima bili su pomiješani bijes i strah.

— Pustite me, bezobrazni razbojniče! Pustite me! Udarala me slobodnom rukom, ali ja sam je uhvatilo za zapešće, i držao čvrsto poput željeza.

Njene grudi uzbuđeno su se nadimalle ispod jednostavne platnene bluze. Još se uvijek pokušavala osloboditi. Grubo sam rekao:

— Zar ne želite biti razumni? Šta to znači?

Preko njenih ramena promatrao sam kuću, ali osim nje nikoga nije bilo na vidiku. Prestala se otimati i sva utučena skupila je ramena.

— Ne! — prošaptala je zdvojno. — Ne, vi nećete ništa od mene saznati! Radite sa mnom što hoćete, ali vam neću otkriti gdje se on nalazi.

— Ne shvaćam o čemu govorite!

— Želite me obmanuti? Podigla je glavu. — Dobro znam što želite! No hajde, zovite prijatelje! Pobjedili ste!

— Ja sam sâm!

Na njezinom licu vidjela se nesigurnost. Pustio sam je. Brzo je pogledala prema pušci, koja je ležala nekoliko koraka dalje.

— Ako će vas to umiriti, samo je uzmite!

Sagnula se po karabinku, ali me nijedne sekunde nije ispuštala iz vida. Nisam se maknuo s mjesta. Brzim pokretom zgrabila je oružje i stisnula ga uz sebe.

— Zadovoljni? — upitao sam smiješeći se.

Lice joj se oblilo rumenilom. Spustila je pušku i rekla: — Zao mi je ako sam se prevarila.

— Da li biste to isto rekli maloprije kada ste me zamalo pogodili? Proketo je malo trebalo da me ne pogodite.

Oborila je pogled.

— Zašto ste došli ovamo?

— Konj me ponio u ovom smjeru. Umjesto vrućeg olova nadao sam se ovdje naći mirno mjestance da se odmorim, gutljaj vode i, možda...

— Pođite dalje! — grubo me prekine. — Ovo nije prikladno mjesto za odmor.

— Zašto ste uplašeni?

— Pođite dalje! — ponovila je. — Ostalo je moj problem! — Skupila je ljutito usnice.

— Čujte, gospodo! — Brzo sam joj prišao. Za dlaku ste me gotovo poslali u vječna lovišta. Nije mi drago da sa mnom postupate kao s nekom dolutom skitnicom!

Nije me uopće slušala. Sagnula je glavu i osluškivala prema brežuljcima koji su okruživali rijeku poput tamnozelenih valova. Sada sam i ja čuo mukle udarce kopita: približavali su se farmi.

— Eto ih, već dolaze! — reče žena bez daha. — Brzo, popnite se na konja, stranče, i krenite prije no što će biti prekasno! — čvršće pritisne uza se pušku, okrene se i otrči u kuću.

Odveo sam konja iza kuće, da ga se ne vidi s brežuljka, i čvrsto ga svezao, a zatim ušao u kuću i tiho zatvorio vrata. Sa spremnom puškom žena je stajala uz prozor kraj vrata, odakle je maločas pucala na mene. U sobi je bilo polumračno. Namještaj je bio primitivan, većim dijelom grubo načinjen nevještini rukama. Žena me iznenađeno pogleda i otvori usta da nešto izusti. Brzo sam joj dao znati da šuti i pokazao prema brežuljcima, odakle su se sve bliže čuli udarci kopita.

A onda sam ugledao tri konjanika. Bili su to grubi, zapušteni muškarci, neobrijanih lica. Jedino što je bilo na njima njegovano bili su revolveri i puške. Ujahali su polako jedan pored drugog u dvorište kraj šupe nagnute od vjetra.

— Da li su to svi? — tiho sam upitao.

Ona odmahne glavom. Lice joj je bilo blijedo i napeto. Čvrsto je držala kundak puške naslonjen na rame.

— Ne pucajte! Pričekajte! — rekoh. — Pomoći ću vam!

Začudo me pogledala. Izvukao sam revolver. Vani su utihnula kopita.

— Gospodo Cooper! — začuje se hrpav glas. — Dali smo vam dovoljno vremena za razmišljanje. Dakle, gdje je on?

Skočio sam prema vratima i prošaptao: — Odgovorite im.

Ona poviče kroz prozor:

— Ne trudite se! Od mene nećete ništa saznati!

— Tako ste sigurni u sebe, gospodo? — Izvana se začuo grubi smijeh; — aZr ozbiljno mislite da ćete nas zaustaviti? To je dobra šala!

Oprezno sam sasvim malo odškrinuo vrata i pogledom potražio preostale

jahače. Ali, na brežuljku više nije bilo nikoga.

— Odlazite! — odlučno poviče žena. — Ako se samo metar približite, pucat ću!

Vođa razbojnika skine krinku ljubavnosti.

— Prokleta ženska! Time samo otežavaš svoj položaj! Naprijed, momci, pokažimo joj kako brzo mi umirujemo takve mačke!

Konji su se približavali, a ja sam naglo otvorio vrata, ispružio revolver van i povikao.

— Dosta ste se približili!

Odmah su stali.

— Prokletstvo! Neki momak je došao na ludu zamisao da pomogne ovoj ženi! Hej mister, zar ti je život dojadio?

— Želim vidjeti vašu leđa, a nerado čekam!

— Tada izađi, prijatelju! Možda ćemo ti tada učiniti tu uslugu!

Vrebajući, zgrbili su se u sedlima. Iza njih se pojavi još jedan jahač. Kad sam ga ugledao, trgnuh se. Bio je to visok momak širokih ramena, a plamenoruda kosa izvirivala mu je ispod kaubojakog šešira. Red Jackson! Drugi preživjeli razbojnik iz Chugwatera. Nadao sam se da ću u području Powder aresti Bronco Bucka, a našao sam na ovog momka. On je nemarno jahao niz brežuljak i cereći se povikao:

— Halo, momci! Nemojte mi samo reći da ne možete sami izaći nakraj s ovom ženskom, jer ću pocrvenjeti od stida! — Glasno se smijao.

Pripadao je njima. Bio je njihov vođa! Ništa više nisam mogao razmišljati nego samo da ga moram uhvatiti! Na sve drugo sam zaboravio!

— Dobro! — promuklo sam povikao onoj trojici momaka na dvorištu! — Neka vam bude! Dolazim!

Htio sam preći prag, ali me žena čvrsto uhvati za ruku. Prvi puta glas joj je podrhtavao.

— To bi bilo samoubojstvo! Nitko od vas ne traži da to učinite! — A muškarcima na dvorištu dovikne: — Ostavite ga na miru! On nema ništa s time!

— Neka nam on to sam kaže! — mrzovoljno su odvratili.

Red Jackson tek sada primijeti da se u kući nalazi neki muškarac. Uspravio se u stremenu i vrebao s rukom na koltu oprezno prema kući. Otresao sam ženinu ruku s ramena i izašao. Unatoč razdaljini, Red Jackson me je odmah prepoznao. Trgnuo se, uspravio u sedlu i tada promuklo zauriao:

— Momak iz Chugwatera! Ubijte ga, momci!

Podigoše revolvare. Istovremeno su razmaknuli konje, kako ne bi jedan drugome smetali.

Pucao sam ne oklijevajući. Morao sam što prije stići do Jacksona!

Čovjek u sredini bio je zbačen s konja. Skočio sam naprijed. Oko ušiju flijukali su mi meci. Mahao sam koltom i vrebao svaku priliku da ga upotrijebim. Jedan konj je pao, a jahač se našao na zemlji, ali odmah se gipko podigao na noge. Pogodio sam ga na udaljenosti od šest ili sedam metara, točno u glavu.

Slijedećeg trenutka od udarca nečijeg konja svom sam se dužinom ispružio na zemlju. Za dlaku me promašio metak. Kad sam podigao glavu, iznad mene bila su kopita i ja sam vidio kako treći razbojnik vuče svoga konja prema brežuljku. Istog trenutka njegov se gornji dio tijela zanjše. Prema

meni pojuri bljesak ispaljenih metaka. Munjevito sam se otkotrljao, zasut komadićima ilovače, i odgovorio pucnjem. Moj metak promaši. Revolver razbojnika pratio je svaki moj pokret. Prije no što sam stigao još jednom opaliti, čuo se prasak s otvorenih vrata farmerske kuće. Razbojnik zajauče i nestane iz sedla u uskovitlanom dimu baruta. Njegov konj izjuri sam iz dvorišta sa zapetljanim stremenima.

Bez daha, skočim na noge. S ruba brežuljka svjetlucala se revolverska cijev. Bio je to Jacksonov revolver. Razbojnik je pucao, ali prebrzo. Svi meci bili su mu previsoki. S koltom u ruci, potrčao sam prema njemu. Revolver mu je bio prazan i on naglim pokretom uzda okrene konja.

— Jacksone! — urlao sam izbezumljen. — Jacksone, ti kukavički kojote, stani!

On nešto nerazumljivo prokune i potjera konja udarcem mamuza u slabine. Prodorno njišteći, životinja požuri prema sjenovitom obronku brežuljka. Zaostao sam. Nekoliko trenutaka promatrao sam široka Jacksonova leđa, točno u meti mog kolta. Ali, na-prosto nisam imao snage da mu pucam u leđa. Ruka mi iscrpljeno padne niz tijelo. Topot konjskih kopita Jacksonova konja brzo se udaljavao.

Zena je izišla u dvorište i bojažljivo pogledala prema trojici nepomičnih razbojnika na zemlji. Mene se jedva usudi pogledati.

— Jackson će se vratiti. U njegovoj bandi ima ih više. Imate još vremena da nestanete, stranče!

— Uopće ne mislim na to. Između mene i Reda Jacksona još je jedan stari obračun. Koga on i njegova banda, zapravo, progone?

— Moga muža! — nečujno promrmlja žena. — Zovem se Susan Cooper. Već dvije godine živimo ovdje. Moj muž... — Zasući, a onda odlučno nastavi:

— Mislim da imate pravo saznati istinu. Moj muž je prije bio u Jacksonovoj bandi, ali više nije razbojnik. Zeli započeti nov život, zbog mene. Jackson je ovdje zato da bi ga ponovo uvukao u svoju družinu. Moj muž je preko u brdima, lovi neku pumu. Nadam se da se neće vratiti prije nego što Jackson ode sa svojom četom. Više vam nemam što reći. — Napola se okrene i doda tiho i ogorčeno: — Pretpostavljam da ćete sada ipak otići.

— U pravu ste! — mirno sam odgovorio. — Otići ću! Potražiti ću Jacksona!

Pogledala me napola iznenađeno, napola ispitujući. Sasvim u dubini njenih očiju bljesne tračak nade. Nasmijehom joj se i uputim iza kuće po svoga konja.

I tu doživim još jedno zaprepašujuće iznenađenje.

Jedan se muškarac pojavio u kutu šupe i nepomično me promatrao. Njegovo otvrdnulo lice bilo je okruženo svjetlom bradom. U njemu sam prepoznao jednog od napadača u Chugwateru.

Preda mnom bio je Bronco Buck!

V

Nekoliko sino se sekundi nepomično promatrali. Tada Bronco Buck ispusti neki čudan glas i posegne za koltom. Istovremeno smo trgnuli oružje i gotovo istodobno prasnu pucnjevima.

Buckov se metak zabio u korice mog revolvera. Razbojnik se najednom vine u sedlo i njegov konj daščući odjuri. Bronco Buck se jednom rukom grčevito držao za jabuku sedla. Gornji dio njegova tijela pomicao se u ritmu kopita. Jahao je u istom smjeru kuda je maločas nestao Red Jackson.

— Stoj! — divlje sam zavikao i ponovo opalio.

Buck nije više pucao. Mora da je bio ranjen i sada je još samo mislio na bijeg. Gurnem revolver natrag u korice, uhvatim jabuku sedla i htjede se vinuti u sedlo kad ispod rebra osjetim hladni metal.

Susan Cooper progovori prigušenim glasom:

— Nemojte me prisiljavati da opalim, neznance! Molim vas!

— Gospodo, ne pravite gluposti! — Iznenadeno sam je pogledao. — Ovaj momak pripada Jacksonovoj bandi!

— Varate se! Buck je moj muž!

Te su me riječi pogodile kao da me netko udario šakom posred lica. Obuze me nelagodan osjećaj. Susanino blijedo lice se trzalo, ali njene izrađene ruke držale su pušku kao da je s njom rasla.

— Lagali ste mi! — reče grubo. — Vi niste ovamo slučajno došli! Htjeli ste pronaći Bucka!

— Nisam imao pojma — promrmljao sam promuklo — da je on...

— Zašto? — upita brzo. — Što vam je učinio?

U njenim očima vidio se očaj. Ona nije znala ništa o onome što se zbilo u Chugwateru. Meni je još uvijek odzvanjalo u ušima buka Buckova konja, koji je nestao među brežuljcima. Osim Red Jacksona on je bio jedini čovjek koji je znao moju prošlost. Njegova prednost nije bila onolika koliko Jack-

sonova. Što je topot kopita postajao tiši, obuzimao me sve veći nemir.

— Čekam vaš odgovor! — čuo sam Suzanin glas.

— Maknite pušku! Tada vam obećajem...

Nije mi dozvolila da izgovorim do kraja.

— Besmisleno! Buck je moj muž i ja ga volim! Sve ću učiniti kako bih spriječila da još jednom podignete na nje ga oružje! Bacite opasač, stranče! Samo, bez trikova, jer ću inače odmah pucati!

— Gospodo, vi brzo zaboravljate! — nevoljko sam promrmljao i glavom pokazao na mrtve razbojnike.

— Nemam drugog izbora! Uradite što sam rekla!

Bila je spremna na sve, to sam vidio. Polako sam se uhvatio za opasač, a misli su mi grozničavo radile. Topot konjskih kopita nije se višu čuo, ali Bronco Buck, zapravo se zvao Buck Cooper, bijaše pogođen od mog metka. Vjerojatno neće daleko stići. Tek kad jednom budem u sedlu, moji će izglediti biti veći nego kad sam se sastao s Wadeom Olsonom u salunu. Opasač je bio otvoren.

— Spustite ga! — zapovijedi žena. poslušah, a ona doda: — I pušku! — kratko pokaže na bisage kod slabina moga konja. — Dopustit ću vam da odete, ali bez oružja!

Uhvatih kundak vinčesterke.

— Ne tako! — brzo reče Susan. Izvadite je iz navlake. Nećete više dobiti oružje u ruke.

— Ta, ne mislite valjda da ću pucati na ženu!

— Učinite kako vam reko!

Škripeći zubima počeo sam otkopčavati bisage. Bila je tik iza mene. Sunce nam je koso sjalo u leđa i ja sam

vidio Susaninu sjenu tik uz prednja kopita konja, iza mene. Bila je spustila pušku.

Ne razmišljajući dugo, okrenuo sam se. Dijelić sekunde prestrašeno me gledala i u hipu podigla cijev puške. Nije mi ništa drugo preostalo nego da se bacim na nju. Oboje smo izgubili ravnotežu. Valjalo smo se na zemlji, osjećao sam na licu njeno uzbuđeno disanje. Pokušavala me karabinkom udariti u glavu. Oteo sam joj pušku. Otimala se i koprcala ispod mene i divlje me udarala malim šakama. Nisam ništa osjećao, samo sam mislio kako ne smijem izgubiti mnogo vremena. Oslobođio sam se njenih udaraca, ustao i izvadio patrone iz njene karabinke. Pušku sam nemarno bacio na zemlju. Kada sam ponovo stavio opasač, šuteći me uhvati i počne divlje udarati poput ranjene tigrice.

Tako sam je snažno uhvatio za ruke da joj se lice iskrivilo od bola. Bio sam ljut zbog gubitka vremena. Ona nije mogla razumjeti što to za mene znači. Ljutito sam zarežao:

— Do đavola, zar ne uvidate kako to nema smisla?

Preko dvorišta potjerao sam je natrag do kuće.

— Niste ništa bolji od Jacksonovih momaka — vikala je očajno. — Pustite Bucka! Dojte mu priliku da pobjegne!

Požurio sam do konja. Slijedila me, opsjednuta željom da me zaustavi. Brzo sam se vinuo u sedlo.

— Ne! — vikala je. — To Buck nije zaslužio! Ne smijete to učiniti! Za ime božje...

Moj konj krene. Ona divlje uhvati za uzde, izgubi ravnotežu i padne. Klečala je na zemlji, razbarušene kose i prašnjave suknje. Suze najednom potekoše niz njeno lice.

Nisam joj mogao ništa reći, koliko god mi je bilo žao. Morao sam poći svojim putem i nitko nije mogao predvidjeti što će se dogoditi, ako između rascjepkanih brežuljaka sretnem Bronco Bucka. Odjahao sam bez riječi. Susanini jecaji zamrli su u jednoličnom topotu konjskih kopita.

Polu sata kasnije ugledao sam Bukova konja svezana za krošnju pamukovca. Odmah zastanem i pogledom pretražim obronke brežuljka. Posvuda je bilo gusto raslinje, a između su stršali ogromni sivi vršci stijena. Otkrio sam uski trag na pješčanoj površini i krenuo njime. Negdje iza žbunja i stijena nešto je šušnulo. Gipko sam skočio sa sedla.

Hitac prasnu. Metak prošiša preko praznog sedla. Konj je htio pobjeći, no ja sam čvrsto držao uzde i izvukao kolt. Preko sedla vrebao sam jednim okom na jedno mjesto na hrptu obronka, odakle se iza raspucane stijene uzdizao oblačić dima.

— Buck! — oštro sam povikao. — Prestani! Predaj se!

Odgovor je bio novi hitac. Metak je zafijukao visoko iznad obronka i to mi je odalo da razbojnik nije sposoban ni da pravilno puca. Odjeknu jeka. Pijesak je prštao na obronku. Do mene dopre stenjanje, zatim sve utihne. U meni je raslo nestrpljenje. Bilo mi je teško ostati u zaklonu.

— Izadi, Bronco Buck! — povičem. — Baci oružje i predaj se!

Bio sam spreman na novi pucanj, ali ništa se ne pomakne. Zatim pogrbljen napustim zaklon, ali ni načas nisam skinuo pogled sa stijene na vrhu grebena, spreman na novu paljbu. Međutim, neometan stigoh do podnožja brežuljka. Odozgo se čulo dahtanje

i šum tijela što se vuklo po pijesku. U cik-caku pojurim prema obronku.

Odmah zatim skrenuo sam oko stije-
ne i ugledao Bucka. Poduprt na lakto-
ve, pokušao se provući između kame-
nih blokova na zabatu brežuljka. Čuo
me i povukao se. Napor i bol zgrči mu
lice. Stenjući, malo se otkotrlja, suvi-
še iscrpljen da bi se bacio u zaklon.
Zaslijepila me svjetlost iz njegova re-
volvera. Meci su zafijukali iznad
mene. On je pucao i pucao, no svaki
puta je promašio.

Stajao sam uspravno u sunčevu
svjetlu. Iskušenje da u njega opalim,
bilo je veliko, no zadržala me pomisao
na Susan. Bio je svjestan da ima još
samo jedan metak u revolveru. Lije-
vom rukom uhvati zglobov svoje dršću-
će desnice, kako bi ravno držao otvor
cijevi. U njegovim očima zrcalili su se
strah i mržnja. Sakupljao je posljed-
nju snagu da me dohvati tim zadnjim
metkom.

— Ti si lud, Bronko Buck! — reko-
h promuklo i izbijem mu revolver, a da
ga metak nije ni okrznuo. Osjećao
sam se kao srasao sa svojim koltom,
bio je dio mene i sigurno sam njime
baratao. On muklo zaviče i nemoćno
se baci na leđa. Košulja mu je bila na
lijevom ramenu razderana i izmrljana
krvlju. Prišao sam mu.

— Ta, pucaj već jednom! — očajnički
poviče. — Hajde, prokleti revolverašu,
završi već jednom sa mnom! — Prsti
su mu se zgrčili na pijesku.

Hladno sam ga promatrao.

— Kaži mi moje ime, Buck!

Gledao me s nevjericom i čuđenjem.
Njegov me je pogled podsjetio da me
slično gledao i Wade Olson. U meni je
rasla napetost. Mislio sam da neću
moći dočekati odgovor. Kad sam pro-
govorio, nisam prepoznao vlastiti glas.

— To ti je posljednja prilika. Bron-
co! Prokleta se još dobro sjećam da vi
meni u Chugwateru niste pružili tak-
vu priliku! Pazi, ne želim tvoju smrt
ako mi pomogneš!

— Pomoći? Tebi?

— Izgubio sam pamćenje nakon one
nesreće. Kaži, tko sam!

Njegove oči načas zablistaju. Zatim
počne mirnije disati.

— Prvo me moraš previti, inače ću
iskrvariti!

Spremio sam svoj kolt, kleknuo do
Bucka i s njegove pamučne košulje
strgnuo komad tkanine, pa previo
rame koje je krvarilo. Kada sam sve-
zao posljednji čvor, primjetih da mi
je iz korica izvukao revolver.

Hitro sam se bacio na zemlju, ot-
kotrljao i vrhom desne čizme udario
ga po zapešću, prije no što je stigao
opaliti. Oružje padne na zemlju. Ljuti-
to je psovao i na trbuhu puzao do nje-
ga. Bio sam brži. Zgrabio sam kolt i
cijev mu prislonio na čelo. On se uko-
či. U meni je rasao bijes.

— Nebesa! Mislim da nikada nisi bio
bliže smrti nego u ovom trenutku,
Bronco!

On prošapće, divlje i promuklo:

— Ne očekuj da ću te moliti za mi-
lost!

Klečeći u pijesku, zgrabio sam ga za
kočnik i privukao.

— Nemoj i suviše nategnuti strunu,
razbojniče! Odgovaraj na moja pita-
nja!

— Idi do vraga! Nemam ti šta reći!

Pod mojim pritiskom bio je mlitav.
Pred mojim očima odigravala se pon-
ovo scena iz Chugwatera. U meni je
sve bjesnjelo kao u pravom vulkanu.
Snažno ga odgurnem. On stisne zube
ali ne zajauče. Gurnem ga još snažni-

je u pijesak i spremim svoj kolt, pa polagano ustanem.

— Sjeti se Reda Jacksona! — podsjetih ga. — On i njegovi ljudi te traže! Zar nisi vidio leševe na svojoj farmi? Tvoja je žena uvjerena da Jackson neće tako lako odustati, a Jackson nije čovjek koji ima obzira prema ženama. Što ti o tome misliš?

— Moje su ga riječi pogodine.

— Moj bože! — promuca — Susan! — Moram k njoj!

— Kako će ti to uspjeti bez moje pomoći? — hladno upitah.

— On se pokunji.

— Čovječe, ako me ubiješ ništa nećeš time postići. Odvedi me na farmu! Zbog Susan!

— Učinit ću i više od toga. Pomoći ću tebi i tvojoj ženi u borbi protiv Jacksona, ako mi objasniš zašto ste me u Chugwateru napali.

— Blefiraš!

— Kad bi tvoja žena sada bila ovdje, potvrdila bi da je moj revolver već pucao u njenu obranu. Buck, moj prijatelj, još vrijedi.

— Sve uzalud! — On gorko uzdahnu. — Ne mogu reći ništa što bi ti koristilo. Nekada sam bio s Jacksonom u bandi. Nakon što sam se oženio rastao sam se od njega. Htio sam započeti novi život, pa sam se povukao sa Susan u ovu divljinu. Poslije nekoliko tjedana nanjušio me Jackson na mojoj farmi. Uz njega su bila dva divlja momka, Wade Olson i momak kojeg si u Chugwateru dohvatio svojim metkom. Jackson je zahtijevao da se ponovo pridružim njegovoj bandi. Ponudio mi je i novac, ali nisam pristao. Susan je bila u polju i nije ni o čemu imala pojma. Red Jackson mi zaprijeti da će Olsona i Vancea... tako se zvaše onaj drugi... nahuškat na moju ženu. Tada

sam popustio i pošao s njima. Rekoste mi da u Chugateru vrebaju na nekog momka koji je razbojnik i jednom ih je izdao. Tek sam kasnije saznao da to nije bila istina. Nakon toga vratio sam se Susan. Ona ništa o tome ne zna. — Uhvatio me za ruku. Zadržati za sebe! Ne želim da ona o tome išta sazna!

— Govori dalje!

— A što još? Vjerojatno je Red ponovo došao da me pridobije za neki novi pothvat takve vrste. Ali ja...

— Želim saznati što još znaš o meni, čovječe!

— Ništa, baš ništa! Samo da si došao iz Nebraske. A Jackson, Olson i Vance bili su plaćeni da te ubiju. Oni su došli iz Montane. Mora da postoji negdje neki momak kojem si trn u oku!

— I to je sve?

— Nebesa, da! Vjeruj mi da bih rado kupio tvoju pomoć istinom! Hoćeš li mi bar pomoći do konja? Možda uspijem sam pronaći put do farme...

U njegovim se očima vidjela beznadnost. Uhvatio sam ga ispod pazuha i postavio na noge. Morao se dobro uhvatiti za mene da ne bi pao. Dahtao je i stenjao, ali više od boli mučilo ga je saznanje da neće biti Susan mnogo od koristi u borbi protiv Jacksona i njegove bande.

Odvukao sam ga uz obronak do njegova konja. Morao sam ga svezati u sedlu. Nijemo je pokrenuo konja. Nekoliko sekundi kasnije dostigao sam ga. Kad se, sav iscrpljen, okrenuo prema meni, mrzovoljno rekoh:

— Ta nisi valjda mislio da ću te pustiti samoga! Neću tako lako dopustiti dragom Jacksonu da postigne što je naumio. Mislim da mu to dugujem!

I tako sam jahao s čovjekom koji mi je bio smrtni neprijatelj, kako bih

mu pomogao u njegovoj neravnopravnoj borbi.

Purpurnocrvena sunčeva svjetlost obasjavala je krajolik kada smo se Buck i ja spuštali niz brežuljak. Vidjeli smo na farmi konje i znali smo da smo prekasno stigli. Ranjeni Buck glasno je stenjao i potražio revolver u svojem opasaču. Glasno opsovah. Iza otvorenih vrata kuće, koja su bila obasjana zalazećim suncem, Susan Cooper je očajnički vikala:

— Natrag, Buck! Bježi! Jackson je ovdje!

Njen nježni lik u svijetloj bluzi pojavio se na pragu. Htjela je napolje. Iza nje ugledasmo Jacksonovo koščato divlje lice. Snažnim udarcem razbojnik je povuče natrag. Ona se otimala, a Jackson se smijao. Uhvatio je stragane ruke i držao je pred sobom kao živi štit. Tako se pojavio na dvorištu. Dva, tri čovjeka izišla su za njim. Svaki od njih držao je u ruci ili revolver ili pušku. Smiješeći se podmuklo, vrebali su na svaki naš pokret.

Susan ponovo zaviče:

— Buck, ne približuj se! Inače će biti kasno!

Bronco Buck izvuče iz korica revolver. Njegovo ranjeno rame se trzalo. Lice mu bljaše sivo poput pepela.

Ridokosi razbojnik poviče:

— Nadam se, Buck, da nećeš staviti na kocku život svoje žene! Bilo bi zaista šteta za tako zgodnu djevojku, zar ne?

— Red! Svinjo! Ostavi Susan na miru! — poviče očajnički moj pratilac.

— Pazi što govoriš, stari moj! Na meni je red da postavljam uvjete! Buck, ti si na strani pogrešnog čovjeka! Ako već imaš u šapama pucaljku, uperi je u njega! Buck, to je zapovijed! Hajde, dovedi tu propalicu do nas

ili mu utjeraaj olovo među rebra. Izaberi, što ti je draže!

Imao sam doduše, ruku na dršci revolvera, ali ne bih ga tako brzo mogao izvući. Pogledam Bucka. On se preznojavao.

— Vraga ću to učiniti! Red, ti podmukli ...

— Budalo! — prekine ga ridokosi. — Zar misliš da možeš birati, hej! Chesse, pokaži mu kako je njegova žena blizu da se pretvori u anđela!

Obrasli razbojnik lijevo od njega odmah okrene svoju pušku. Cijev je bila za dlan udaljena od Susanine sljepoočnice. Žena je napustila svaki otpor, blijeda i iscrpljena gledala je sa strahom prema nama.

— Dakle, Buck? Hoćeš li ga napokon dovesti ovamo? O svemu ostalom dogovorit ćemo se poslije! — Jacksonov glas bio je pun poruge.

— Taj đavo! — očajno zastenje Buck. S mukom se još uspravno držao u sedlu. Privremeni zavoj bio je sav natopljen krvlju.

— Ovaj je kadar i pucati na Susan ako ja ne...

— Učini kako je rekao — prošapćem.

On me iznenađeno pogleda.

— Ta, hajde već jednom! — zarežim.

— Uperi na mene pucaljku, pa kreni!

Udarcem koljena podbodem konja. Buck nije imao drugog izbora nego da me slijedi. S koltom koji mu se nesigurno njihao u ruci, ciljao mi je u leđa. Ljevicom sam držao uzde konja, a desnicu sam podigao u zrak, kako bih pokazao da se predajem. Red Jackson zadovoljno se cerio.

— Dobro je, Buck! Ovako mi se već više sviđaš!

Ostali razbojnici opkolili su nas u polukrugu čim su naši konji stali.

Buck umorno prošapta:

— Zašto si došao, Rede?

— Jer imam opet jedan fini posao za tebe, stari prijatelju! — namignu mu Jackson. — Tamo preko, na zlatnim poljima Montane, nalazi se rudarski gradić Canyon City. Tamo je jedan momak koji zlatom plaća dobro obavljene revolveraški posao.

— Isti čovjek koji vas je najmio da mene ubijete u Chugwateru? — brzo upitah.

— Što si ti pametan! — izrugivao se ridokosi. — Ali sada ćeš zajedno s pameti odletjeti u pakao! Ali, ovoga puta neće biti povratka!

Uzalud sam čekao da me oslovi mojim imenom. Zatim upitah:

— Tko je taj čovjek u Canyon Cityju?

— Zar ne znaš? — Jackson podigne obrve. — To nije pisalo u pismu zbog kojeg si se odmah uputio u Montanu?

Osjećao sam kako me prošla jeza. Moj je, dakle, cilj Montana, rudarski gradić Canyon City. Bio je to mali korak naprijed. Zaboravio sam da mi prijeti smrt.

— Kakvo pismo?

— Ne pravi se glup! — Njegovo lice se namršti. Tako pametan kao što si ti ja sam već odavno, lješinaru! Nema smisla s tobom gubiti vrijeme!

— Rede — umiješa se Buck. — ako želiš da pođem s tobom, onda ga pusti neka ide kud želi.

— Zar si šunuo?

— Rede, on se ne pravi lud — reče dalje Buck. — Od one nesreće u Chugwateru on se ničega ne sjeća.

— Zanimljivo. — Jackson zafučne kroz zube. No, unatoč tome, neće živ otići odavde! On ipak zna dovoljno da može sve pokvariti. Šest stopa pod zemljom najbolje je spremijen! A ti, Buck, tamo ćeš mu praviti društvo!

— Red! Valjda to ne misliš ozbiljno?

Jackson surovo gurne pred sebe Susan, tako da je pala na zemlju. Razbojniku koji mu je bio najbliže istragne pušku iz ruke i uperi je u Bucka.

— Ili ćeš ga sada ubiti, ili si ti na redu!

Sve su oči bile uprte u Bronco Bucka. To je bila njihova greška, suviše su očekivali kako će reagirati kad se osjetim ugrožen. Podbo sam konja u slabine, istodobno ljevicom povukao uzde i drugom rukom izvukao revolver. Sada je moj život ovisio samo o mojoj brzini.

Jackson promuklo zaviče od bijesa i iznenađenja. I ponovo izgubi dragocjeni trenutak time što je pušku koja je bila uperena u Bucka uperio u mene. Prednja kopita moga konja zahvate ga i sruše na zemlju. Pucao sam na razbojnika koji je prvi potegao revolver na Bucka i pogodio ga u prsa.

Moj konj prođe pored Bucka i zahvati slijedećeg razbojnika. Osjetio sam da mi je pokraj lica prošišao metak. Pucao sam i začuo prodorni krik kroz buku konjskih kopita. Obavio me dim baruta. Čuo sam iza sebe krik Susan Cooper. Odjeknuo je Buckov prodorni krik i skoro istovremeno prasak revolvra.

Takvom sam brzinom okrenuo konja da je gotovo izgubio ravnotežu. Smirio sam se malko kad sam ugledao Bronco Bucka još u sedlu. Ispod kopita njegova konja jaučući se previjao jedan ranjeni razbojnik. Susan je trčala svome mužu i neprekidno ga dozivala. On se sagne prema njoj, poglad! je po kosi i umiri.

Pogledom sam tražio Jacksona, samo je on bio važan za mene. Topot konjskih kopita privuče moj pogled na kraj dvorišta. Konji razbojnika

razbježaše se u paničnom strahu. Iznad praznog sedla ugledao sam rame na i ruku nekog čovjeka koji je jahao na indijanski način, spuznuvši uz jednu stranu konja.

— Jackson! — povikah lud od bijesa i razočaranja.

Moji meci zafijukali su u prazno. Tada bubanj mog kolta tako zazvuči da me prodoše srsi i shvatih da je prazan. Konji su već stigli do obronka brežuljka. Tek sada se Red Jackson vinuo u sedlo i podigao desnu ruku u zrak. Čula se njegova psovka i već slijedećeg trenutka nestao je iz mog vidokruga.

U prvi čas naumih odmah poći za njim, ali pobijedi moja prisutnost duha. Zanoćilo je i među brežuljcima bio bih izložen Jacksonovim lukavstvima.

Buck i Susan mi priđu. On promuklo reče:

— Amigo, ne znam kako da ti zahvalim!

— Ali ja znam! — Umorno sam se smješkao. — Prenocištem za mene i konja bili bi svi dugovi isplaćeni. Naravno, ako gospođa Cooper nema ništa protiv.

— Tako mi je strašno žao. — Susan pocrveni. — Bila sam prema vama nepravedna.

— Ne sjećam se više! — Namignem joj i sidem s konja. Osjećao sam se kao među prijateljima, premda je Buck još prije kratkog vremena odlučno povukao na mene revolver.

Dvojica iz Jacksonove družine bijahu samo neznatno ozlijeđeni. Prislio sam ih da pokopaju mrtve, a zatim sam im vratio revolvere i pustio neka odjašu. Za mene i Bucka oni više nisu bili opasni. Unutra u kući upali se petrolejska svjetiljka. Susan se brinula oko

rana svoga muža. Od sada će ovdje, na ovom komadiću zemlje u dolini rijeke Powder biti mir. Pitao sam se da li ću i sam to jednog dana doživjeti. Moje su nade bile nesigurne.

Prije no što je jutarnje sunce izišlo iznad obzorja oprostio sam se od Cooperovih i uputio se na dugi put do Montane, gdje u nekom malom rudarskom gradiću Canyon Cityju živi čovjek koji me želi vidjeti mrtva. Poći ću tragom Reda Jacksona.

VI

Nekoliko dana zatim primijetio sam po tragu da Jacksonov konj hramlje. U meni se pobudi neka divlja nada.

Prekinuo sam s kratkim odmorima i sve sam brže tjerao konja.

Tako sam prešao divlje, gusto pošumljeno gorje Bighorn. Kada sam napokon naišao na posljednje Jacksonovo prenočište, na vatri je još bio gorući žar. Bio je tik preda mnom. Svakog sam ga trenutka mogao sresti. Gotovo nisam skidao ruku s drška revolvera.

Odjednom se gorje rastvorilo i ukazala se široka, zelena, suncem obasjana dolina. Rijeka Bighorn tekla je u daljini na sjeveru; izgledala je kao srebrna pomična vrpca. U daljini sam ugledao krovove malenog gradića, iza blago uzdignutih brežuljaka. Tamo je vodio Jacksonov trag. Njegov je konj sve više hramao. Možda ću ga doći prije kuća. On će se grčevito braniti, to mi je bilo jasno. Jer on je bio opasan, beskrupulozni razbojnik. Želio sam ga živog. Nije mi bilo do toga da se osvetim za ono što se dogodilo u

Chugwateru. Htio sam napokon saznati tko sam. Nisam želio ostati Nebraska! Bilo mi je potrebno moje ime!

Preko brda do mene je dopro zvuk hica. Potjerao sam konja. U neposrednoj blizini ugledah mali ranč. Na mekanom pijesku pokraj tora ležao je na leđima bradati muškarac, ruku pritisnutih na okrvavijeno tijelo. Kada sam pokraj njega sjahao, pokušao je podići glavu da nešto kaže, ali mu glava padne natrag na pijesak. Sagnuh se prema njemu, a istog trenutka on izdahne. Buljio sam u to mrtvo lice.

Red Jackson! U to nisam sumnjao. Nedaleko je stajao njegov iscrpljeni konj. Tragovi konjskih kopita odavali su da je razbojnik uzeo novog konja iz tora. Zato je bradati rančer umro!

Obuze me beskrajna mržnja. Stisnuh šake od bjlesa, jer sam znao što za Jacksona znači odmoren konj. Moj konj ima iza sebe mnogo milja. Jackson sada ima priliku da mi u posljednjem trenutku nestane!

Gotovo odmah skočio sam na svoga premorenog konja, koji je već ionako bio i suviše iscrpljen, da odem u potragu za ubojicom! Ali, nisam mogao mrtvacu tek tako ostaviti. S jednog stupa tora skinuo sam laso i uhvatio jednog konja. Sedlo i uzde našao sam u šupi. Prebacio sam lež koso preko konja i tako se s tim žalosnim tereotom uputio u mali gradić na rijeci Big-horn.

Na drvenom natpisu koji je bio sav iskrivljen od vjetra, na ulazu u glavnu ulicu pisalo je »Greybull«. Ljudi su zastajkiivali na nogostupu i na trijemovima kad sam se s mrtvacem pojavio na cesti. Zamor utihne. Pratio me samo topot konjskih kopita i cvilenje kožnatog sedla. Kad sam se približio jednom jedinom salunu u gradu,

privukao sam konje uz ogradu, uz koju je već bio privezan konj, prekrasan dugonogi primjerak. Na njegovu bedru bio je isti žigosani znak kao i na konju ubijenog. Nekoliko trenutaka nepomično sam sjedio u sedlu i promatrao pomična vrata saluna. Gotovo nisam mogao vjerovati da je unutra možda kraj mojih nevolja. Naposljetku sjašem i privežem konje, pa polagano i oprezno zakoračim na stube. No, u salun sam ušao brzo i spreman na pucnjavu.

Unutra je sve bilo mirno. Red Jackson stajao je laktovima naslonjen uz tezgu, okrenut leđima. Upravo je nemarno natakao piće u čašu. U meni je bio napet svaki mišić i imao sam osjećaj kao da ću se raspući. Načinio sam nekoliko koraka u tamnu prostoriiju. Bat mojih čizama muklo je odzvanjao, a Jackson je mirno ispijao piće.

— Jackson! — rekoh promuklo.

On odloži čašu i sasvim mirno, bez ikakvog uzbuđenja, okrene se prema meni. Na njegovim usnicama titrao je podrugljiv smiješak. Čekao sam da izvuče revolver, no on lupi obim rukama po mjedenom rubu tezge i hladno reče:

— No, što sam rekao? Da će se ovdje pojaviti! Zgrabite ga ljudi!

Tek sam sada primijetio da nismo sami. Slijeva i zdesna iz tame se pojavljuju ljudi. Pola tuceta revolverskih cijevi bilo je upereno u mene. Između stolova uputi se prema meni neki nabiti muškarac, širokih ramena. Njegov je pogled bio hladan, na košulji mu se blistala šerifska zvijezda.

— U ime zakona, Luke Hall, vi ste uhapšeni!

Jacksonovo lice još se više razvuče u podrugljiv osmijeh. Natoči još jednu

čaju, nijemo mi nazdravi i ispije. Nisam ga ispuštao s očiju dok sam odgovarao šerifu.

— Što god vam ovaj čovjek rekao o meni, izmišljeno je i neistinito! On je ubojica! Na ranču među brežuljcima ubio je jednog čovjeka. Mrtvaca sam doveo u grad!

— Točno kao što sam rekao, zar ne? — Jackson klimne šerifu. — On ne vidi nikakvu drugu mogućnost nego da svoje zlodjelo pripiše meni. Napokon, drugo mu i ne preostaje. Vidio sam kako je nemilosrdno pucao u rančera, i to u leđa.

Jedva sam se svladavao da ostanem miran. Bezobrazluk tog razbojnika bio je nenadmašiv. Šerif uperi među moja rebra revolver. Ostali muškarci približavali su se u polukrugu, vrebajući, oprezni i svakog trenutka spremni da upotrijebe oružje.

— Do vraga, šerife — ljutito rekoh — da li ste pregledali konja kojim je dojahao u grad? Žigosan je žigom ubijenog rančera.

— I? Jackson sliježe ramenima. — Što to dokazuje? Ja sam ga platio rančeru. Čim sam otišao, čuo sam hitac, vratio se i vidio što si ti, razbojniče uradio. Vjerojatno su ti bili potrebni dolari koje sam rančeru dao za konja je li?

— Jacksone — prosijtao sam ljutito — tako lako se nećeš izvući! Naši su iskazali različit. Ako se nadaš da će mi zato staviti konopac oko vrata....

Šerif mi izvuče kolt iz korica.

— Drugo nemojte ni očekivati, Luke Hall! Za čovjeka poput vas preostaju samo vješala!

— Prokletstvo! Ta, nisam ja Luke Hall!

— On je tvrdoglav, zar ne? — dobaci nemarno Jackson. — Šerife,

dokažite mu da nema smisla dalje blefirati.

Šerifovi me pomoćnici okruže, a šerif izvuče iz džepa košulje neki presa-vijeni papir, otvori ga i stavi pred moj nos.

Ponestalo mi je zraka!

Pred mojim očima bila je potjernica. S tog malo već požutjelog papira gledalo me moje vlastito lice. Ispod je pisalo velikim crnim slovima:

TRAŽEN ZBOG UBOJSTVA — LUKE HALL.

Slijedio je kratak opis zločina. Čovjek s potjernice orobio je jednu banku u Nebrasci i pri tom ubio dva čovjeka. Datum potjernice bio je otprilike dvije godine.

Osjećao sam da sam problijedio. Odmjerenim koracima Jackson mi se približio.

— To je svršeno! — ustanovi hladno i prilično zadovoljno.

— Šerife! — zaviknuh nemoćno. — Mora da je posredi zabuna! Ja...

— Čovječe, pogledajte sliku! — zareža ljutito šerif. — I slijepac može vidjeti da ste vi i Luke Hall ista osoba!

Bio je u pravu! Bilo je to više no sličnost, bila je to zaista moja slika!

Luke Hall, ubojica tražen potjernicom!

Dakle, došao sam do takve istine o sebi! U meni se nešto bunilo protiv toga. Zar ja da sam orobio banku i ubio? Nisam bio kadar pucati ovom razbojniku u leđa kad je bježao! Ja da sam ono učinio? Zar se jedan čovjek za nekoliko tjedana može toliko promijeniti? Zar je ta promjena nastala gubitkom pamćenja? U mom mozgu kovitlale su se grozničavo razne misli.

— Hoćete li mi vratiti potjernicu, šerife? — čuo sam Jacksona kako je upitao.

Serif mu pruži papir i tako saznah da je potjernicu dobio od Jacksona.

— Šerife — još sam jednom pokušao.
— Jackson je razbojnik. Potjernica mora da je lažna.

— Glupost! Pogledajte samo potpis saveznog suca iz Omahe. Sve je to vjerodostojno, ja se u to dovoljno razumijem. Jackson je lovac na premiju, pa zato ima potjernicu. Na vašu je glavu raspisana nagrada od tisuću dolara.

— Jackson laže! Neki ga je čovjek potplatio da me ubije.

— Nemojte ga slušati, šerife — ljutito je mrmljao Jackson. — Vama je jedino važno da je on zaista Hall, a to ne može poreći.

Serif me hladno odmjeri. Spustio sam glavu. Što da na to kažem? Potjernica je zaista bila prava ... bar je tako izgledala. Ako se doista drugačije zovem kako da to dokažem?

— Odvedite ga u zatvor! — zapovijedi šerif pomoćnicima.

Izveli su me. Vidio sam još kako se Jackson zadovoljno smiješka i ponovo okreće k tezgi na kojoj ga je čekao viski. Nekoliko minuta kasnije za mnom su se zatvorila vrata ćelije u šerifovom uredu. Serif je sjeo za pisaći stol i pisao izvještaj. Izvještaj o hapšenju opasnog ubojice kojega čekaju vješala.

Bilo je kasno. S prozora moje ćelije vidjela se mrkla noć. U gradu se sve smirilo. Šerif, koji je sjedio zguren iza pisaćeg stola, ustane da ugasi petrolejsku svjetiljku koja je škrt obasjavala i moju ćeliju. Na vratima se začu je kucanje. Šerif Kinross baci na mene brz pogled i stavi ruku na revolver. Vrijeme je bilo neuobičajeno za posjete. Sjedoh na priču.

— Pete, jesi li ti? — prigušeno poviče Kinrossa.

Vrata se otvore i uđe visoki, mršavi muškarac čijim smo izgledom i šerif i ja bili podjednako iznenađeni. Izgledao je kao kauboj iz dječje slikovnice. Njegovu je glavu krasio sombrero široka oboda, a oko vrata bio mu je vezan ogromni žuti rubac. Imao je crvenu svilenu košulju koja bi sama stajala jednomjesečnu plaću pravog kauboj. Hlače su mu na prošivima bile ukrašene srebrnim nitima. Na čizmama s visokim potpeticama zveckale su meksikanske mamuze velike poput dlana, a na širokom kožnatom opasaču njihao se teški kolt, smješten u korice pričvršćene duboko dolje na butini. Čovjek se nekako nesigurno kretao na visokim potpeticama i približavao se svjetiljci. Tek sam tada ugledao njegovo lice. Bilo je obraslo bradom. Zaboravih na svoj teški položaj! Bio je to Sir Gordon Bellingham iz Stare Engleske koji je ovdje, raširenih nogu i smijući se, zastao pred šerifom!

Kinross ustukne korak natrag pred ovim čudnovatim svatom. Nije znao šta bi mislio o ovoj karikaturi kauboj.

— Halo, gospodine! Gdje gori?

— Ovaj čovjek — poviče sir Gordon teatralno i ispruženom rukom pokaže na ćeliju gdje sam se ja podigao s drvene prične — je nedužan! Zahtijevam da ga odmah oslobodite!

— Halo, sir Gordone! — Približio sam se debelim rešetkama koje su ćeliju dijelile od ureda. — Vi ste se mnogo izmijenili!

On je to smatrao komplimentom i polaskano se nasmiješio.

— Zar ne, gospodine Nebraska? Već sam se dobro prilagodio običajima ove prekrasne zemlje! Osjećam se pravim Zapadnjakom! Ne brinite, ja ću vas odavde izvući. Stigao sam prije vas u

Greybull i čuo o vašem hapšenju. Namjeravao sam poći gore, na zlatna polja Montane. Ta, vi znate da moram svoj imetak negdje uložiti. Montana, to je pravo mjesto za mene, što vi o tome mislite?

Promatrajući ga kao da nije pri zdravoj pameti, šerif mu se grubo obrati:

— Čovječe božji, zar ste preduboko zagledali u čašu? Kakva su to predavanja, stari momče?

Sir Gordon Bellingham raširi ruke i obrati mu se svisoka, kao da kod kuće u staroj Engleskoj razgoyara sa svojim batlerom:

— Čekam da ga oslobodite, šerife!

Takav način govora i ta kaubojska maskerada bili su za Kinrossa suviše! On s mukom progutne, zatim se razbjesni i povliče:

— Napolje! Odmah! Dosta mi je već to što moram paziti na tog prokletog ubojicu! Neću se još ljutiti i s jednim luđakom!

Sir Gordon je naizmjenično blijedio i crvenlo.

— Gospodine kako to sa mnom razgovarate?!

— Napolje! — zaurla ponovo Kinross i uputi se prema njemu.

Tada je sir Gordon učinio nešto što nikada ne bih očekivao od njega. Zgrabio je svoj kolt. Čak je pravilno uhvatio držak revolvera, ali izvaditi ga iz korica... to je već bilo drugo. Cijev se negdje zaglavila. Sir Gordon je vukao, izvlačilo i počeo se preznjavati. Šerif je samo mirno stajao i mahao glavom.

— Mislim — reče, s mukom se svladavajući — da vi niste dobro stvar ocijenili, moj dragi! Ovaj momak unutra je dugo tražen ubojica!

— Kakve to gluposti govorite, šerife! — uzbuđeno će sir Gordon još uvijek

promatrajući korice svoga kolta. — Ja mu zahvaljujem svoj život. On je dobar i hrabar čovjek. Ne dozvoljam da...

Kolt popusti i od snažnog zamaha sir Gordon se zaljulja natraške na pisaći stol, jer nije bio naviknut na potpetice kaubojskih čizama. Unatoč tome uperi oružje u šerifa i pri tom mu ruka nijedanput ne zadršće.

— Zao mi je, poštovani! Nisam prijatelj nasilja, ali ovoga puta nemam izbora!

— Ni ja! — zareži ljutito Kinross.

— Morat ću vas zatvoriti, luđače!

— Šerife! Ni korak bliže, inače pućam! — Bellinghamov glas drhtao je od ljutine.

— Čime? — suho upita Kinross. — Vaše oružje nije niti nabijeno!

Bio je u pravu. Bujanj sir Gordonova kolta bio je prazan. Englez od ljutine pocrveni poput purana.

— Šteta — reče sa žaljenjem, obraćajući mi se. — A tako sam želio vratiti dug!

Kinross mu oduzme kolt, otvori ćeliju i mahne mu glavom. Sir Gordon dostojanstveno ušeta k meni, mršteći se ogleda i reče:

— Malo je usko ovdje i nekako golo, zar ne, gospodine Nebraska?

Ključ se okrene. Svjetiljka je treperila od propuha koji je dolazio s vrata. Na vratima se pojavi Red Jackson, kao da je iznikao iz zemlje. Kad sam vidio izraz njegovih očiju, prošla me je jeza. U ruci je držao revolver. Oprezno je zatvorio za sobom vrata.

— Halo, Jacksone — reče šerif, ništa ne sluteći — sve je u redu! Ovaj čudni svat nije nimalo opasan. Vaša pomoć nije mi potrebna!

— Nisam zato došao!

Kinross baci ključeve ćelije na stol.

— Ne razumijem vas, Jacksone.

Ridokosi, razbojnik se smješкао.

— Na žalost, nemam dovoljno vremena da bih čekao suđenje Lukeu Hallu. U Montani me čekaju važni poslovi. S druge strane, ne bih želio napustiti Greybull u saznanju da Hall još živi. Predajte mi ga šerife, i ne trebate više brinuti o njegovoj sigurnosti.

— Jacksone, nemojte sada vi izigravati ludu! Dosta mi je ovoga od maloga! Sklonite revolver, čovječe! Ne volim ...

— Ne zanima me, šerife, što vi volite a što ne volite! Želim vidjeti Halla mrtvog, a to ću i izvesti!

— Tek na vješalima!

— Varate se. — Jackson se uputi prema Kinrossu. — Odmah, i to ovdje.

Sada ni Kinross nije više sumnjao u Jacksonove prijetnje. Šerif nije ni pomišljao da popusti. Za njega sam bio ubojica koji mora završiti na vješalima. Odlučio je svoju dužnost obaviti do kraja. Uz povik zaskoči razbojnika. Jackson je samo na to čekao. Bez razmišljanja udari ga koltom. Kinross zajaukne, zatetura i posljednjom snagom zgrabi napadača za ramena. Jackson ga ponovo udari. Šerif padne i otkotrlja se na pod.

— Budalo! — zareži Jackson, prekorači Kinrossa i uzme svežanj ključeva s pisaćeg stola.

— Jacksone — divlje povičem — ništa nećeš postići ako me sada ubiješ, samo ćeš sebi pokvariti račune, jer tada ćeš ti biti ubojica kojeg traže!

On se okrutno nasmiješi.

— Nitko neće saznati istinu. Oдавde će samo jedan izići živ, a to ću biti ja! Sve je to vrlo jednostavno, zar ne? Ovaj budalasti Englez te je oslobodio, došlo je do borbe u kojoj si ti ubio i šerifa i njega. Ja sam se pojavio točno

na vrijeme da te spriječim u daljnjem ubijanju. Sjajno, zar ne? U ovu će priču svatko povjerovati, pogotovo zato što sam danas već šerifu pomogao da te uhvati! — Đavolski se cerekao i s uperenim koltom približio rešetkama.

Izgledao sam sebi kao ptica u kavezu pred kojim vreba krvožedna mačka. Pokraj mene sir Gordon prosikće:

— Protestiram! Ja ću ...

Jackson se smijao. Pogledao sam šerifa. Ležao je u dubokoj nesvjestici i od njega nisam mogao očekivati pomoć. Tada zamijetih da su korice njegova revolvera prazne. Prilikom pada revolver je kliznuo i sada je ležao tik uz rešetke.

Povukao sam sa sobom Bellinghama na zemlju. Jackson odmah opali. Metak je prošao kroz rešetke i oštetio žbuku sa zida. Provukao sam ruku kroz rešetke i dohvatio Kinrossov revolver.

Jacksonov slijedeći metak odblo se o željeznu rešetku i projurio kroz ured. Ciljao sam sa zemlje u petrolejsku svjetiljku. Uz buku razletjelo se staklo i u tren postade tamno kao u rogu. Ponovno sam opalio, da pogodim razbojnika. Odgovor je bio psovka. Jackson je nesmiljenom brzinom pucao iz raznih kutova. Meni i Bellinghamu nije preostalo drugo nego da se što više priljubimo uz zemlju. Buka je bila takva kao da će se srušiti čitava zgrada.

— U but! — šapnuo sam sir Gordonu, kotrljajući se po podu i nasumeću pucajući na drugu stranu.

Neki je stolac pao. Čulo se kotrljanje ključeva po podu. Još jedan pucanj osvijetlio je tamnu prostoriju. Začuo se bat Jacksonovih čizama.

Odvažio sam se i skočio, unatoč opasnosti da svakog trenutka moj pro-

tivnik zapuca kroz tamu. Pipajući, pronađoh ključanicu. Uperio sam u nju cijev kolta i nekoliko puta redom pucao. Od zaglušne buke hitaca gotovo sam oglušio. Osjetivši da je brava popustila, gurnem vrata i izidem.

Najednom začujem kraj sebe korake i teško disanje. Netko me zgrabi za ramena i počne okretati. Ispustim kolt, koji je bio već prazan, i udarim svom snagom protivnika. Začuo se jauk i mukli pad tijela o pod.

Jackson! Imam ga!

Oteturam do pisaćeg stola, nadem u taml komadlić svijeće u nekoj ladicu i zapalim šibicu. Usred šerifova ureda na podu je ležao Sir Gordon Bellingham. Na glavi mu je nedostajao sombrero, a čela mu je sjala na slabom svjetlu svijeće. Jadno je izgledao i molećivo me gledao, držeći se za bradu u koju sam udario šakom.

— Ako sam nešto pogriješio, gospodine Nebraska, žao mi je!

Gotovo sam se bacio na njega od bijesa. Vrata su bila otvorena, a Jacksonu ni traga.

Grad je ponovo oživio, hici se nisu mogli prećuti. Sa svih strana približavali su se koraci. Šerif Kinross još je uvijek ležao u dubokoj nesvjestici.

Sir Gordon, koji se neodlučno muvao, predloži:

— Možda je najbolje da odete. gospodine Nebraska. Teško ćemo objasniti građanima što se ovdje odigralo. Uostalom, vaš je konj u javnoj konjušnici na kraju ulice.

Bile su to prve pametne riječi koje sam od njega čuo.

Izvukao sam iz šerifova pisaćeg stola svoj kolt i krenuo prema vratima.

— Mnogo sreće! — zaželi mi sir Gordon.

Već sam bio na ulici i prikradao se uz sjene kuća.

U daljini čuo se topot kopita, koji se udaljavao.

Red Jackson! Zaškrgutah zubima.

U staji nije bilo nikoga tko bi me spriječio da osedlam svoga konja i odjašem.

Sve je opet bilo kao i ranije. Osamljen i napušten približavao sam se granici Montane. Nisam se više ni trudio da stignem Jacksona. Znao sam da ću ga ponovo sresti na sjeveru, u Canyon Cityju.

Ali, nije to bila jedina misao koja mi je priječila da nastavim potjeru. Otkad su iza mene nestale u mraku kuće Greybulla, neprekidno sam razmišljao o potjernici.

Ako sam doista ubojica Luke Hall, tko mi daje pravo da jurim čovjeka kao što je Jackson? Što mi još može pružiti budućnost? Pobjegao sam šerifu iz Greybulla, ali razbojnik Luke Hall ne može odjahati tako daleko da ga jednog dana krvnik ipak ne odvede na vješala.

VII

Nitko me nije progonio. Vjerojatno je Bellingham uspio pronaći neko prihvatljivo objašnjenje za moj bijeg, ili je možda šerif sve shvatio. U svakom slučaju, prešao sam granicu Montane bez ikakvih nezgoda. Ljeto je bilo već naizmaku kad sam se približavao divljem predjelu gorja gdje su bili smješteni poznati gradovi kopača zlata, Virginia City i Bozeman. Tamo negdje nalazio se i Canyon City. U danima svoje osamljenosti neprestano me pro-

gonila sumnja. Ime Luke Halla svrdlalo mi je po mozgu i nije me ni u snu napuštalo.

Zar ne bi bilo jednostavnije naprosto odustati od svega? Da koso pređem preko Rocky Mountainsa u Kaliforniju i sjevernije u Kanadu? Tamo mogu početi iz početka i zaboraviti prošlost. Duboko u mojoj podsvijesti znao sam da bi mi to sada uspjelo još teže nego prije. Moram saznati istinu!

Canyon City! To me je ime privlačilo čarobnom snagom.

U nekom napuštenom logoru kopača zlata raspitao sam se za put do gradića. Jednog oblačnog poslijepodneva stigoh na glavnu cestu koja je vodila u Canyon City. S juga se spremala oluja. Zastao sam na jednom proplanku obraslom cedrovinom. Dolje sam vidio cestu poput uske žute vrpce i staru kočiju tipa Concord koja je prolazila u divljem trku. Čovjek na boku bičem je tjerao četvoropreg. Konji su jurili kao da lete. Kočija se ljuljala na mnogim zavijucima ceste i činilo se kao da će se svakog trenutka prevrnuti. Iza sebe ostavljala je oblake prašine.

Onda začujem pucnjeve. Tamne prilike jahača pojavile su se pokraj kočije. Izbrojio sam šest muškaraca. I iz kočije odjeknu pucnjevi. Jedan je konjanik dignuo ruke u zrak, propeo se u stremenima i slijedećeg trenutka nestao u oblacima prašine. Poput krda krvoločnih pasa ostali su se priljubili uz vratove konja i jahali iza kočije koja je krivudala.

Prizor mi je bio jasan. Nisam mogao mirno ostati u sedlu i promatrati, dok se divlja banda tamo dolje sve više približavala kočiji. Luke Hall i Red Jackson bili su zaboravljeni! Izvukao sam vinčesterku i potjerao konja

niz proplanak do poštanske kočije. Kočiji sam se približavao s boka.

S prozora kočije pojavio se gornji dio tijela nekog muškarca. Kosa mu je lepršala na vjetru. Uperio je kratkocijevnu pušku u progonitelja. Premda je kočija i dalje zadržala vratolomnu brzinu, on je pucao brzo i precizno. Ponovo se jedno sedlo napadača ispraznilo.

Tada je pogođen i strijelac u kočiji. Vidio sam kako mu je oružje palo u prašinu. Vrata kočije najednom se otvore i čovjek ispadne, hvatajući rukama po zraku. Prevrne se u pijesku, kočija se udalji a kopita progonitelja nemilosrdno pregaze nepomično tijelo. Vrata na kočiji lupala su amo-tamo. Iz kočije nije više nitko pucao.

Stigao sam na cestu upravo u trenutku kad su dva progonitelja bila usporedo s kočijom. Pucali su u konje. Pokušao sam ih preduhitriti i zapucao sam iz vinčesterke, ali jedan je konj već bio pogođen. Neko vrijeme vukli su ga još ostali konji u sprezi, a onda se čitava sprega zapetljala i nastao je opći metež. Konji su padali jedan preko drugog, propinjali se, pokušavali strgnuti uzde i osloboditi se sprege. Rudo se propelo između njih poput neke velike brane. Kočija je udarila u ovu zapreku. Bio je to tako snažan udarac, da je kočijaš pao na zemlju. Trenutak je izgledalo kao da će se kočija prevrnuti, ali tada se zaustavi kao u zemlju prikovana.

Preostali razbojnici zbilj su se. Podigli su revolvere da bi pucali u unutrašnjost kočije. Dakle, unutra je još netko koga su željeli pod svaku cijenu ubiti.

Tada opalim.

Konj jednog razbojnika pogođen je u glavu i pao. Čovjek se spasio vrato-

lomnim skokom iz sedla. Ostali krenu prema meni. Približavao sam im se u galopu, ne mareći što su premoćni. Pri tome sam ponovo napunio vinčesterku.

U susret su mi dolijetali meci. Slijeva i zdesna praskala je zemlja, koja se uzdizala od metaka. No, ja sam jurio dalje. Bijes je u meni rastao. Bio sam opsjednut mišlju da su ovi momci od ista soja kao Red Jackson i Wade Olson, okrutni nitkovi koji samo žele ubijati, a to sam htio spriječiti pod svaku cijenu!

Moj slijedeći metak raznese šešir jednom razbojniku. Međusobno su nešto dovikivali i gledali u mene kao u čudovište. Vjerojatno nisu mogli shvatiti da se netko tako samoubilački ponaša. Ali, od onog dana kada sam vidio svoju sliku na potjernici, progonio me osjećaj da nemam više što izgubiti. Možda je i to bio razlog ovom mom hrabrom pohodu. Ne znam točno.

U svakom slučaju, razbojnik je i suviše brzo pucao da bi me mogao pogoditi. Razbojnik čijeg sam konja ubio približio se drugom razbojniku i vinuo na njegova konja. Zatim su okrenuli konje u polukrug i udaljili se od kočije prema raspuklim stijenama gorja.

Zaustavio sam konja tik uz kočiju.

— Halo, vi unutra! Jeste li ranjeni?

— Sve je u redu! — odgovori netko. — Nebesa! To je bila pomoć u pravi čas!

Iz kočije je izišao snažan muškarac u sivom odijelu sašivenom po gradskom kroju. Krv mu je tekla iz male ogrebotine na obrazu, no nije se na to obazirao. Lice mu je odavalo čvrstinu i odlučnost. Kad sam sjahao, približio mi se brzim koracima i pružio ruku.

— Zovem se Rance McLawry. Tko ste da ste, stranče, ja sam vaš dužnik!

— Nebraska — promrmljah ime kojim me okrstio liječnik u Chugateru. Činilo mi se kao da je odonda prošla čitava vječnost.

— Ovi momci — rekao je McLawry i mrzovojno gledao u smjeru u kojem su nestali razbojnici. — Za dlaku su uspjeli. Pogodili su Jakea u glavu, nitkovi. A moj je revolver bio prazan. Hej, Swansone, što je s tobom?

Kočijaš je došepesao, mršav čovjek navorana lica i zakrpljene kožne jakne.

— Ukočeno mi je koljeno! Paklenska vatra! Vrag odnio te momke!

— Odvezi kočiju do Canyon Cityja, Swansone — reče McLawry glasom koji je bio naučen na zapovijedanje — posebno ću ti to platiti, neće ti biti krivo.

— Dobro, gospodine McLawry! Tako se brzo stari Swanson ne predaje. Stari kočijaš prereže uzde pogođenog konja, pobrine se za ostale konje i napokon popne na bok.

— Idete i vi u Canyon City? — upita me McLawry. Kad sam potvrdio, pokazao je na nebo gdje su se već sakupili crni, prijeteci oblaci. Iza brda čula se grmljavina. — Odmah će se spustiti, Nebraska. Uđite!

Konja sam svezao postrance uz kočiju i prihvatio poziv. Kočijaš zapucketa bičem. Sprega, sada od još samo tri konja, krene. McLawry više nije bio uzbuđen, premda mu je smrt bila tako blizu. Ugodno se smjesti na kožnato sjedalo i upita:

— Poslovi u Canyon Cityju? — Promatrao me je sa strane, pogledom čovjeka kojem ništa ne može izbjeći.

— Tražim stare prijatelje.

McLawry polaze na moj kolt.

— Nemojte me pogrešno shvatiti, Nebraska, ali mislim da njihine baratale isto tako dobro kao i puškom.

— Tako nekako.

— Potreban mi je čovjek poput vas. Vi uopće ne biste trebali vježbati. Dobro plaćam.

— Nisam revolveraš.

— Nisam tako mislio. Vidim da vam dugujem nekoliko objašnjenja. Ja sam vlasnik rudnika, prilično sam bogat. — Skromno se nasmiješio. — Grad Canyon City i rudnici naokolo ovise o meni. Ali, što se netom dogodilo dokazuje vam da nisu svi s time sporazumni. Ovdje živi Steve Teggard. On je opsjednut željom da me ubije. Ovo su bili njegovi ljudi, opasni momci, zbog kojih moram najmiti isto takve momke. Zato sam okupio oko sebe nekoliko surovih momaka. Razumijete li sada moju ponudu?

— Razumijem. A zašto vas Teggard progoni?

— On bi progonio svakog čovjeka u mom položaju. Stvar je u tome, Nebraska, što u brdima još nema zakona. Red i zakon u Canyon Cityju u mojim su rukama, a Steve Teggard, sa svojom bandom vlada u brdima. Tamo mu, na žalost, ne mogu ništa. Teggard i ja smo vlast u zemlji Canyon Cityja. Ako me makne, nitko mu se više neće oduprijeti, tada će biti jedini gospodar u ovom kraju. Međutim, to nije sve. Ja sam bogat. Rudnici pokraj grada prilično donose. Steve Teggard je bogati razbojnik. Bilo bi mu sasvim dovoljno da ima vlast, ali bit će mu još draže da ima i zlato iz mojih rudnika. Moram li još objašnjavati?

— Ne hvala, nije potrebno!

On pripali cigaru, nakon što je i meni ponudio. Mirno je pušio.

— Dakle, Nebraska? Ne želim vas prisiljavati, ali stotinu dolara uz štan i hranu prilično je dobro plaćeno, zar ne? Sve to možete kod mene dobiti.

Meni je još uvijek ime Stevea Teggarda zujilo u ušima. Dakle, taj čovjek terorizira ovaj kraj. Da li postoji neka povezanost među nama? Ipak, nešto mi je u podsvijesti govorilo da moram dobro upamtiti to ime. Osjećao sam kako me McLawry promatra.

— Dopustite da vašu ponudu prespavam!

On klimne.

— Naravno! Napokon, vaš sam dužnik.

Ostatak puta smo šutjeli. Nad našim glavama bjesnila je oluja. Kao što je McLawry predvidio, kiša se slijevala u potocima.

Kada smo stigli u Canyon City bila je već noć. Lokve na ulici svjetlucale su se u žutom svjetlu što je dopiralo kroz prozore. Strme stijene Canyonsa, po kojima je grad bio nazvan, djelovale su poput golemih crnih brana. Kočija se kotrljala uz neki šareno obojeni salun. Neki se čovjek uspinjao stubama trijema do pokretnih vrata saluna. Osjetio sam kao da me grom ošinuo.

Red Jackson!

Nisam mogao dočekati da se kočija zaustavi i da se iskrcam.

VIII

Oluja se smirila, ali još je uvijek kišilo. Podigao sam ovratnik kaputa i nabio šešir duboko na čelo. Tako sam prolazio nogostupom uz kuće. Ulica je bila prazna, ali u salunima, igračnicama i restoranima što su se sterali na obje strane ulice bilo je živo. U Cany-

on Cityju bilo je uglavnom kao i u svim rudarskim gradićima Zapada: sve bi oživjelo tek kad bi zanočilo. Ovamo, u dolinu dolazili su sa svih strana kopači zlata da uz viski, karte i plesačice zaborave sve tegobe proteklog dana. Dolar se kotrljao! Grad je nalikovao ogromnoj divljoj životinji koja guta svoje žrtve zajedno s kosom i kostima!

Nekoliko minuta kasnije zastao sam pred zgradom u koju je ušao Jackson. Mokro pročelje svjetlucalo se u svjetlosti svjetiljaka kuća sa suprotne strane ulice. Na ogromnom natpisu koji je pokrivao čitavi krov zgrade pisalo je »Whisky trail saloon«. Zastao sam i za svaki slučaj provjerio svoj kolt. Ako se unutra sretmem s Jacksonom, obojici će biti gusto. I najmanja greška može značiti smrt! Kad sam ponovo spremio revolver, bio sam sabran i miran. Otvorio sam pokretna vrata i ušao.

U salunu je odjednom sve utihnulo i ja sam u prvi mah pomislio da sam upao u klopku... Jackson je već u Greybullu dokazao koliko je lukav... ali onda primijetim da nisam ja pobudio pozornost gostiju. Njihovi pogledi bili su upereni na pozornicu u pozadini velike prostorije. Tamo je sjedio neki bledunjavi muškarac upalih obraza i svirao na pijaninu nekoliko taktova neke stare kaubojske pjesme. Naslonio sam se na zid i pogledom potražio ridokosog ubojicu.

Ispod stropa skupio se dim. Čaše i boce svjetlucale su se na tezgi i u svjetlu mnogih petrolejskih svjetiljaka. Na zidovima su bili okačeni razno rogovlje i životinjske kože. Sve je blistalo čistoćom. Okrugli stolčić po kutevima bili su prekriveni zelenom čojom. Uređenje mora da je stajalo mno-

go novca. Iza tezge posluživala su dva konobara. Između stolova šarenile su se svjetlucave haljine barskih djevojačica. Gosti su većim dijelom bili rudari i odmah ih se moglo prepoznati po grubim odijelima i izrađenim rukama.

Prije no što sam otkrio Jacksona začuh viku i pljesak. Pretpostavljam da ću na pozornici ugledati oskudno odjevene plesačice, ali tada se iza zastora pojavi jedna žena. Pozdravljajući, smješkala se na sve strane. Njezina bakrenocrvena kosa izgledala je kao plamen. Imala je izrezanu haljinu, tako da je došao do izražaja besprijekoran vrat. Nježnozelena svilena haljina naglašavala je boju predivne kose. Jedini nakit bila je njezna niska biseri i uska narukvica.

Pijanista završava glasnije i buka se smiri. Žena zapjeva ugodnim, dubokim glasom. Stajao sam kao ukopan, zaboravivši na Reda Jacksona i osjećajući kako mi u grlu srce snažno lupa. U sljepoočnicama tuklo mi je bilo. Gotovo da nisam glasno zavikao njeno ime, ali vjerujem da ne bih mogao ispustiti ni glasa.

Bonny Wayne!

Stajala je na pozornici... prekrasna, očaravajuća, i pjevala svojim divnim glasom koji je, čini se očarao ove surove momke uz tezgju. Nije se čuo nijedan pokret, nije se pomakla nijedna stolica, nije zvecnula nijedna čaša. U meni je ponovo oživjelo sjećanje na Chugwater. Nisam se nadao da ću više vidjeti Bonny. U meni se otvorila stara rana.

Kad je završila pjesmu, svi su oduševljeno zapljeskali. Sa smiješkom ona se naklonila. Rudari su zahtijevali dodatak. Nisam više mogao ostati miran i čekati. Između stolova i stolica krenuo sam prema pozornici. Imao

sam još samo jednu želju: moram razgovarati s Bonny, odvesti je natrag i nikada je više ne izgubiti. Sve drugo nije mi više bilo važno.

Primijetila me je kad sam bio još samo nekoliko koraka udaljen od pozornice. Zastala je kao uzeta, a smijeshak na njenim usnicama je zamro. Zelene oči prestrašeno su me gledale.

— Bonny! — Posrnuo sam preko jedne stolice, odgurnuvši dva muškarca. Nisam mogao dočekati da joj pridem još bliže. — Bonny!

Ona ustuknu, a na licu joj se još uvijek ocrtavao užas. Njen glas jedva se čuo od buke.

— Ne, Nebraska! Odlazi odavde! Brzo! — Tada se hitro okrenula i nestala iza zastora.

— Bonny! — zaviknuh iz sveg glasa. Htjedoh skočiti na pozornicu, da je dovedem natrag, ali me, neka ruka zgrabi za ramena i grubo povuče natrag.

— Mislim da si malo suviše popio, mister! — začuh prodorni glas.

Ugledao sam koščato lice, koje sam također poznavao iz Chugwatera. Jack Rigdon, kockar, stajao je pokraj mene. Imao je na sebi elegantno svijetlo odijelo i svileni šareni prsluk, a na njegovim su se rukama sjali dijamanti. Promatrao me hladno se smijehći. U kutevima njegovih tamnih očiju otkrio sam staru mržnju.

— Makni ruku s mojeg ramena! — povikah grubo. — A zatim mi se gubi s vida, kockaru! — Morao sam se svladavati da ga ne udarim.

On reče samosvjesno: — Previdio si neke činjenice, Nebraska! Ovo je moj salon. Ovdje sam ja gazda. Vidiš, nešto sam postigao. A sada nestani, dok ne bude prekasno za tebe!

— Želim razgovarati s Bonny. Nitko me neće spriječiti u tome.

— Budalo! Bonny za tebe više ne postoji. Što je prije izbiješ iz glave, to bolje po tebe! — Njegov je glas bio pun poruge. — Da možda ne misliš da će ti se ona vratiti? Jednom beskućniku, skitnici, koji osim konja i pucaljke nema ništa drugo? Ogledaj se samo, prijatelju! Ovdje ima gomila novca, i svake večeri pristiže ga još više u moju kasu! Kada jednog dana odem odavde, zajedno s Bonny, bit ću bogat... silno bogat. Pružit ću Bonny lagodan život. Misliš da je ona tako glupa da sve ostavi? Nije Nebraska! A sada nestani, Bonny ne želi ništa o tebi znati!

— Želim to čuti osobno od nje.

Otrgnuh se od njega. On je i dalje mirno stajao. Samo je rekao: — Momci, imam za vas posla! Izbacite ga!

Slijeva i zdesna najednom su mi stala dva snažna momka, prave gorile, koji su za nekoliko novčića upotrebljavali svoje ubojite šake. Nekadašnji boksači, što se vidjelo po brazgotinama na surovim licima. Jedan od njih zgrabi me za lakat.

— Izlazi, ptice! Svježi zrak će ti prijati!

Okrenuh se napola i svom ga snagom udarih šakom u trbuh. On jaukne, skupi se, posrne natraške i padne. Njegov drug baci se na mene uz bijesan poklik, ali ja sam u posljednjem trenutku uspio izbjeći njegov udarac. Ponovo je bijesno zamahnuo, no ja ga pogodim snažno u bradu. Momak primio udarac i počne kao lud obim šakama udarati oko sebe. Izmaknuh natraške, pazeći da me ne dohvati. Momak se brzo umorio. Teško je dihao, a licem su mu tekle graške znoja.

Drugi momak se u međuvremenu oporavio i počeo mi se približavati sa

strane. Odačočio sam obim nogama i kao pantera bacio na protivnika. Njegova me šaka promaši. Uхватim ga za bradu i ljevicom počnem tako udarati da je ustuknuo i udario o rub stola. Lamatajući rukama, srušio je čaše i karte. Muškarci uz glasne psovke ustanu. Nemilosrdno sam dalje udarao, sve dok nije pao na stol. Bio sam zadihan, ali začuvši iza sebe drugog, brzo se sagnem i okrenem. Njegov me direkt promaši, a ja njega ponovo udarim u trbuh; to je bilo njegovo osjetljivo mjesto. Odmah je pao na koljena, a glava mu je pala na prsa. Preda mnom je bio nezaštićeni vrat. Obim rukama pritiskao sam ga prema dolje. On je tiho stenjao i zatim se muklo srušio.

Daščući, ogledah se za Jackom Rigdonom.

Uperio je u mene revolver. Na njemu sam vidio kako se teško svladava da me naprosto ne ustrijeli. Samo prisutnost tolikih rudara, koji su oko bordišta načinili polukrug, spriječila ga je u tome.

— Ništa nisi time dobio, Nebraska! Baš ništa! Nećeš nikada više vidjeti Bonny! Odlazi!

Ništa mi drugo nije preostalo. Dobacio mi je opasač i kolt. Oba razbijača podizala su se sa zemlje uz psovke i dahtanje.

— Gazdo — zareži jedan od njih — daj nam slobodne ruke i mi ćemo ga već naučiti pameti!

— Učinit ćete kako vam ja kažem! Joe, uhvati ga stragal!

Joe mi se ispriječi na putu. Njegove ispucane usnice gadno su se cerile. Htio sam mu se izmaknuti, ali me zadrži zvuk Rigdonova revolvera. Kockar i vlasnik saluna samo je čekao

povoljan trenutak da me ubije. Glasno, kao da se ispričava reče gostima!

— Budući da u Canyon Cityju, nema šerifa prisiljen sam sâm održavati red u salunu! Ne mogu dozvoliti da se svaka pijana skitnica ponaša ovdje kao divljak. Za takve imamo lijeka! Joe, samo ga čvrsto drži! A ti, Mac, spremi se na posao!

Joe mi tako snažno pritisne ruke na leđa da su me zaboljela ramena, a Mac me počeo šakama snažno udarati po licu i tijelu.

Uzaludno sam se pokušao osloboditi. Onda nogama dohvatim jednoga i on se sruši. Ali, sada više nije bilo milosti za mene.

Naposlijetku sam ležao na zemlji u polusvijesti, okrvavljena lica. Uхватile su me snažne ruke i odvukle iz saluna. Kad sam se ponovo sabrao, ležao sam u nekoj bari, po meni je pljuštala kiša, a pokraj mene na zemlji bili su opasač i kolt; time mi je Rigdon htio pokazati da me smatra bezopasnim.

Bilo mi je potrebno neko vrijeme da ustanem i opašem opasač. Tijelo me boljelo kao da su mi sve kosti polomljene. Bio sam sav omamljen. Iz »Whisky trail saloona« ponovo su dopirali i smijeh kao da se ništa nije dogodilo. Pomislih na Bonny i postade mi mučno. Tada osjetih ponovo mržnju i pomalo mi se počne vraćati snaga. Gotovo odlučih da se vratim u salon, ali onda shvatih da se u takvom stanju ne mogu pojaviti pred Rigdonom. Bio sam sav uprljan blatom i bio mi je potreban mir.

Činilo se da će se ovdje, u Canyon Cityju, sve riješiti. Steve Teggard, Red Jackson, Jack Rigdon i Bonny Wayne... svako od tih imena bilo je za mene posebni problem. Ovdje, na kiši

u blatnjavoj ulici osjećao sam se usamljenijim nego ikada.

Uputih se u staju gdje sam ostavio konja. Naumio sam na sijenu prenoćiti. Obračun će pričekati... tako sam bar pomislio.

Ali, nisam daleko stigao.

Nakon prva tri nesigurna koraka, začuh s druge strane ulice lagano zveckanje mamuza. Na drveni nogostup skoči neka tamna prilika. Kroz kišu i slabo svjetlo bljesnu revolver.

Metak mi samo okrzne kaput. Bacim se na zemlju i izvučem kolt. Slijeđeci metak prošiša mi iznad glave. Kod trećeg metka bio sam sav zaprljan blatom.

Čovjek je kleo. Opalim. Neki prozor se rasprsne. Znači promašilo sam, to je znak da su me šake Rigdonovih razbijača prilično udesile.

Moj protivnik skoči i u trku ponovo opali, opsjednut željom da me ubije. Kleknem i opalim s boka.

Pogodio sam. Napola se okrenuo, gotovo se srušio, ali željeznom voljom održavao se na nogama. Tada ga obasja svjetlost iz Rigdonova saluna.

Red Jackson! Kosa na čelu bila mu je slijepljena od kiše. Koščato lice bilo je sivo, mokro i zgrčeno. Divlje je dahtao:

— Ovog se puta nećeš izvući, propalico! Ovoga puta...

— Ponovo opali. Ustao sam. Njegovi su meci promašili, ruka mu je bila nesigurna. Ali, nije prestajao pucati približavajući se sve više, premda su mu koraci i noge postajali sve nesigurniji.

— Stani, Jacksone! Makni revolver!

— Do đavola s tobom — ljutito poviče, podigne kolt do visine očiju i pažljivo nacilja u moju glavu.

Bio je teško ranjen, no znao sam da ga moram zadržati hicem, kako bih spasio vlastiti život. Ipak, oklijevao sam.

Nisam morao pucati. Jackson najednom padne, tako kao da mu je netko odjednom izmaknuo tlo pod nogama, a kolt pljusne u lokvu. Potrčao sam do ranjenika i kleknuo pored njega.

Po nama je pljuštala kiša. Nisam obraćao pažnju na glasove koji su nam se približavali, na buku otvaranja vrata i korake. Gledao sam samo u blijedo okorjelo Jacksonovo lice. Tako je završilo jedan dugi, krvavi put. Nekoliko me puta taj čovjek gotovo stajao glave, ali sada nisam pokazivao svoju mržnju. Želio sam samo jedno: saznati istinu o sebi!

— Jacksone — rekoh promuklo — Napokon je došlo vrijeme da progovoriš!

— Kakvog to sada ima smisla za mene? — mrmljao je teškom mukom. — Dosad si i suviše iskoristio svoju sreću. Canyon City bit će tvoj grob, dajem riječ! Samo je pitanje vremena dok...

— Zašto si tako ludo želio da me ubiješ?

— Zbog dobre nagrade! — Slabo se smješкао. — Za novac sam već mnogo toga učinio! No kad se to izjalovilo, pojavila se i mržnja. Kad bih sada mao kolt, bez ustezanja utjerao bih ti u glavu olovo. Poštena riječ!

— Tko ti je platio? Zašto? Steve Teggard?

Načas se njegove oči rašire od iznenađenja.

— Teggard? — prostenje i pukuša se pridići. — Što ti znaš o Teggardu?

— Vidiš da sam bliže cilju nego što ti misliš. Razgovarao sam s McLawryjem. Spasio sam mu život pred Teggardom.

dovim ljudima, a on mi je ponudio posao. Preda mnom je veliki obračun. Ti ne možeš više ništa spriječiti, Jackson, pa mi radije sve ispričaj. Dakle?

Jackson spusti glavu i zatvori oči.

— Budalo! — prošapće. — Mi ćemo se brzo saštati u paklu, brže nego što misliš!

— Govori, čovče! — povikao sam. — Kaži mi bar moje pravo ime. Zar sam doista Luke Hall?

— To ti se ime ne sviđa? — proste-nje, još uvijek pun poruge i mržnje. — Prokleta će me veseliti kada ti budu stavili konopac oko vrata i objesili te kao razbojnika! Ne, mister, nemoj se više truditi! Iz mene nećeš više ništa izvući! Ni za što se ne kajem. Ja nisam od onih ljudi koji počnu jadikovati i plakati kada se smrt približava. Zelim samo da što prije dođeš za mnom. Adios... Luke Hall!

On naglasí ime koje mi je bilo poznato s potjernice i odlučno stisne usne, kao znak da neće više ništa reći. Na mom licu bijahu pomiješani znoj i blato. Nakon Wadea Olsona i Bronco Bruca, Red Jackson bijaše moja posljednja nada. Ali, uzalud!

Najednom mi se sve učini besmislenim. Obuzeo me osjećaj da se oko mene splela nevidljiva mreža. Jacksonovo uvjerenje da je za mene sve svršeno nije bilo glumljeno; prema njegovu mišljenju, Canyon City za mene je nova zamka, koja će me stajati života!

Sa svih strana približavali su se ljudi. Bio sam umoran, utučen i osamljen.

Netko klekne pored Jaksona i reče: — Mrtav je.

Osjećao sam ogorčenje. Htio sam otići što dalje s ovog mjesta.

Najednom se preda mnom stvori Rigdon. Oko njega stajali su naoružani ljudi. Kockar digne ruku i pokaže na mene:

— On ga je ubio! Zgrabite ga!

Desnom rukom uhvatim držak kolta, no neka snažna ruka uhvati me za zglavak i spriječi da ga izvadim. Pokušao sam se istrgnuti, ali oko mene stvorio se zid ljudi koji su mi se prijetili približavali. U Rigdonovim očima vidjela se poruga. Njegovi su momci već spremno držali u rukama revolvere. Obojica sino znali u čemu je igra.

— Stanite, ljudi! — ogласi se odjednom muški glas koji mi je bio poznat. — Ne prenaljujte!

Ljudi koji su me okruživali počeli su se ugibati. Napravili su prolaz. Kroz njega se progura Rance McLawry, u pratnji dva surova momka koji su u ruci držali nove vinčesterke. McLawry mi neprimjetno klimne. Njegovo je lice bilo izbiljno i odlučno.

— Ostavite ovog čovjeka!

— McLawry! — umiješa se Rigdon. — Tamo leži mrtvac, a on ga ima na savjesti!

— Što biste učinili vi, Rigdone, kada bi vas netko napao koltom? Zar ne biste i vi na njega pucali? Nebraska se samo brani, to je sve.

— Brade, govori — zapovijedi onda muškarcu orlovskog nosa, koji je bio u njegovoj pratnji.

Sada su bili tik uz mene. Njihove su puške bile uperene u gomilu koja se povlačila. Pustili su me. Već sam se mnogo bolje osjećao.

Čovjek imenom Brad reče:

— Upravo sam išao u vaš salon, Rigdone, da bih nešto popio i sve sam vidio. Jackson nije dao priliku Nebraska da se brani. Iz tame je pucao u

njega. Nebraska je uspio izbjeći njegovim mecima. Bio je to vrazji pothvat. Jakson je trčao pucajući i tako da je zahvatio metak. Bila je to situacija čista ko sunce! Mogu se zakleti!

— Hvala! — zahvalim se čovjeku iz McLawryjeve družine.

— To je dovoljno, nadam se.

— McLawry se nasmiješi Rigdonu. — Budite uvjereni da se u ovom gradu neće dogoditi ni jedno ubistvo a da ne bude kažnjeno. Još čvrsto držim uzde u rukama.

Jack Rigdon gledao ga je u nedoumici. McLawry klimne svojim pratiocima.

— Vratite se u salun, momci. Rigdone, piće na moj račun! Vaš posao cvjeta i nemojte se zasad ni za šta drugo brinuti. — Govorio je ali u njegovu je glasu bilo nešto što nije dozvoljavalo protivljenje.

Gomila krene prema salunu. Rigdon me još jednom pogleda, pogledom punim mržnje, koji je govorio da naši računi još nisu izravnani. Zatim se i on udalji. Napokon sam odahnuo.

— Lijepi doček, zar ne Nebraska? — McLawry me je ispitivački promatrao. — Čini se da vas Rigdon ne trpi.

— Ima za to dovoljno razloga! Ako ste mi ikada nešto dugovali, McLawry, sada smo sredili račune.

— Zašto vas je Jackson progonio?

— Inače bih ja njega! Želio sam od njega nešto važno saznati.

— I? Da li ste uspjeli?

— Na žalost, nisam! — Ponovo osjetih staru gorčinu.

— Mislim Nebraska — reče McLawry polako i naglašeno — da je sada prilika da vam ponovim svoju ponudu od danas poslijepodne. Uđite u moju družinu, pridružite se mojim momcima. Promislite, to je u vašem vlastitom

interesu. Steve Teggard je čovjek protiv kojeg ćemo se odsad zajedno boriti.

— Vi ste prilično sigurni u to, McLawry.

— Imam za to dovoljno razloga. Upitajte Brada i Nicka. Čitav Canyon City zna da je Jackson radio za Teggarda. Dosad su mi samo još nedostajali dokazi. Dakle!

Tako sam dobio potvrdu za svoje sumnje. Jackson i Teggard! Vjerojatno je Steve Teggard čovjek koji je poslao Jacksona, Olsona i druge da me ubiju. Još nisam znao zašto. Od Jacksona to ne mogu saznati, znači da mi preostaje samo Teggard!

— Dobro! — rekoh potišteno McLawryju. — Pridružiti ću vam se!

Pošli smo zajedno glavnom ulicom, mokrom od kiše.

Malo zatim sjedio sam u suhom odijelu u udobno namještenoj primaćoj sobi u kući mog novog poslodavca. McLawry i ja pijuckali smo prvorazredan Bourbon viski. U kaminu je puketala vatra. Strop je obasjavala svjetlost svjetiljke. McLawry pušio je cigaru, udobno zavaljen u naslonjač.

— Imam jedan plan, Nebraska. Vrlo opasan, vrlo smjeli pothvat kojeg ne mogu ostvariti bez vas. Da vam ga iznesem! Vi možete odbiti, a ja se neću ni u kom slučaju ljutiti.

— Govorite!

— Imam jednu obavijest o Teggardu, ali molim vas nemojte me pitati odakle; zakleo sam se da neću nikome reći odakle sam je saznao. Nadam se da razumijete. Dakle, Stevu Teggardu dozlogrdio je ovaj mali rat između nas. On želi ići do kraja. Zato vrbuje sa svih strana nove revolveraše za svoju divlju hordu. Naprosto me želi potući svojom moći i snagom i jednim

udarcem zbrisati s lica zemlje, zajedno s mojim pristašama. Iz pouzdanih izvora saznao sam da će sutra Steve Teggard u jednoj napuštenoj traperskoj kolibi gore u brdima sačekati jednog novog revolveraša, koji je prihvatio njegovu ponudu.

— Nastavite, McLawry! — Naslućio sam što će zatim reći.

— Taggard želi sam dočekati tog čovjeka u kolibi. On tog čovjek nikada prije nije vidio. Zna samo njegovo ime. A to je za nas prilika koju nećemo tako brzo imati. Kada uhvatimo Teggarda, njegova će se hajka raspasti. Bez Teggarda nema opasnosti za Canyon City!

— I ja neka ga dovučem!? Morao bih odglumiti revolveraša kojeg očekuje?

McLawry snažno povuče dim iz cigare. Prvi puta sam na njegovom licu opazio uzbuđenje.

— To gotovo graniči sa samoubojstvom, znam. Teggard je opasan kao puma. Sve ovisi o tome da li će zaista sam doći u kolibu. Ali, ja vjerujem u to što sam čuo. Vi ste nepoznati u Canyon Cityju. Jedini čovjek iz Teggardove bande koji je znao za vaš dolazak je mrtav. Ne prisiljavam vas Nebraska! Znam da nemam pravo ni od koga tražiti da se upusti u takav rizik, ali to je za mene prilika koja se neće tako brzo opet pružiti.

— Priznajem. Samo, postoji opasnost da me Teggard pozna.

— Što?! — McLawry ustane, obide stolicu i iznenađeno me pogleda.

— Imam razlog vjerovati kako je platio Jacksonu da me ubije.

— Zašto? Nebesa, onda je sve propalo! Tada sam se uzalud nadao da ste...

— Nema razloga da se uzbuđujete! — rekoh odlučno i prinesoh čašu s pi-

ćem ustima. — Sutra ću odjahati do kolibe. Morate mi samo opisati put. Nekako ću već uhvatiti Teggarda. Meni je možda više stalo do toga nego li vama! Hajde, pijmo u to ime!

IX

Krenuo sam još prije svanuća i kad se razdanilo već sam bio u brdima koja su ležala sjeverno od Canyon Cityja. McLawry mi je dao točan nacrt krajolika. Prilikom rastanka snažno mi je stegnuo ruku i zaželio sretan povratak. Obojica smo znali od kakve je to važnosti.

Teggard bi morao doći sam, inače će biti zlo po mene. Ali, postojao je još jedan isto toliko težak problem. McLawry i njegovi ljudi moraju postaviti čovjeka kojega Teggard očekuje, inače ću biti u opasnosti od dvije vatre. Ili će moj plan biti prerano otkriven. Sve to bila je riskantna igra sa smrću, ali imao sam dovoljno razloga da se poigram. Dok sam jahao brdima nisam ni jedan jedini puta požalio što sam se odlučio na to. Prisiljavao sam se da ostanem budan i oprezan. Naprosto moram uspjeti! Moram se vratiti zdrav i čitav u Canyon City!

Zbog Bonny! Uvijek mi je bila pred očima, kako pjeva u Rigdonovu salunu. Nikako se nisam mogao pomiriti s time da je među nama sve završeno! A ako je tako, onda to želim čuti od nje.

Da li me još voli! Ako odluči poći sa mnom? Smijem li to prihvatiti ako sam doista Luke Hall?

Misli su me zaokupljale i prijetile da zaboravim na opreznost. Tada se

najednom otvori vidik iza jedne stijene i ugledah napola srušenu, od vjetra nagnutu trapersku kolibu, točno kako je McLawry opisao. Stigao sam rano, a to je važno. Nadaleko nije bilo živog bića, osim mene i mog konja, ali ja sam pažljivo pregledavao zemlju ne bih li otkrio kakve tragove.

Približavao sam se kolibi. Ništa! Preostalo mi je samo čekanje koje je kidalo živce!

Sjahao sam ispred balvana obraslog mahovinom i odveo konja iza kolibe u cedrov guštik. Kad sam zaobilazio trulu kolibu, ugledah najednom kako se vrata kolibe otvaraju.

Izišao je od sunca preplanuli, svijetlokosi muškarac, odjeven u crno odijelo. Na njegovim bedrima njihala su se dva kolta, preko pojasa koji je bio sav načiškan patronama. Momak odlučna lica i svijetlih, prodornih očiju, s tankim brčićima. Tako mi je Rance McLawry opisao svog smrtnog neprijatelja!

Teggard, je vjerojatno, konja ostavio negdje u planini i brižno izbrisao tragove. Njegov izgled odavao je da je taj čovjek zaista opasan. On zna upotrijebiti i pucaljbu i glavu! On misli na sve!

Kada smo se tako iznenada našli na udaljenosti od šest koraka, postade mi vruće! Prvi put shvatio sam da neće biti tako jednostavno natjecati se s ovim čovjekom u spretnosti i brzini! Slijedeće sekunde opalit ću metak! Ali, treba mi živ! Ako ne bude mogao govoriti, neću se nikada osloboditi te koprene zaborava!

Maknuo sam ruku s tijela i brzo krenuo prema njemu, odlučivši da sve stavim na jednu kartu.

Najednom popusti napetost na njegovom licu i bljesnu smiješak.

— Quint! Napokon si stigao!

Osjetih olakšanje poput naglo nado-lazeće bujice. Srca mi je lupalo kao poludjelo. On misli da sam ja revolveraš kojeg je netko od njegovih momaka unajmio.

Brzim koracima počne mi se približavati, smiješeći se i srdačno ispružene ruke.

— Nisam te tako rano očekivao. Ja...

Uhvatio sam ga za ispruženu ruku, grubo privukao k sebi i svom snagom udarih u bradu. On padne na koljena. U njegovim očima vidjelo se čuđenje i zaprepaštenje.

— Quinte, zašto...

Nisam smio ništa riskirati! Sve mora ići glatko i brzo! Izvučem kolt i udarim ga drškom snažno po lubanji. Onesvijestio se.

Već slijedećeg trenutka sabrao sam se i pogledom pretraživao stijene i žbunje, ne bih li otkrio što sumnjivo. Možda je sve to bilo samo trik! Možda njegovi strijelci vrebaju negdje u pozadini!

No, sve je bilo mirno. Nebo je bilo obavijeno svilenim plavetnilom. Sunce je već pripeklo. Polagano sam se počeo opuštati. Nisam mogao vjerovati da je sve bilo tako jednostavno. Povratka u Canyon City biti će prava šala, pomislih.

Pogledam Stevea Teggarda. Činilo se kao da spava, ispružen ispred svojih nogu.

Njegove su mi riječi još uvijek odzvanjale u ušima. Nazvao me Quint... ljubazno, srdačno. Da li tako bezdušni razbojnik dočekuje revolveraša kojega uopće ne poznaje? U meni se nešto uzбудilo, obuzela me sumnja.

Nisam se mogao osloboditi zvuka njegova glasa, kada je izgovorio »Quint«. I, što sam više gledao u nje-

govo lice, neke skrivene strune u meni postajale su nemirnije. Nikada dosad nisam bio tako uzbuđen, osim u Chugwateru kad sam se probudio iza nespjestic. Ovo lice, glas, ime... sve me uzbuđivalo. Bilo je izgovoreno nešto što mi do sada nije bilo poznato. U meni se probudila neka sjena sjećanja. Vidio sam u mašti neku suncem obasjanu cvjetnu dolinu pod plavim nebom, srebrnu prugu neke rijeke i čuo sam kako netko iz velike daljine viče »Quint«.

Najednom se preznojih. Pokušavao sam prepoznati taj glas. Pokušao sam dublje doprijeti do skrivenih vijuga svoga mozga. Uzalud!

Zatim se sve izgubi. Ponovo zaronih u strašnu tamu koju sam u svojoj osamljenosti beskrajno mrzio.

Toliko sam bio utonuo u misli da sam topot kopita začuo tek kada sam između stijena ugledao sjenu nekog jahača. Desnom rukom hitro dohvatih kolt.

Konj se približio. Bio je tako preznojen da mu je pjena dolazila na nozdre. Jurio je po žezi i tako se naglo zaustavio da je prednjim nogama pokleknuo. Sa sedla skoči neka nježna prilika u svijetloj bluzi i uskim trapezicama i potrči prema meni.

Bonny Wayne! Sada je njena bakrenocrvena kosa bila raspuštena i pridržana svijetloplavom vrpcom. Bujna kosa padala je na nježna ramena. Na licu joj se vidjela bojazan.

— Brzo, na konja! Moraš odmah odati!

— Bonny! Privukao sam je k sebi. — Bonny, moja draga!

Privla se na moje grudi, držeći od uzbuđenja. Osjećao sam toplinu gipkog tijela i mislio sam da će mi srce iskočiti od uzbuđenja.

— Bonny, što se dogodilo?

Učinilo mi se kao da se nikada nismo rastali. Osjećao sam opet stari osjećaj privrženosti. Nisam znao zašto je došla ovamo, ali u jedno sam bio siguran: Jack Rigdon je jučer lagao! Nije bila istina da je Bonny bila zasljepljena njegovim dolarima. Još me voli!

Ona bez daha reče:

— Rance McLawrijevi revolveraši dolaze ovamo, Nebraska. Bježi, za ime božje!

— Nisi upućena, Bonny. Ja radim za McLawryja.

— On s tobom igra prljavu igru. Želi te ubiti!

Bio sam zaprepašten. Grčevito me držala, blijeda poput krede.

— Prisluškiivala sam u salunu razgovor između njega i Rigdona. Oni su stari znanci i zajedno rade. Kad te je sinoć pred salunom McLawry obratio pred Rigdomom, bila je to samo igra. McLawry te želi beskrupulozno iskoristiti, Nebraska. Ti mu moraš izručiti Stevea Teggarda, a onda će i tebe ubiti. Njegovi revolveraši samo što nisu stigli!

Osjećao sam kao da me je netko lupio po glavi.

— Bonny, ali to nije moguće... — No, u njenom pogledu vidio sam da govori istinu.

— Mc Lawry je čovjek koji ima u svojoj šaci čitav ovaj kraj. Jackson je prije doista radio za Stevea Teggarda, ali je prešao k McLawryju. Razumiješ li sada? Jackson je bio McLawryjev čovjek!

— Moj bože! — Bio sam omamljen. — Zar je McLawry poslao one ubojice u Chugwater?

— Da! Sve je bila laž i prevara, Nebraska. McLawry je od Jacksona saz-

nao da si izgubio pamćenje i to je bezdušno iskoristilo.

— Hulja! Pokvarena ništarija!

Čitavo tijelo mi se grčilo. Bio sam obuzet beskrajnom mržnjom. Sjetio sam se kako je bio prema meni ljubazan i srdačan. Spasio sam mu život. U mojim očima on je bio čovjek vrijedan toga. Želio sam se boriti s njim rame uz rame. Zajedno smo pili i časkali, a čitavo to vrijeme nisam nijednom naslutio da je on čovjek koji me želi ubiti. Naprosto nevjerovatno kako je bio pokvaren i neiskren! Obuzela me nesavladiva želja da ga odmah ubijem; od trenutka kad sam saznao tu poraznu istinu bez oklijevanja bih ga mogao ustrijeliti!

Ali, zašto sve to? Zašto vlasnik rudnika Rance McLawry, gospodar Canyon Cityja, želi moju smrt?

Između stijena začu se topot kopita Bonny zaviče:

— Eto ih, Nebraska! Brzo, na konja!

— Uzjaši, Bonny! Odmaknem se od ne. Odjaši, a ja ću se već snaći.

Otišao sam iza kolibe i doveo svoga konja. Bonny se već vinula u sedlo, ali nije odjahala. Naši su se pogledi sreli. Ona reče tiho i odlučno:

— Idem s tobom!

— Bonny, ti...

— Ne pokušavaj me odgovarati! Jednom sam te izgubla i više se neću maknuti od tebe.

Topot je već bio sasvim blizu. To dolaze McLawryjevi revolveraši da me nakon obavljenog posla likvidiraju. Unatoč svemu osjećao sam blaženstvo zbog Bonnyinih riječi. Tada pogledam Stevea Teggarda, koji je još ležao u dubol nesvjestici.

Znači, McLawry je zapravo razbojnik u ovome kraju. Kakvu onda ulogu ima Teggard? Sjetio sam se kako me

je srdačno pozdravio. Teggard je u kolibi očekivao nekog revolveraša. Ja sam trebao glumiti tog čovjeka, no tko kaže da ja nisam čovjek kojega je očekivao? Momak od koga je McLawry dobio obavještenja zacijelo je bio Red Jackson; kao što me je Bonny obavijestila, Jackson je prije bio Teggardov čovjek.

Nisam imao mnogo vremena za razmišljanje. Tko god bio Teggard, ne smijem ga ostaviti da padne u ruke McLawryju! Stavio sam ga poprijeko na svoga konja i skočio u sedlo.

— Jedva sam uhvatio uzde, iza stijene su se pojavili McLawryjevi ljudi i bez upozorenja počeli pucati.

Brzo izvučem kolt i doviknem Bonny:

— Djevojko, jaši brzo!

U istom času počnem pucati prema McLawryjevim revolverašima.

Oba napadača s čela naprosto sam zbrisao sa sedla; nestali su pod konjskim kopitama. Slijedeći metak dohvati jednog konja, koji padne i spriječi nadiranje ostalih jahača. Nastala je zbrka, pomiješana s psovkama. Uzvitlali su se oblaci prašine, iz kojih su prema meni fijukali progoniteljevi meci.

Okrenem konja i podbodem ga u slabine. Pri tom ispucam prema progoniteljima sve metke iz kolta. Vika, topot konjskih kopita i praskanje oružja stvorili su paklensku buku. Bonny je bila od mene udaljena nekoliko milja. Pojurili smo preko čistine, pokraj neke kamene kolibe iza koje su bili naslagani trupci i zaklonili se načas iza njih. Kad sam se obazreo, primijetih da su se McLawryjevi jahači ponovo sredili. Od bijesa su vriskali i pucali kao da su poludjeli. Jedan od njih poviče.

— Momci, on ima Teggarda! Moramo ga uhvatiti ili će nam gazda oderati kožu!

Poput krda podivljalih đavola sve su nam se više približavali. Tjerao sam konja uz Bonny. Jahali smo duboko sagnuti. Teggardove ruke i noge klatile su se po zraku u ritmu galopa. Nisam se mogao obazirati na njega. Nadošao sam se da će se uskoro osvijestiti.

Bonny se nije samo elegantno kretala na daskama pozornice nego je bila i dobra jahačica. Jahali smo u cik-caku, kako bismo izbjegli metke. Ispod nas prštali su sitni kamenčići. Bojao sam se da će se naši konji u toj vratomolnoj trci okliznuti, ali ipak smo sretno izbjegli pad. Pred nama se prostirao strmi pješčani obronak, koji je vodio u neku dolinu obraslu guštikom. Jedva samo se spustili niz obronak, svaki je korak bio opasan. Koso iznad nas na gornjoj strani strmog obronka, opet su se pojavili progonitelji. Ispalili su na nas kišu metaka.

Konj mi je bio pogođen. Bio sam uzet od straha, ali životinja je trčala dalje, sve do drugog obronka. I tamo je tlo bilo pjeskovito i nesigurno, ali posvuda su stršale stijene koje su obećavale zaklon. U trku sam košt ponovo napunio mecima. Progonitelji su se približavali ali su suviše bili zaokupljeni svojim konjima, koji su se klizali po neravnu terenu, da bi mogli sigurno gađati.

Pucao sam nasumce. Jedan je konj pogođen i zbacio je jahača. Zatim sam ustanovio da moj konj jaše sve polaganije. Ugledao sam i krvavi trag na pijesku, koji je ostajao iza njega. Ljuto sam zaškripio zubima.

Bonny je sada bila daleko ispred mene i tjerala je svoga konja između stijena uz obronak. Upravo sam stigao

do podnožja obronka, kad je moj konj dašćući stao.

Skočio sam i povukao za sobom još uvijek onesviještenog Teggarda.

Konj je zahroptao i pao. Nisam ga mogao tek tako ostaviti! Uperio sam mu iza uha cijev svoga kolta, ali nisam mogao odmah opaliti. Toliko smo milja zajedno projahali! No, nisam imao izbora. Ipak sam opalio i brzo odskočio. Konj se odmah smirio.

Sve bliže i bliže čuo se topot progoniteljevih konja. Skočio sam prema Teggardu i uhvatio ga ispod pazuha.

— Teggarde! Osvijesti se, čovče! Moramo bježati! — Ali, on je mlitavo i dalje ležao na mojim rukama.

Razbojnici su bez prestanka pucali, a ja nisam imao vremena da im odgovorim.

— Teggarde! — ponovo sam zavikao. — Osvijesti se!

Sve je bilo uzalud. Naprtio sam ga na leđa i, stenjući pod teškim teretom, počeo se uspinjati uz obronak.

— Njegov konj! Tu leži njegov konj! — čulo se iz doline kako netko pobjedonosno viče. — Sada ga imamo!

Neki drugi glas odgovori:

— Pogledajte gore! Tamo je i iza sebe vuče Teggarda!

Pod tučom metaka prštali su pijesak i šljunak. Obuzelo me očajanje. Bez konja i uz težak teret onesviještenog nisam imao mnogo izgleda da izbjegnem tu nemilosrdnu hajku razbojnika. Ali, nastojao sam ostati u zaklonu stijene. Ako me uhvate, borit ću se do posljednjeg daha!

Prešli su dolinu i potjerali konje uz obronak.

Najednom iznad mene opali puška, a odozdo se začuje prodoran krik. Kad sam oprezno podigao glavu, vidio sam kako se niz obronak kotrlja jedan od

razbojnika zajedno s konjem. Odmah zatim začuju se i dalji pucnji, koji prisile razbojnice da se zaklone iza stijene. Pogledao sam naviše. Gore, na grebenu, zastala je Bonny, poput kipa nekog konjanika a u rukama je držala svoju kratkocijevnu pušku. Iz cijevi bljeskao se metak za metkom.

Razbojnici su bijesno počeli pucati, nimalo ne prezajući što je pred njima žena. McLawry je doista sakupio oko sebe najsurovije revolveraše. U meni je sve više rasla mržnja na tog nitkova.

Bonny je i dalje nepomično stajala na grebenu i pucala. Oko nje praskali su meci i svaki od njih mogao je pogoditi. Iz sveg sam grla zavikao:

— Bonny, skloni se! Nebesa, idi u zaklon!

Odgovorila je glasom u kojem se osjećao očaj.

— Dođi k meni! Neću te ostaviti na cjedilu.

Odlučila je da mi pomogne i po cijenu vlastita života!

Teško dišući vukao sam Teggarda. Košulja mi je bila sva slijepljena od znoja, a čizme su neprekidno klizile po neravnom kamenjaru. Bilo je to mukotrpno i polagano uspinjanje. Stalno su me pratili meci progonitelja. Jasno sam vidio kako je jedan metak okrznuo Bonny kosu koja je lepršala na vjetru.

Jedva sam svladao strah koji me zbog nje obuzimao. Sve bih mogao podnijeti osim da ona postane žrtvom tih krvožednih vukova.

Povikao sam prema razbojnicima:

— Ostavite ženu na miru, ja ću vam se predati! Prestanite pucati na nju!

Uopće me nisu slušali, uvjereni da će me uhvatiti. Posrtao sam i žurio prema obronku, vukući Teggarda i

povremeno pucajući prema progoniteljima koji su se sve više približavali.

Gore, na grebenu konj najednom poklekne. Začuh Bonnyin prodorni vrisak, a onda je nestala iz vidokruga.

Očajno sam iščekivao da će se ponovo pojaviti i da ću čuti pucanj iz njene puške. Ali, ništa se nije dogodilo.

— Bonny! — povikah sav u strahu. — Bonny!

Odozdo se začu zloradi smijeh razbojnika. Neki grubi glas zaviče:

— Ne brini, začas će sve i za tebe biti gotovo, prokletniče!

— Propalice! Dodite samo, moj kolt čeka!

Pogledom sam još uvijek tražio Bonny. Uzalud! Nisam više pucao, kako bih posljednje metke sačuvao za okršaj s McLawryjevim revolverašima. Neometani, razbojnici su tjerali konje dalje uz obronak.

Ne znam kako sam dospio na vrh. Bio sam potpuno iscrpljen i mokr od znoja. Teggard se prvi puta malo pomakne. Osovih ga na noge.

— Pazi, čovječe! McLawryjevi krvooločni psi su nam za petama!

Omamljeno me gledao.

— Quinte, što se dogodilo?

— Nemamo vremena za razgovor! Moramo se boriti za život!

Gotovo istog trenutka ugledah Bonnyinog konja. Ona je ležala nekoliko koraka dalje i nije se micala. Ostavih Teggarda i potrčah prema njoj. Razbojnici su se poput velikih sjena pojavili na obronku između stijena. Revolveri su zabljesnuli. Teggard shvati situaciju i prinese ruku revolveru, ali bio je još suviše omamljen da bi mogao uspravno stajati. Padne na koljena, pijesak pod njim popusti i on se otkotrlja ravno prema razbojnicima.

— Quinte! — promuklo zaviče.

Zastao sam načas, oklijevajući između njega i voljene žene, a onda hici odjeknu. U desnoj nozi osjetim ostru bol. Padoh i moj metak ode u nebesko plavetnilo. Okrenem se i otkotrljam niz obronak. Duboko dolje prostirala se mala udubina pokrivena travom i kamenjem. Tko padne na to kamenje mora se razmrskati.

Stražno sam se prestrašio. Ispustio sam kolt i rukama se hvatao za pijesak, ali pad je bio neizbježan. U slijedećem sam se trenutku kotrljao dalje.

U jednom dahu sjetio sam se Bonny, a zatim nisam mogao mi na što više misliti. Još se samo nejasno sjećam udarca od pada. Nestalo mi je zraka i najednom mi se zacrnilo pred očima.

X

Činilo mi se nevjerojatnim da sam još živ. Otvorio sam oči i nad sobom ugledao stijenu. Sve je naokolo bilo tiho. Sunce je već zašlo. McLawryjevih razbojnika nije više bilo na vidiku. Za to je postojalo samo jedno objašnjenje: vjerovali su da sam mrtav!

Otkotrljao sam se i odmah osjetio strašnu bol. Opipao sam glavu. U njoj je sve bučalo. Na rukama mi je bila slijepljena krv. Ovdje tik uz pondožje strmog obronka, ležao je usred travom obrasle površine nekoliko kamena. Vjerojatno mogu toj okolnosti zahvaliti da sam taj pad preživio. Pogledao sam prema svojoj desnoj nozi, gdje me je bio zahvatio metak. Nisam bio ozlijeđen. Olovo je samo rastrgalo kožnatu saru čizme. Udarac je očito, bio prilično snažan kad sam izgubio ravnotežu.

Sjetio sam se Bonny i Teggarda i odmah zaboravio na bol. Bio sam zabrinut. Stisnuo sam zube i pokušao ustati, ali bio je to prevelik napor. Pao sam natrag i ponovo se onesvijestio.

Kad sam se po drugi puta osvijestio, osjećao sam se bolje. Bol više nije bila tako jaka i kada sam se uspravio bio sam svježiji. Tada zamijetih da više nisam sam.

Oko mene stajali su nepoznati muškarci, snažni momci u jahaćim odijelima i teško naoružani. Hladno i neprijateljski su me promatrali. Ruke su im počivale na drškama revolvera. Iza njih stajalo je koš nekoliko momaka, koji su čuvali rutave brdske konje.

Ni jednog od njih nisam poznavao. Da li pripadaju McLawryjevoj bandi? Njihovi pogledi nisu ništa dobro obećavali. Moj je prvi pokret bio da dohvatim kolt. Ali, oružja nije bilo!

Polagano mi se stane približavati neki kozičavi momak.

— Imaš smolu! — Govorio je teksaškim narječjem. — Nisi nam mogao jednostavnije dopasti šaka! Na žalost, stigli smo prekasno da bismo spriječili tvoje ljude da odvuču Teggarda i onu crvenokosu. Ali ti ćeš zbog toga platiti.

— Vi ste Teggardova družina?

— Ne pravi se lud! To znaš točno!

— Slušajte — promucah. — Vi ste na pogrešnom putu. Ja nisam...

— Ne zamaraj se, kojote! Nas nećeš prevariti!

Kozičavi mahne dvojici muškaraca. Oni priđu, i grubim me šakama usprave. Bio sam toliko slab da se nisam odupirao, koljena su mi bila mekana poput vate.

— Do vraga, i sam sam prevaren od McLawryija. On je moj neprijatelj....

— Zar nas smatraš toliko glupima, hej? — ljutito me prekine Teksašanin. — Jučer si mu spasio život, baš kad smo ga lijepo priklještili, a danas ga nazivaš neprijateljem. Mogao si nešto bolje izmisliti! Momci, stavite ga na konja! Odvest ćemo ga do stare bukve kod indijanskih stijena!

Uhvate me ispod pazuha i osove na noge.

Ostali su se polako približavali svojim konjima. Povićem prema kozličavom Teksašaninu:

— Što namjeravate sa mnom?

— A što ti očekuješ, hej? Zao mi je, ali nema milosti. McLawry niti itko iz njegove družine ne zaslužuje milost! Ne možemo računati na pomoć šerifa. Zakon je u našim rukama, a mi nećemo prezati da ga upotrijebimo prema momcima tvoje vrste! Ti ćeš, razbojniče, visjeti!

— Ja ne pripadam McLwryjevoj bandi! — U želucu osjetih grčeve.

— Strah, što? Kada ste napali našeg gazdu malo ste drugačije mislili, zar ne? Samo nemoj jadicovati! To ti neće ništa pomoći! Hajde, na konja! Krećemo!

Bacili su me u sedlo. Konj je nervozno cupkao pod mojim teretom. Jedan od njih uhvati uzde. Sada je već čitava družina bila u sedlima. Ponovo sam pokušao objasniti što se stvarno dogodilo. Tada sam osjetio da mi je u leđa uperena cijev puške.

— Drži jezik za zubima, inače ćeš se odmah naći u paklu!

Teksašanin, očito vođa, pošao je na čelo. Na njegov se povik kolona pokrenula. Nalazio sam se u sredini. Konji su dublje ulazili u divljinu punu stijena. Svaki korak konja prouzrokovao mi je bol u čitavom tijelu. Ali moje omamljenosti je nestalo. Vratila mi se

stara snaga. Blizina smrti sasvim me je osvijestila. Grozničavo sam tražio neki izlaz. Neprekidno sam promatrao surova lica jahača koji su jahali s moje strane. Nisam vidio izlaza iz te situacije. Okružili su me poput živog zida, a jedan je vodio moga konja. Doduše, mogao sam pokušati šakama i tako započeti prodor, ali time ne bih dobio ništa osim nekoliko metaka u leđa.

Ovi su se ljudi osjećali tako ugroženim od McLawryja da nisu imali milosti za njegove ljude. Pitao sam se da li je ovo bio samo krvavi obračun između dvije bande. Ponovo sam se sjetio Teggarda. Bio sam siguran da taj čovjek nije bio razbojnik.

Nije prošlo niti četrvt sata kada smo stigli do ogromne bukve kod indijanskih stijena. Kroz krošnje se nazirala vatra. Nekoliko ljudi, koji su bez sumnje također pripadali Teggardovoj družini, približi nam se.

Među njima se nalazio moj stari znanac.

Sir Gordon Bellingham!

Ovog puta bio je odjeven u odijelo u kojem sam ga već vidio, a na glavi mu je bio smiješni okrugli šešir. Činilo se ipak da se u ovom odijelu osjeća ugodnije nego u kaubojskom. Bio je sav prašan i utučen. Tek sam kasnije otkrio da su mu ruke svezane na leđima. Kad me je prepoznao, njegovo se lice razvedrilo. Htio mi je poći u susret, ali ga jedan snažan momak zadržao.

Kozličavi ih kratko upita:

— Tko je taj?

— Pronašli smo ga kod Whitestone Creeka. Kaže da je bogati Englez koji se želi nastaniti na Zapadu.

— Laže! Cini mi se da poznaje ovog razbojnika! Poznaješ li doista tog čovjeka? — obrati se Gordonu.

On odmah potvrdi.

— Naravno, poštovani gospodin Nebraska i ja smo stari znanci. Sve ovo mora da je velika zabuna. Ja nisam ovdje da špijuniram za nekog McLawryja, kao što ovi ljudi misle. Ja ne pripadam...

— Gospodin Nebraska! — Kozičevi se posprdno nasmiješi i stane oponašati sir Gordona. — Čovječe, time si sam sebi izrekao smrtnu osudu! Momci, pripremite još jedno uže!

Jedno je već visjelo s debele bukovne grane, s otvorenom omčom. Bilo je namijenjeno meni.

Sir Gordon zakriješti:

— Ali to je... — Uzmanjkale su mu riječi.

Mrzovoljno ga nadopunim:

— To su povremeni surovi običaji u inače tako divnoj zemlji, sir Gordone. Da li sada ipak malo čeznete za svojom dobrom, starom Engleskom?

Sir Gordon problijedi. Pogleda me širom otvorenih očiju, izbezumljen od straha.

— Vi se još šalite, gospodine Nebraska! Zaboga, pa ovi ljudi misle ozbiljno! A ja sam samo želio upoznati ovu zemlju. Ovdje ima tako mnogo bogatih zlatnih rudnika. Htio sam...

— Umukni! — zaviče jedan od momaka i Englez ušutl.

Za njega su to bili nepoznati običaji i on ih nije mogao shvatiti. Bilo mi ga je žao. Htio sam još nešto reći, kako bih mu donekle pomogao, ali uto je moj konj doveden pod krošnju bukve.

Teggardovi su momci sjahali i stali oko drveta u krug. Samo su kozičavi Teksašanin i momak koji je vodio moga konja ostali kraj mene. Od onog

dana kada sam bio napadnut u Chugwateru često sam gledao smrti u oči, ali nikada mi se umiranje nije učinilo tako besmislenim kao ovog časa!

Sada sam znao tko je moj smrtni neprijatelj! Sada sam znao kojoj strani pripadam! Ali, bilo je prekasno! Upravo ljudi koji bi morali biti moji saveznici, poslat će me na put bez povratka!

Blag, topao vjetrić popuhivao je guštikom s obraslih obronaka, a pred mojim se licem u ritmu vjetera njihala omča.

Teksašanin reče glasno:

— Ovaj je čovjek jedan od grabežljivih McLawryjevih zvjeri. Oni su uhvatili našeg gazdu. Možete pretpostaviti što će mu se dogoditi! Ovaj je momak njihov suučesnik. Mislim da za njega postoji samo jedna osuda: konopac!

Čulo se muklo odobravanje.

Teksašanin me mračno pogleda.

— Posljednja želja, Nebraska?

— Vi to ne smijete učiniti! — začuh kako sir Gordon negoduje. — Ovaj je čovjek...

Nečiji ga šamar ušutka.

— Dakle, govori! — nastavi Teksašanin.

— Cigareta! — rekoš promuklo. — To je sve.

Teksašanin mirno klimne glavom, izvadi iz džepa potreban pribor i spretnim prstima počne savijati cigaretu. Pruži mi je. Sagnem se da mi pripali, a on povuče šibicu i prinese mi vatru.

Nemam više što izgubiti! Nitko od ovih ljudi nije ni pomišljao da bih u tako beznadnom položaju mogao još nešto poduzeti! A ja se naprosto bacih sa šedla na kozičavog Teksašanina.

Šibica me opeče po licu. Teksašanin je kleo, jer sam ga zgnječio ispod sebe. Htio se odmah gipko otkotrljati i

pokušao se uhvatiti za držak revol-
vera. Istovremeno se začuo njegov bi-
jesni krik. Muškarci pritrče.

Bio sam brži od kozičavog. Izvukao
sam mu revolver i prislonio mu hlad-
nu cijev u zatiljak.

— Natrag, ili ću ga ubiti!

— Ne slušajte ga! — neustrašivo je
ispod mene dahtao Teksašanin. — Ne
obazirite se na mene! Ubijte ga! To
dugujete Steveu!

Nekoliko je ljudi oklijevalo. Nekoli-
cina je, pak, opalila u zrak. U mojoj
glavi nešto prepukne poput staklene
čaše.

— Budale! — povikah istovremeno
bijesno i očajno. — Zar želite ubiti bra-
ta svoga gazde? Ja sam Quint Teg-
gard!

Nitko se ni ne pomakne. Svi su se
ukočili. Tek kada sam to izgovorio
postao sam svjestan značenja. Nije to
bio »blef«! Rekao sam istinu!

Najednom se preda mnom otvorila
moja prošlost poput otvorene knjige.

XI

Još ni danas ne znam kakvoj igri
prirode mogu zahvaliti da sam se
upravo u tom trenutku sjetio prošlo-
sti. Možda je to u meni tinjalo već od
onog časa kad je preda mnom ležao
onesviješteni Steve. Možda je tome pri-
donijela i ta užasna blizina smrti. U
meni je rasla napetost i sasvim sam
se koncentrirao na svoj spas. Možda
je to bilo čak i u vezi s mojim padom
sa stijene, što je ponovo potreslo moju
glavu. Tada nisam o tome razmišljao.
Prepreka koja je zadržavala moju pro-
šlost, sada je odstranjena. Samo je to
bilo važno!

Ja sam brat Stevea Teggarda —
Quint!

Njegovo me pismo, u kojem me mo-
lio za pomoć, zateklo u Arpahoe City-
ju u Nebraski. Odmah sam krenuo na
put. Točno je odredio dan i mjesto sus-
reta, samo što ja to nisam više znao.
A McLawry, Steveov zakleti neprija-
telj, to je bezobzirno iskoristio!

Nekada su McLawry i Steve bili or-
taci; to mi je brat pisao. Mogao sam
dobro zamisliti kako McLawry umije
dobro glumiti poštenog i iskrenog po-
slovnog ortaka. Zajedno su se upustili
u podizanje rudnika u okolici Canyon
Cityja. Steve je u taj posao uložio svu
svoju uštedevinu. Kad su postigli cilj,
pala je krinka s McLawryjeva lica.
Sakupio je oko sebe opasnu bandu
revolveraša, a Steve je jedva izbjegao
sigurnu smrt i pobjegao u brda.
McLawry je od samog početka odlučio
da će sam izigravati velikog gazdu, ali
Steve nije popuštao. Okupio je oko
sebe vjerne prijatelje iz Canyon City-
ja, a kasnije su mu se pridružili i dru-
gi iz okolice. S brda je vodio ogorčenu
borbu protiv McLawryja, odlučan da
ponovo vrati svoje pravo.

Ja sam bio njegov posljednji adut.
Ali, McLawry je za to saznao od izda-
jice Jacksona; što mi je tek sada post-
alo jasno. Njegove su me ubojice napa-
li u Chugwateru, a Jackson je sa so-
bom uzeo jednu staru potjernicu s
mojom slikom.

Potjernicu za Lukeom Hallom! To
je ime izgubilo za mene svako znače-
nje. Neko sam vrijeme bio pomoćnik
okružnog suca u Omahi i tada stekao
spretnost u rukovanju oružjem. Neka
banda ubojica i pljačkaša ugrožavala
je Nebrasku. Pridružio sam se toj
družbi kako bih je iznutra minirao.
Zato sam glumio Lukea Halla i sudac

u Omahi u tu je svrhu izdao nekoliko pravovaljanih potjernica.

Sve je bilo razjašnjeno! Zastor se podigao! Revolveri koji su me okruživali, oklijevajući se spuste. Ustanem.

Kozičavi se okrene na leđa i počne me nepovjerljivo promatrati stisnutih očiju:

— Quint Teggard? Tko nam jamči da to nije prokleta laž? Momci, oprez! Ne vjerujte mu! On je namazan svim mastima!

Nije se bojao kolta koji mu je još uvijek bio uperen u glavu. Ostali su oklijevali. Sjetio sam se Bonny i Stevea, koji su u McLawryjevim rukama. Ako se mome bratu nešto dogodi, ja ću snositi dio krivice! Da nije bilo mene, on nikada ne bi pao u ruke tom razbojniku! Ta me misao progonila. Sada je svaka minuta bila dragocjena. Odlučio sam sve staviti na jednu kartu. Teksašaninu dobacim kolt. On spretno uhvati oružje, a u njegovim sam očima vidio čuđenje.

Bio sam ponovo u njihovoj vlasti. Rekoh mirno, koliko je to bilo moguće:

— Zar bi to učinio netko od McLawryjevih revolveraša?

Teksašanin ustane. Oklijevao je. Oružje mi uperi u prsa. Ljudi koji su naokolo stajali mrmljali su i došaptavali se. Sve je visjelo o niti konca.

Teksašanin mi se približi i uperi u mene kolt.

— Gazda je mnogo pričao o svome bratu. Quint mu je jednom, još kao dijete, spasio život, kad je Steve pao u jezero. Što znaš o tome?

— Nije to bilo jezero nego Platte River. — Nasmijao sam se. — A bilo je točno obrnuto. Steve je mene izvukao iz rijeke kada me je zbacio neki podiv-

ljali konj. Njemu je tada bilo osam godina, meni dvije više.

— Točno se slažem — reče i skloni kolt. — Teggarde, strašno mi je žao kada pomislim što vam se moglo dogoditi. Zašto to niste ranije rekli?

— Jer ni sam nisam to prije znao.

Gledao me s nevjericom. Ukratko sam mu ispričao kako je do toga došlo. Također sam mu rekao kako sam udario vlastitog brata da ga izručim McLawryju. Zatim nastavih:

— Ljudi, moramo odmah krenuti! Moramo osloboditi Stevea! Mogu li dobiti oružje i dobrog konja?

— Naravno — promrmlja Teksašanin. — Ali sve to više neće koristiti! — Izbjegne moj pogled. — MacLawry se zakleo da će ubiti vašega brata. Nećemo ga zateći živoga!

— Čovječe! Uхватim ga za okovratnik. — Moramo bar pokušati! — Gотовo sam poludio zbog brige za Stevea. Teksašanin me odgurne.

— Nemojte misliti da se Steve ne može na nas osloniti, Quinte! No, oni su ga sigurno odveli u grad. Ako već nije mrtav, to će biti uskoro, kada ga zgrabe McLawry i njegovi krvoločni psi!

Stisnuh šake. U pravu je. Grozničavo sam razmišljao.

— Bojim se — nastavio je momak — da nam preostaje samo osveta.

Tu misao nisam mogao podnijeti. Steve je toliko očekivao moj dolazak i upravo sam ja morao zapečatiti njegovu sudbinu!

— Kada vi napadnete McLawryija, ja moram već biti u gradu i osloboditi Stevea. To je jedina mogućnost.

Kozičavi se počeo po bradi.

— Kako to mislite izvesti? I vi ste na McLawryjevoj listi. U Canyon City-

ju vas poznaju. Nećete učiniti ni koraka.

— Kao živ ne, ali možda kao mrtvac.

Vidio sam na njemu da sumnja u moj zdrav razum. Vrijeme je prolazilo! Pođem prema Sir Gordonu Bellinghamu i naredim:

— Odvežite ga!

Ljudi poslušaju. Englez je masirao zapešća i duboko uzdahnuo.

— Hvala, gospodine Nebraska... ah, htio sam reći gospodine Teggard! Šta se sve može u ovoj zemlji doživjeti! Još mi u glavi buči. Veliki bože, jednog ću dana sjesti i sve to opisati. Proslavit ću Zapad! Da, ja ću...

Grubo ga prekinem.

— Da li ste sve ovo razumjeli?

— Jesam, gospodine Nebraska... oprostite, gospodine Teggardu! U toj ćete knjizi i vi...

— Potrebna mi je vaša pomoć.

Začudeno me pogleda, ali tada se njegovo lice razvedri.

— Dolista? To me raduje, gospodine Teggarde, ako vam mogu biti od koristi. Vaš sam dužnik još iz Chugwatera; dobro se toga sjećam.

— Nemojte to učiniti iz zahvalnosti! — ozbiljno rekoh. — To će biti opasno i neću vam zamjeriti ako odbijete.

— Što smjerate? — zapita me na svoj uobičajeni uglađeni način.

— Odvesti ćete me u Canyon City... kao mrtvaca!

— Nebesa, gospodine Nebraska, ne zbijajte takve neslane šale! — Sir Gordon je hvatao zrak.

— Vas nitko u Canyon Cityju ne poznaje — dalje sam obrazložio svoj plan — a to je vrlo važno. Od ovih ljudi ne može to nitko izvesti. McLawry i njegovi razbojnici poznaju ih i suviše dobro. Vi ste me našli ovdje u brdi-

ma, sir Gordone, mrtvog. Razumijete li? Stavili ste me na rezervnog konja i doveli u grad. To je igra na život i smrt, ali to je jedini način da prodrem u McLawryjevu utvrdu. Čim stignemo u Canyon City, vi možete na najbrži način nestati.

Sada je shvatio. Naizmjenično je mijenjao boje. Teksasjanin mi stavi ruku na rame.

— Ta to je gotovo samoubojstvo za vas, Quinte!

— Zar vi to ne biste učinili za svoga brata?

On šutke klimne.

Pogledam Engleza.

— Hoćete li riskirati?

— Zašto ne? Ako već namjeravam napisati knjigu o Zapadu, zašto i sam ne bih odigrao neku zgodnu ulogu? Gospodine Nebraska-Teggarde, možete se pouzdati u Sir Gordona Bellinghama!

— Stigli smo! — objavi nekoliko sati kasnije sir Gordon. Zaškiljio sam i ugledao prve kuće Canyon Cityja. Pred nama je bila glavna ulica okupana žutim svjetlom poslijepodnevnog sunca. Grad je bio pust i prazan, kao da nema žive duše.

Možda je Steve odavno mrtav! Možda je sve bilo uzaludno! Ali natrag nisam mogao! Kozičavi Teksasjanin, koji se zvao Ted Riley, dao nam je četvrt sata prednosti. Tada će sići s brda s čitavom družinom i napasti McLawryjev grad.

Mitavo sam ležao potrbuške preko sedla. Ruke i noge klatile su mi se po ritmu konjskog kasa. Nastojao sam djelovati poput pravog mrtvaca.

Šapnuh Englezu:

— Nemojte se zaustavljati! Kad uđemo u grad, vi nestanite. Ne morate ništa riskirati.

Ponovo sam zatvorio oči. Englez je mirno tjerao konje glavnom ulicom. Činilo se da nije ni najmanje zabrinut. Razmišljao sam gdje bi se mogao nalaziti Steve, ako je još živ. U McLawryjevoj kući? Ili u salunu? Od Bonny sam saznao da Rigdon i McLawry zajedno surađuju.

Bonny! Ona se za mene borila oružjem u ruci. Kad sam od Steveovih ljudi saznao da je odvučena zajedno s njim, osjetio sam olakšanje. Znači, živa je. Ali, sada, sam dobro poznavao Rigdona i McLawryja. Što li će samo učiniti sa ženom koja se opredijelila za njihova smrtnog neprijatelja?

Na nogostupu se začuo bat čizama. Neki promukli glas poviče.

— Hej, pogledajte ovo strašilo! Što li nam to ovaj momak nosi? Hej, stani! Želim malo s tobom porazgovarati, prijatelju!... Hej, prokletstvo, sjediš li na ušima, ti staro strašilo za ptice?

Začu se hitac. Metak se zabije u pijesak pod noge konja. Konji prestrašeno zaržu. Sir Gordon stane.

— Mislite mene, gospodine? — Bio je to opet njegov uglađeni način govora, na koji sam već navikao.

Odjekne meketavi smijeh.

— Da, tebe! Momci, pridite, to se ne vidi svakog dana! Nebesa, čovječe, odakle su tebe pustili? Koraci su škripali po pijesku. Nisam se usudio otvoriti oči. Napeo sam mišiće i opipao revolver koji sam sakrio ispod kaputa; bio je hladan i težak. Čovjek koji se smijao mora da je jedan od McLawryjevih revolveraša.

— Ovaj šešir! Pa ovo predivno odijelo, a još k tome i ove bijele gamaše! Momci, da li vam je nešto poznato o maskeradi koja će se održati u ovom gradu? Hej, mister, možda nam možeš

reći gdje se možemo tako divno obući? — Meketavi smijeh odjekivao je pustom ulicom.

Neki drugi glas reče:

— Čovječe, zar to nije onaj momak Nebraska, navodno brat Stevea Teggarda?

Smijeh utihne. Bat čizama se približi. Osjećao sam kako me obliva hladan znoj.

— Gdje si ga našao?

— Vjerojatno se survao sa stijene, siromah! — reče žalosno sir Gordon. — Našao sam ga u brdima. Naravno, nisam ga mogao ostaviti. Pomislio sam...

— Zadrži to za sebe, stari! — grubo ga prekine momak.

Neka me ruka zgrabi za kosu i podigne moju glavu.

Sve je ovisilo o tome da se na mom licu ne pomakne ni jedan mišić. Rijetko sam kada bio bliže smrti. Koso ležeći preko sedla, bit će mi nemoguće na vrijeme izvaditi revolver.

— Zaista, to je on! Gotov je!

— Odvest ću ga na groblje! — mirno reče sir Gordon, što me iznenadi. — Oslobodite mi put!

— Olakšat ćemo ti posao, prijatelju. Samo ga prepusti nama! Grob na groblju predobar je za tu skitnicu!

— Svaki čovjek ima pravo da ...

— I ti ćeš odmah imati pravo na komadić vrućeg olova! Hajde, luda vrano, odlazi!

— Gospodine, ne dozvoljavam da sa mnom tako razgovarate!

Nadao sam se da će Englez iskoristiti priliku i nestati, kao što sam mu i savjetovao, ali on se nije ni pomakao.

Neka me ruka zbaci s konja. Muklo sam pao na zemlju.

Iznad sebe začuo sam podrugljiv glas:

— Zar nisi shvatio? Mi ćemo se za njega pobrinuti. Zašto si još ovdje, komedijasu?

— To je ipak suviše, gospodine! — Sir Gordon je bio bijesan. — Odmah se ispričajte!

Čuo sam kako je sišao s konja i krenuo prema razbojniku. Više nisam smio čekati. Ustanem i izvučem ispod kaputa revolver.

— I ja ću se još malo s vama poligrati, momci!

Ostali su kao gromom ošnuti! Tri muškarca gledala su u mene kao u sablast. Čim su se malo sredili, zgrabili su revolvare. Sjetio sam se Bonny i Stevea i počeo pucati.

Momci su gotovo poskočili. Jednog sam pogodio u rame, drugog u nogu, trećeg u bok. Oni nisu opalili nijedan metak. Psujući i jaučući, valjali su se na zemlji.

— Nebesa! Gospodine Nebraska, vi ste pravi vulkan koji riga vatru!

Već sam se okrenuo. Nalazili smo se točno pred salunom. Neki je čovjek napola zakoračio na trijem. Jack Rigdon, nekadašnji kockar! Kad me je ugledao problijedio je poput kreča. Uperio je u mene revolver, no ja sam mu ga metkom izbio iz ruke.

Izbezumljen od straha okrene se i počne bježati. S dva skoka sustigao sam ga i zgrabio, pa počeo vući stubama. Kolt sam mu prislonio u leđa.

— Gdje je Steve?

— Ne znam! Prokletstvo, nestani, pasji sine, prije no što ti McLawry sklene sklap! Poludio si kad si se usudio vratiti u grad...

— Gdje je Steve? — divlje ponovim.

— Govori, Rigdone! Zar možda misliš da imam razloga da te poštedit? Samo se prisjeti kako si jučer na mene nahuškao svoje razbijače?

— Ovdje je unutra, u salunu! — Teko je hvatao zrak. — Unutra je, s McLawryjem. Ako uđeš, bit ćeš mrtav!

— To ćemo tek vidjeti! — rešao sam ljutito i gurao sam ga pred sobom prema pokretnim vratima.

— Ne! — stenjao je. — Ostavi me na miru! Mene se sve to ništa ne tiče! Ja...

Pokretna se vrata otvore. Uđem u salun. Na stolici pred tezgom bio je svezan moj brat. Pokraj njega stajao je Rance McLawry. Kada sam ga pogledao, osjećao sam kako u meni raste mržnja. McLawry je u ruci držao kolt. Bio je upozoren mojim pucnjima s ulice. Osim njega u prostoriji su bila još tri revolveraša. Ruke su im bile na revolverima, njuškali su poput vukova i čekali na McLawryjev znak.

— McLawry, vaša je igra završena! — oštro povičem. — Nije vam uspjelo da me uklonite, a to će vam slomiti vrat. Oslobodite Stevea!

Na Steveovom licu vidjeli su se tragovi udaraca. McLawry mu nije namijenio brzu smrt. To je bila moja šansa.

— Naprijed! — zapovjedim Rigdonu, koji mi je još uvijek služio kao štit.

— Ni ne pomišljam na to! — divlje zareža McLawry.

— Tada će Rigdon umrijeti! Njegov život za Steveov!

— McLawry! — očajnički je dahtao Rigdon. — On misli ozbiljno! On je lud, ubit će me ako ne...

Iza mene uđe Sir Gordon Bellingham.

— Čovječe — povičem — maknite se! Vi ste svoje učinili!

— Ja sam slobodan čovjek, gospodine Teggard! Nitko mi ne može zabra-

niti da uđem u salun. — Približavao se između stolova.

Nije mi više preostalo vremena da upozoravam.

— Raskomadajte ga, momci! — zaviče Rance McLawry i podigne kolt. Nije ni pomislio na to da poštedi Rigdona.

Gurao sam ispred sebe kockara, no McLawry opali. Rigdon prodorno zaviče, padne preko stolice i muklo se sruši na pod.

— McLawry, ti prokleti nitkove ...

Bacim se na koljena i McLawryjev slijedeći metal promaši. Opalim. McLawry se podigne na prste i ukočeno padne.

Čovek koji se toliko trudio da me ubijen bio je mrtav.

Revolveraši izvuku koltove. Promuklo zavičem:

— Steve, na zemlju!

U hipu se bacio na zemlju, zajedno sa stolicom. Kotrljao sam se po podu. Meci su pokraj mene izbacivali iverje s dasaka.

Opalim. Jedan je razbojnik bio pogođen, bacio se na koljena i ostao zgrbljen u tom položaju. Druga dvojica su i dalje pucala. Zaklonio sam se iza jednog potpornog stupa.

Najednom ih taj čudnovati Englez zgrabi odostrag za ovratnike i udari glave tako da je sve prštalo. Njihovi su meci promašili. Ustao sam i uputio se prema Steveu.

Sir Gordon udari jednog revolveraša tako snažno u bradu da je čovjek ostao kao pogođen gromom. Drugi je ljutito povukao kolt prema Englezovoj glavi. Gordon je stajao kao okamenjen, lijevom je rukom odbio napadača i ponovo udario desnicom. Pogodio ga je isto tako prekrasno kao i prvoga.

Oba su razbojnika nepomično ležala pod njegovim nogama, a on je ushićeno promatrao svoje šake. Rekoh promuklo:

— Nebesa, vi ste zaista na pravom putu da postanete pravi zapadnjak! Sir Gordone, neću više nikada reći da ova zemlja nije za vas!

— Vjerujem — promrmljao je mašući glavom. Po prvi put je govorio kao i svi ostali ljudi. — Ali, sada sam zaista zaslužio jedno piće! — Naprosto zgrabi prvu bocu s tezge i prinese je ustima.

Oslobodio sam brata.

— Quinte, što je ..

— Sada nije vrijeme za objašnjenja, Steve! McLawryjeva banda samo što nije stigla! Gdje je Bonny Wayne!

— Gore! Zaključana u jednoj od soba!

S ulice se čula paklena galama. Glasovi su bili isprepleteni. Konjska su kopita bubnjala, a zatim su zapljusnuli prvi meci. Steve i ja otrčali smo prema vratima. Ugledali smo Reda Ryleya s čitavom Steveovom družinom. Malo prije su stigli u grad. McLawryjeva banda ogorčeno se borila i davala otpor, zaklanjajući se među kućama.

Steve reče: — Kada čuju da je njihov gazda mrtav, neće se više imati za što boriti! Ja ću to preuzeti na sebe. U međuvremenu se pobrini, brate, za gospođicu Wayne!

Pojurio sam stubama i oslobodio Bonny. Kad smo nakon kratkog vremena sišli u salun, buka je utihnula. Steve je ušao, sjajući od sreće. Više nije imao suparnika!

Njegovi drugovi sjašu ispred saluna. Razbojnici su nestali iz Canyon Cityja što je moguće brže i zauvijek. Zajedno s njima otišao je i Jack Rigdon, koji je bio samo ranjen. Sada mi je

bio ravnodušan. Imao sam Bonny, a brat mi je živ. Više ništa nisam mogao poželjeti.

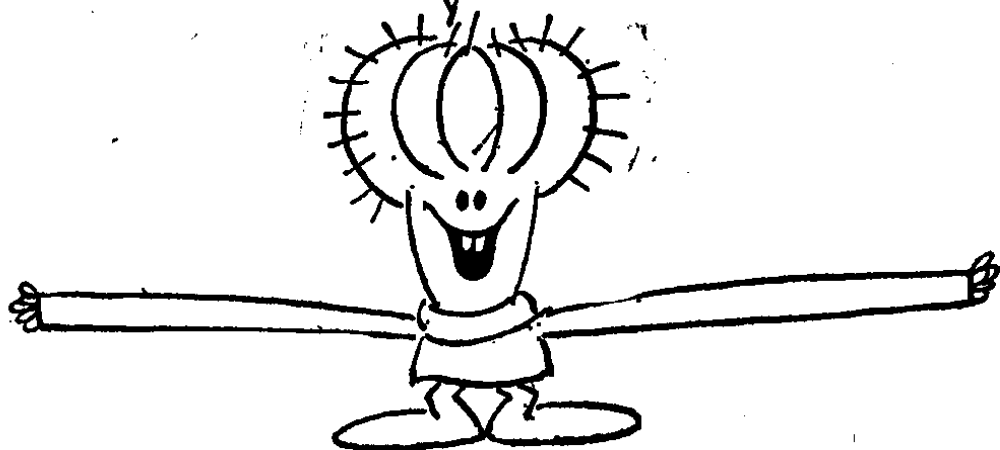
Sir Gordon se nasloni na tezgu, lica crvena od alkohola. U ruci je držao bocu s viskijem, koja je već bila napola prazna. Činilo se da mu se svidio okus pića.

— Vrlo poštovane dame i gospodo! Molim vas sjednite i budite moji gosti. Imam razloga da ovo proslavimo. Ne želim se više zvati Sir Gordon Bellingham!

Poslušali smo ga. Doista je bio u pravu: svi smo imali razloga da nešto proslavimo!

Kraj

**Pridružite se i vi milijunskoj
armiji čitalaca revije »STUDIO«!**

DJEVOJKE!

tina

JE REVIJA ZA NAS

tina

JE REVIJA SA STRIPOVIMA

tina

PIŠE O NAŠIM RADOSTIMA

tina

PIŠE O NAŠIM BRIGAMA

tina

PIŠE O NAŠIM TAJNAMA

u TINI ćeš naći sebe

u sebi ćeš naći TINU

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

79. Paul Evan Lehman: PAKAO U NOVOM MEKSIKU
80. H. S. Sharon: DRUŽINA SMRTI
81. L. Ernenwein: SNJEŽNI JAHACI
82. L. L'Amour: UTAH BLAINE
83. F. Short: ZAŠTITNIK IZ TEKSASA
84. Hal Warner: LEŠINARI TONTO BASINA
85. John Gilmoor: PAKLENA PJESMA PUSTINJE
86. William O'Connor: DVOBOJ S PRIJATELJEM
87. Al Cody: NA STRANI INDIJANACA
88. Jim Sheridan: NAMAMI VUKOVE U ZAMKU
89. H. S. Sharon: SMRTI U SUSRET
90. H. S. Sharon: ĐAVOLJI RANCI
91. Clay Hunter: USAMLJENIK S RIO BRAVA
92. Robert Uilman: MOHIKANINA DRUŽBA
93. H. S. Sharon: LOV NA DOLAR
94. Robert Uilman: ŠANSA ZA BENA
95. Shepard Rifkin: PUT KINGA FISHERA
96. L. L'Amour: DOLINA MIRA
97. H. Haton: KONJANICI IZ PAKLA
98. B. Arthur: DVA REVOLVERA
99. Dudley Dean: TVRD ORAH
100. D. B. Newton: POVRATAK OSVETNIKA
101. H. S. Sharon: OSVETA BUNTOVNIKA
102. H. S. Sharon: PLJACKA U LOS ALAMOSU
103. J. T. Edson: ČOVJEK KALIBRA 44
104. Matt Chisholm: POBJEDA MCALLISTEROVIH
105. Lee Martini: ZLODUH SANTA RITA
106. Robert Uilman: KOLORADO KID
107. Bill Fargo: OTMJENI PLJACKAŠI
108. Matt Chisholm: CRNI KAUBOI
109. F. H. Cristian: DOŠNIK
110. U. H. Wilken: GROBAR JOE
111. L. L'Amour: OPASAN PUT
112. G. F. Unger: UNAJMLJENI REVOLVERAŠ
113. Frederick H. Christian: SUDDEN U ŠKRIPCU
114. Lee Floren: REVOLVERI IMAJU RIJEČ
115. F. G. Unger: UMRIJETI ZA VIRGINIJU
116. Matt Chisholm: KRVAVE OKLADE
117. Marshall Grover: TREĆA PLJACKA
118. J. T. Edson: VRIJEME OBRAČUNA
119. U. H. Wilken: NA ZMIJSKOJ RIJECI
120. J. H. Edson: U SUSRET BORBI
121. Matt Chisholm: TRAGOVI BARUTA
122. Scott F. Scott: NESTALA KOČIJA
123. Louis L'Amour: NEUSTRASIVI BORAC
124. H. S. Sharon: TVRDOGLAVI ŠERIF
125. Jonny Pegg: BEZIMENI BORAC

U PRIPREMI:

126. L. L. Foreman: GRINGO

Timothy Tatcher.

**humorističko-kriminalistički
roman**

• u novinskim kioscima

